TATABÁNYAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BÁNKI DONÁT – PÉCH ANTAL TECHNIKUM
OM kód: 910006/011
2800 Tatabánya, Réti u. 1-5. ☎ 34/512-230 titkarsag@banki-tbanya.sulinet.hu

„HOGY TEVÉKENYSÉGÜNKNEK SIKERES LEGYEN,
MINDENEKELŐTT AZ SZÜKSÉGES,
HOGY CSELEKEDETEINK FONTOSSÁGÁRÓL
MEG LEGYÜNK GYŐZŐDVE.”

EÖTVÖS JÓZSEF

SZAKMAI PROGRAM

TATABÁNYAI SZC
BÁNKI DONÁT – PÉCH ANTAL TECHNIKUM

Tartalomjegyzék

1 NEVELÉSI PROGRAM 7

1.1 Bevezetés 7

1.2 Jogszabályi háttér 8

1.3 Az iskola rövid története 8

1.4 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai 9
1.4.1 A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei 10
1.4.2 Kiemelt fejlesztési feladatok 11
1.4.3 A szakmai oktatás pedagógiai céljai 24

1.5 A személyiség- és közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 25

1.6 Az oktatók feladatai 28
1.6.1 Az osztályfőnöki munka tartalma, feladata 29

1.7 Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység 31
1.7.1 Sajátos nevelési igényű tanulók és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók. 31
1.7.2 Felzárkóztatási program a különleges bánásmódot igénylő tanulók számára 33
1.7.3 A fejlesztésbe bekerülők kör 34
1.7.4 Az SNI és BTM diagnózissal rendelkező tanulók habilitációs, rehabilitációs ellátás és a fejlesztő foglalkozás elvei 35
1.7.5 Szervezeti formái: 36
1.7.6 A fejlesztés célja és feladata 36
1.7.7 Ütemterv az egyéni és kiscsoportos fejlesztéshez 37
1.7.8 A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők 39

1.8 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése 40

1.9 A tehetséggondozás irányelvei 40

1.10 A tanulóknak a szakképző intézményi döntési folyamatokban való részvételi joga 42

1.11 A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, képzésben résztvevők, oktatók és a szakképző intézmény partnereinek kapcsolattartási formái 42
1.11.1 Az együttműködés elvei 42
1.11.2 A kapcsolattartás konkrét formái 43
1.11.3 Kapcsolattartás a szakképző iskola partnereivel 45

1.12 A tanulmányok alatti vizsga szabályai 46
1.12.1 Általános szabályok 46
1.12.2 Osztályozóvizsga 52
1.12.3 Különbözeti vizsga 53
1.12.4 Évközi házi vizsgák 54
1.12.5 Javító- és pótlóvizsga 54
1.12.6 Előrehozott érettségi vizsga 55
1.12.7 Ágazati vizsga 55
1.12.8 Mulasztás pótlása a gyakorlati képzésben 57

1.13 A felvétel, átvétel szabálya 57
1.13.1 A tanulói jogviszony és a felnőttképzési jogviszony 57
1.13.2 A felvételi eljárás rendje 58

1.14 Felnőtképzésben résztvevőkre vonatkozó speciális szabályok 61

2 OKTATÁSI PROGRAM 62

2.1 Kötelező és a nem kötelező foglalkozások 62

2.2 Az érettségi vizsgák 66
2.2.1 Felkészítés 67

2.3 A tanulók teljesítményének ellenőrzése és mérése 68
2.3.1 A számonkérés alapelvei 68
2.3.2 A számonkérés formái és szabályai 69
2.3.3 Eljárási szabályok 69
2.3.4 Az értékelés elvei 70
2.3.5 Az írásbeli beszámoltatás rendje 71
2.3.6 A szóbeli vizsgáztatás rendje 75
2.3.7 Az ágazati oktatás értékelése 77
2.3.8 A magasabb évfolyamba lépés feltételei 77

2.4 Az értékelés rendje 78

2.5 Egészségnevelés 79
2.5.1 A célok érdekében végzett tevékenységek 82

2.6 Környezeti nevelés 85
2.6.1 Átfogó alapelvek és stratégiai célok 85
2.6.2 A nevelési-oktatási folyamatban megvalósítandó konkrét célok és feladatok 85
2.6.3 A környezeti nevelés színterei, tartalmi keretei 86
2.6.4 Módszerek 91

2.7 Módszerek 92

2.8 NETFIT 94

2.9 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv 94

2.10 A tanulási hiányokat kompenzáló, a tanulmányi kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program 95

2.11 Integrációs nevelés-oktatás a szakképzésben 100

2.12 Gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységeink 101

2.13 Az esélyegyenlőség megteremtésével összefüggő feladatok 105
2.13.1 A szociális hátrányok enyhítése 106

2.14 A szociális hátrányok enyhítése 107
2.14.1 A fogyasztóvédelmi oktatás színterei az oktatásban 109

2.15 A szülői munkaközösség (SZM) 111

2.16 A diákönkormányzat működésének elvei 112
2.17 A tanulók jutalmazása 113
2.18 Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztási elvei 115
3 KÉPZÉSI PROGRAM 117
3.1 Óratervek 117
3.2 Szakképzési alapelvek, célok 117
3.3 Megszerezhető szakképzettségek 117
3.4 A szakmai vizsgákhoz kapcsolódóan szervezett felkészítés rendje 119
4 EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM 119
4.1 Az egészségfejlesztés iskolai területei 121
4.2 A program megvalósításának feltételei 122
4.3 A program megvalósítása 123
5 ELJÁRÁSREND 125
6 MELLÉKLETEK 127
7 LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉKOK ..... HIBA! A KÖNYVJELZŐ NEM LÉTEZIK.

„PREAMBULUM”

KÜLDETÉSNYILATKOZAT

Hisszük, hogy a Tatabányai SZC Bánki Donát - Péch Antal Technikuma olyan iskolaközösség, ahol tanár és diák jól érzi magát, mert megértő, de sikerorientált, következetes elvárásokat támasztó, de szeretetteljes légkör veszi körül. Olyan támogató légkör, amely a választott hivatáshoz, szakmához való kötődés kialakításával éri el, hogy a tanárok és a tanulók minél tovább és nagyobb számban maradnak az intézményekben.

Ennek érdekében az iskolában folyó pedagógiai munka elsődleges jellemzője a magas szintű szakmai igényesség, amelyben megtalálhatók a jövőképüknek legjobban megfelelő törekvések, kompetenciák és eszközök.

Hiszünk abban, hogy szilárd erkölcsi normák megalapozásával diákjaink alkalmassá válnak a családi és közösségi életre, korszerű szakmai ismeretek, szervezeti - és munkakultúra átadásával pedig a munkahelyi beilleszkedésre.

Biztosak vagyunk abban is, hogy következetes munkával, töretlen akarattal kialakítható olyan innovatív munkakörnyezet, ahol minden dolgozó és vezető fontosnak érzi magát, ahol alkotói szabadsága kibontakozhat, ahol a pályakezdő gyakornok pedagógusok sem érzik elveszettnek magukat és a nyugdíjba vonulókról sem feledkeznek meg.

Célunk, hogy az élethosszig tartó tanulás jegyében felnőttoktatással és - képzésekkel álljunk rendelkezésére azoknak is, akik a munkaerőpiacon új szakma megszerzésével szeretnének elhelyezkedni. Ennek feltétele, hogy jó kapcsolatokat építsünk ki a térség vállalkozóival. Valós munkaerőigényeknek megfelelő képzések szervezésével garantáljuk az elhelyezkedési lehetőséget, ezzel együtt a befektetett tanulás megtérülését is a képzésekbe bekapcsolódók számára.

Küldetésünk, hogy jelmondatunk betartott ígéret legyen:

A Te szakmád, a Te jövőd!

ÁLTALÁNOS BEVEZETŐ

A TATABÁNYAI SZC TAGINTÉZMÉNYEINEK SZAKMAI PROGRAMJAIHOZ

A szakképzés tartalmi szabályozásának harmadik pillére a programtanterv alapján a szakképző intézmény által elkészített és a szakképző intézményre konkretizált szakmai program. A szakképző intézmények a KKK és a programtanterv alapján saját maguk – a képzési program tekintetében egyeztetve a duális képzőhellyel - készítik el a szakmai programjukat.

A tanulási eredmények a tanulási terület tanulásának a végére elérendő követelményeket határozzák meg, a tanulási eredmények eléréséhez vezető utat nem. Ezért a szakmai programnak az a feladata, hogy a kimeneti követelmények eléréséhez vezető út megtervezésével a képzők autonómiáját erősítse, és lehetőség nyisson a munkaadói kör igényeinek a korábbinál rugalmasabb figyelembevételére. Nyilvánuljon meg benne a társadalom elvárásainak és a helyi igényeknek megfelelő cél-orientált tartalom, illetve konkretizálja azokat a jogszabályi kereteket, tartalmi előírásokat, amelyekkel a jogalkotó felruházta a szakképzést.

Minden szakképző intézménynek hármas elvárásnak kell megfelelnie:

- Először is, rugalmasan kell alakítania képzési szerkezetét, folyamatosan kell bővítenie szakmai tudásbázisát, hogy ki tudja elégíteni a munkaerő-piac igényeit és követni tudja a technológiai fejlődést.
- Másodszor, felelős tanulói jövőjéért, ezért piacképes szakképesítéssel és hasznosítható szakmai kompetenciákkal, illetve a szakmai mobilitás vagy a későbbi felsőfokú tanulmányok érdekében, a közismereti képzésben megszerezhető megalapozott tudással kell elbocsátania a végzett diákokat.
- Harmadszor, a szakképző iskolának, mint nevelő-oktató intézménynek feladata a tanulók erkölcsi- szellemi- testi fejlődésének biztosítása és szocializációs készségeik megfelelő szintre emelése.

A szakképző iskolákban folyó munkának ez a három alappillére nem különíthető el egymástól, hanem feltételezik egymás sikerét.

1 NEVELÉSI PROGRAM

1.1 BEVEZETÉS

Az intézmény szakmai önállóságának, a sajátos arculat meghatározásának alapdokumentuma a szakmai program. E dokumentum nem más, mint az iskola szakmai stratégiai terve, amely meghatározza a nevelés, a tanítás, a tanulás folyamatának helyi pedagógiai elveit, gyakorlatát, működésének feltételeit.

A jövő tervezése nem csak arra ad lehetőséget, hogy az új kihívásoknak megfelelő iskolát képzeljünk el, de mód van visszatekintésre, értékelésre is: Melyek azok az értékek, amelyeket meg kell őriznünk és mi az, amit újra kell gondolnunk, és újra kell fogalmaznunk.

Céljaink között központi helyet foglal el a személyiség harmonikus kibontakoztatása, a meglévő és kialakítandó emberi értékek tudatos őrzése és kifejlesztése.

Nyilvántartási adatok

Az iskola neve:

Tatabányai SZC Bánki Donát- Péch Antal Technikum

Székhelye:

2800 Tatabánya, Réti u.1-5.

Telefonszáma:

06-70/684 – 8512

E-mail címe:

banki-pech@tszc.hu
titkarsag@bankitatabanya.hu

Oktatási azonosítója:

910006/011

A Tatabányai SZC főigazgatói feladatai ellátója: Garaminé Vigánti Márta főigazgatói feladat- és hatásköröket gyakorló főigazgató-helyettes

1.2 JOGSZABÁLYI HÁTTÉR

A szakmai program tartalmát, továbbá elkészítésének, véleményezésének, elfogadásának és jóváhagyásának és érvényesítésének eljárásrendjét az alábbi jogszabályok határozzák meg:

- 2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről,
- 12/2020.(II.07.) Korm. rendelet,
- 2013. évi LXXVII. törvény a felnőttképzésről,
- 2012.évi I. törvény a munka törvénykönyvéről,
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról

1.3 AZ ISKOLA RÖVID TÖRTÉNETE

A **Tatabányai SZC Bánki Donát – Péch Antal Technikum** alapító szerve az Innovációs és Technológiai Minisztérium. Az intézmény székhely- és tagintézménye szervezeti és szakmai szempontból egységesen működik.

Az intézmény Széchenyi úti része a volt kollégium felújított épületébe költözött Dózsakertbe 2020. szeptemberében.

- A Péch Antal Műszaki Szakképző Iskola és Gimnázium Tatabánya Megyei Jogú Város Felsőgalla városrészében, a volt polgári iskola épületében helyezkedik el 1949- óta. Az iskola elődje az I. Ferenc József által 1895. október 2-án jóváhagyott és 1896 őszén Pécs-bányatelepen megnyílt Állami Szénbányász Iskola volt.
- A Bánki Donát Ipari Szakközépiskola jogelődje 1966-ban alakult. 1976 szeptemberétől működik jelenlegi épületében, Tatabánya Dózsakert városrészében. Ekkor az intézmény neve Gépészeti és Közlekedésgépészeti Szakközépiskola volt. 1984. december 13-án vette fel megyénk szülöttének, Bánki Donát mérnök-feltalálónak a nevét.

Tatabánya Megyei Jogú Város Képviselőtestülete 2005. augusztus 1-i hatállyal összevonta a Péch Antal Műszaki Szakképző Iskola és Gimnáziumot a Bánki Donát Ipari

Szakközépiskolával. A közös iskolában így két telephelyen folyik azóta az oktató-nevelő munka.

Az iskola számára bőségesen rendelkezésre álltak azok a hagyományok, amelyre építkezhetett. Ha elfogadjuk Thomas Mann gondolatát („mélységes mély a múltnak kútja"), akkor azt is látnunk kell, hogy mennyire „széles lehet a merítés", milyen sokszínűek azok a források, amelyekre egy integrált közoktatási intézmény múltját kutatva rátalálunk. Ugyanakkor azt is látnunk kellett, mekkora feladat ennyire eltérő történeti hagyományok szintézisét megteremteni, amely – az eltérő pedagógiai, nevelési, módszertani értékek megőrzése mellett - elengedhetetlen egy integrált intézményhez.

Tatabánya és a szűkebb régió szakképzéssel foglalkozó szakembereinek körében egyaránt közismert az a színvonalas szakmai-oktatói munka, amelyet az intézmény nevelőtestülete végez. Hosszú évtizedek alatt alakítottuk ki sajátos arculatunkat, belső életünket, hosszú évek színvonalas és eredményes szakmai munkájával vívtuk ki jó hírüket.

1.4 A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

Oktatói munkánk középpontjában a minőségi nevelő- oktatómunka áll, amely biztosítja tanulóink számára, hogy alapkészségek birtokában korszerű, használható, alkalmazható tudásra tegyenek szert, és legyenek képesek boldogulni a szűkebb és tágabb környezetükben, a közjó érdekében. Tanulóink személyiségfejlődését, képességeik kibontakozását a tanulóbarát, családias légkör segíti. Feladatunk a tanulók erkölcsi fejlődésének alakítása. A jó cél érdekében tevékenykedő, szeretet által vezérelt közösségekben tudnak kialakulni azok a magatartási és viselkedési formák, szokások, amelyekre a mai társadalomnak szüksége van: a szolidaritás, az előzékenység, az állhatatosság, az előítélet-mentesség, a másik ember tisztelete, a tolerancia, a megbízhatóság, az alkalmazkodóképesség. Az erkölcsi nevelés legfontosabb eleme a példamutatás. Minden oktató példát mutat, akár akarja, akár nem. Célunk, hogy az oktatói testületünk egyéni és testületi magatartása tükrözze, mintázza azt a közösségi értékrendet, amire a tanulókat nevelni akarjuk. Oktatóink felelőssége, hogy mire irányítják a tanulók figyelmét.

1.4.1 A SZAKMAI OKTATÁS PEDAGÓGIAI ALAPELVEI

A közös emberi értékek tisztelete, az egymásrautaltság, a szolidaritás egyesíti társadalmunk, és egy-egy kisebb közösség tagjait. Igen nagy az iskola és az oktatók szerepe a tanulók erkölcsi fejlődésének alakításában. A jó cél érdekében tevékenykedő, szeretet által vezérelt közösségekben tudnak kialakulni azok a magatartási és viselkedési formák, szokások, amelyekre a mai társadalomnak szüksége van: a szolidaritás, az előzékenység, az állhatatosság, az előítélet-mentesség, a másik ember tisztelete, a tolerancia, a megbízhatóság, az alkalmazkodóképesség

A Tatabányai SZC Bánki Donát – Péch Antal Technikumában folyó oktatói tevékenység alapelvei a következők:

- Demokratizmus, a humanizmus, az egyén tisztelete, a lelkiismereti szabadság, a személyiség fejlődése.
- Az alapvető közösségek (család, nemzet, az európai nemzetek közössége, az emberség) együttműködésének kibontakoztatása, a népek, nemzetek, nemzetiségi, etnikai csoportok és a nemek egyenlősége, a szolidaritás és a tolerancia, az esélyegyenlőség megvalósulása.
- A hosszú távú környezeti és gazdasági fenntarthatóság és a társadalom felelősségtudatának fejlesztése, az etikus gazdasági és társadalmi viselkedésmódok megismertetését. Kiemelt érték az a tudás és azok a viselkedésbeli jellemzők, amelyek nélkülözhetetlenek ahhoz, hogy a magyar gazdaság erősíthesse pozícióját a világméretűvé vált gazdasági versenyben.
- Kiemelten fontosnak tartjuk mindazokat az értékeket, amelyek a magas szintű szaktudáshoz, a javakkal való okos gazdálkodáshoz, a munkában való megbízhatósághoz, a munka útján történő értékteremtéshez, a minőségi munkavégzéshez és a gazdaság világában való eredményes szerepvállaláshoz kapcsolódnak.
- A közös nemzeti értékek, az ország és tágabb környezete, a Kárpát-medence megismerése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti identitás fejlesztése, beleértve az ország nemzetiségeihez, kisebbségeihez tartozók azonosságtudatának ápolása.
- Az európai, humanista értékrendre és azokra a tartalmakra összpontosít, amelyek Európához tartozásunkat erősítik.

- Más népek történetének, hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismerése és megbecsülése, amely a különböző kultúrák iránti nyitottságot, megértést szolgálja.
- Az egész világot érintő globális kérdésekre vonatkozóan, a világ globalizálódásában rejlő lehetőségek kihasználásában és a veszélyek csökkentésében az egyén, az állam, a civil szféra, a kisebb és nagyobb közösségek felelőssége, feladatai.

Az iskolai tanítási-tanulási folyamatok hatékonysága és az elsajátított tudás és kompetenciák használhatósága. A felnőtt élet sikeressége szempontjából kiemelt fontosságú kulcskompetenciák fejlesztése, az egész életen át tartó tanulásra való felkészítés.

1.4.2 KIEMELT FEJLESZTÉSI FELADATOK

Az intézményi alapelvek az alábbi fejlesztési feladatokon keresztül érvényesíthetőek:

Énkép, önismeret

Az egyén önmagához való viszonyának alakításában alapvető célként tűzhető ki az önmegismerés és önkontroll; a felelősség önmagukért; az önállóság; az önfejlesztés igénye és az erre irányuló tevékenységek, valamint mindezek eredményeként a személyes méltóság. A szakmai programban megnevezett értékek csak akkor épülnek be a tanulók önképébe és válnak magatartást irányító tényezőkké, ha a tanulók maguk is részeseivé válnak az értékek felismerésének. Gondoskodni kell arról is, hogy egyre kompetensebbnek érezzék magukat saját fejlődésük, sorsuk és életpályájuk alakításában.

Hon- és népismeret

Fontos feladat a harmonikus kapcsolat elősegítése a természeti és a társadalmi környezettel, a nemzettudat megalapozása, a nemzeti önismeret, a hazaszeretet elmélyítése és ettől elválaszthatatlan módon a hazánkban és szomszédságunkban élő más népek, népcsoportok értékeinek, történelmének, hagyományainak megbecsülése.

Ennek során tanulmányozzák a kiemelkedő magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók tevékenységét, munkásságát, ismerjék meg a haza földrajzát, irodalmát, történelmét, mindennapi életét. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a

szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek.

Európai azonosságtudat - egyetemes kultúra

A tanulók szerezzenek ismereteket az Európai Unió kialakulásának történetéről, alkotmányáról, intézményrendszeréről, az uniós politika szempontrendszeréről. Tudjanak élni a megnövekedett lehetőségekkel. Magyarságtudatukat megőrizve váljanak európai polgárokká. A tanulók ismerjék meg az egyetemes emberi civilizáció legjellemzőbb, legnagyobb hatású eredményeit. Váljanak nyitottá és megértővé a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt. Szerezzenek információkat az emberiség közös, globális problémáiról.

Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés

Az aktív állampolgári léthez ismeretek, képességek, megfelelő beállítottság és motiváltság szükséges. A megfelelő ismeretek a tantervi tananyagban találhatók, a képességek, értékorientációk, beállítódások fejlődéséhez az iskolai tanulás teljes folyamata és az iskolai élet teremthet lehetőségeket. Az aktív állampolgári magatartáshoz szükséges részképességek elsajátítását döntően a tanulók aktív részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások, illetve az iskolai élet demokratikus gyakorlata biztosíthatja.

Gazdasági nevelés

Az iskolai nevelésnek alapvető szerepe van abban, hogy a tanulók tudatos fogyasztókká váljanak, mérlegelni tudják a döntéseikkel járó kockázatokat, a hasznot vagy a költségeket. Ismerjék fel a fenntartható fogyasztás és az egyéni érdekeik kapcsolatát. Az iskola hozzájárul annak a képességnek a kialakításához, hogy megtalálják az egyensúlyt a rövidebb és hosszabb távú előnyök között. Elősegíti, hogy képessé váljanak a rendelkezésükre álló erőforrásokkal való gazdálkodásra, beleértve a pénzzel való bánni tudást is. A személyiségnevelés fontos részének kell tekinteni az okos gazdálkodás képességének a kialakítását, továbbá azt, hogy tudjanak eligazodni a fogyasztási javak, szolgáltatások, marketinghatások és viselkedésmódok között.

Környezettudatosságra nevelés

A környezeti nevelés során a tanulók ismerjék meg azokat a jelenlegi folyamatokat, amelyek következményeként bolygónkon környezeti válságjelenségek mutatkoznak. Konkrét

hazai példákon ismerjék fel a társadalmi-gazdasági modernizáció egyénre gyakorolt pozitív és negatív hatásait a környezeti következmények tükrében. Értsék a fogyasztás és a környezeti erőforrások kapcsolatát, a fenntartható fogyasztás elvét.

Kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.

A környezettudatosságra nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezetmegóvására, elősegítve ezzel az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését. Mindez úgy valósítható meg, ha különös figyelmet fordítunk a tanulók természettudományi gondolkodásmódjának fejlesztésére.

A tanulás tanítása

A hatékony tanulás módszereinek és technikáinak az elsajátíttatása, az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása, a könyvtári és más információforrások használata. Ezen belül az alapkészségek kialakítása (értő olvasás, íráskészség, számfogalom fejlesztése), az előzetes tudás és tapasztalat mozgósítása; az egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások kiépítése; a csoportos tanulás módszerei, kooperatív munka; az emlékezet erősítése, célszerű rögzítési módszerek kialakítása; a gondolkodási kultúra fejlesztése; az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása; az egész életen át tartó tanulás eszközeinek megismerése, módszereinek elsajátítása. A hagyományos tantermi oktatást az iskola keretein belül is kiegészítik az egyéni tanulási formák, amelyekhez sokféle információforrás gyors elérésére van szükség.

Testi és lelki egészség

Az egészséges életmódra nevelés nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értékként való tiszteletére is nevel. A pedagógusok készítsék fel a gyerekeket, fiatalokat arra, hogy önálló, életükben életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket tudjanak hozni, egészséges életvitelt alakítsanak ki, és a konfliktusokat képesek legyenek megoldani. Fejlesszék a beteg, sérült és fogyatékos emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartást. Ismertessék meg a környezet - elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, veszélyes anyagok -, egészséget, testi épséget veszélyeztető leggyakoribb tényezőit. Az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó

szokások a tanulók cselekvő, tevékeny részvételével alakíthatók ki. Fontos, hogy az iskolai környezet is biztosítsa az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést. Ebben a pedagógusok életvitelének is jelentős szerepe van.

Felkészülés a felnőtt lét szerepeire

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttéléshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és állampolgári kompetencia tudatos, pedagógiailag tervezett fejlesztése. A szociális kompetencia fejlesztésében kiemelt feladat a segítéssel, együttműködéssel, vezetéssel és versengéssel kapcsolatos magatartásmódok kialakítása. A szociális és társadalmi kompetencia fejlesztésének fontos részét képezik a gazdasággal, az öntudatos fogyasztói magatartással, a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek (pl. vállalkozó, gazdálkodó- és munkaképesség).

Általános cél, hogy az iskola segítse a tanulók további iskola- és pályaválasztását. Összetevői: az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztése; a legfontosabb pályák, foglalkozási ágak és a hozzájuk vezető utaknak, lehetőségeknek, alternatíváknak a megismerése tevékenységek és tapasztalatok útján. Tudatosítanunk kell a tanulókban, hogy életpályájuk során többször kényszerülhetnek pályamódosításra.

Az erkölcsi nevelés feladatai

A tanárok szaktárgyaik tanítása során érvényesítik az erkölcsi nevelés normáit.

- A tanulók ismerkedjenek meg az erkölcs fogalmának és tartalmának állandóságával és változásával az emberiség fejlődésének különböző szakaszaiban.
- Ismerjék meg a mai Magyarországon létező erkölcsi mintákat, modelleket, szokásokat, hagyományokat, a vonatkozó törvényeket, írott és íratlan szabályokat, a közvélemény értékítéletét.
- Ismerjék meg iskolánk értékrendjét, s belátás útján hajlandóak legyenek azzal azonosulni, annak érvényre juttatását segítsék, a szerint viselkedjenek.
- Oktatóik segítségét is igénybe véve a tanulók alakítsák ki saját értékrendjüket úgy, hogy a középiskola befejezése után képesek legyenek a társadalomba annak pozitív tagjaként beilleszkedni.
- A tanulók tiszteljék szüleiket, oktatóikat, osztálytársaikat, jellemezze őket a humanitás, az érzékenység, az empátia, a tolerancia és a türelmesség.

- A csoportmunka jó színtere a munkaerkölcs fejlesztésének.

Az érzelmi nevelés feladatai

- A tanulók ismerjék meg az érzelmi élet fogalmait, az érzelmi kommunikáció alkotóelemeit, alapelveit (bizalom, őszinteség, kiegyensúlyozottság, szeretet, agresszivitás, gyűlölködés, stb.).
- Tudjanak különbséget tenni a szociális és antiszociális, az önző és önzetlen, áldozatkész, másokra tekintettel levő típusok között.
- Arra kell törekedni, hogy iskolánkban az osztály- és csoportközösségekben dominánsan pozitív érzelmi légkör alakuljon ki, melyben a pedagógusok, a tanulók és a szülők egyaránt biztonságban, jól érzik magukat és az agresszív, gyűlölködő, gyermeket nem szerető, nem tisztelő, rossz légkörtől tudatosan elhatárolják magukat.
- Alakítsuk ki a tanulókban az iskolai hagyományokhoz való pozitív viszonyulást!
- Tanulóinkban erősödjön a hazafiság, az önazonosság érzése!
- Tanulóink legyenek tisztában az életkori sajátosságaik érzelmi viszonyaival!
- Minden szaktanár a saját tantárgyához való pozitív érzelmi viszonyulás kialakításával járuljon hozzá az érzelmi nevelés eredményességéhez!
- Az iskolánkhoz való kötődés elmélyítése érdekében készítsünk büszkeségeink címmel dicsőségtáblát.

A közösségi nevelés feladatai

- A tanulók ismerjék meg a közösségi neveléssel kapcsolatos, szükséges elméleti ismereteket.
- Az oktatói testület valamennyi tagja folyamatos munkával segítse elő a tanulók minél eredményesebb, zökkenőmentesebb beilleszkedését kisebb, vagy nagyobb közösségükbe.
- Az osztályfőnökök tudatos, tervszerű munkával érjék el, hogy tanulócsoportjuk közösséggé fejlődjön, alakuljon ki saját belső értékrendjük, hagyományrendszerük, kulturált viselkedésük.
- Az osztályközösségekben el kell érni, hogy harmonikus kapcsolatok alakuljanak ki a tanulók között, az egymástól nagyon erősen eltérő értékrendű és negatív hatású csoportok, klikkek kialakulását el kell kerülni, meg kell akadályozni.
- Elő kell segíteni, hogy a közösségeken belül egészséges, a kölcsönös tiszteleten alapuló kapcsolatok alakuljanak ki a lányok és a fiúk között.

- A konfliktuskezelésre nagy figyelmet kell fordítani.
- A kilencedik évfolyamra beiratkozott tanulóinknál már év elején felmérjük a hátrányos és veszélyeztetett helyzetűeket. Közös munkával mindent megteszünk a hátrányos és veszélyeztetett helyzetek csökkentésére, ellensúlyozására, ha lehet, felszámolására. Ehhez, ha szükséges külső szakemberek segítségét kérjük.
- Az oktatók tudatos irányításával és a közösség erejével kell hatni a magatartási nehézségekkel küzdő, illetve a normákat megsértő tanulókra. E területen a pozitív pedagógiai gyakorlatra támaszkodva folyamatosan, következetesen, egységesen éljünk a jutalmazás, ha elkerülhetetlen a büntetés eszközeivel
- Iskolánk egyetlen közösségében sem engedjük meg azt, hogy egyes tanulók jogtalan előnyöket élvezve „sztárokká" váljanak, de azt sem, hogy másokat társaik kiközösítsenek.
- A szociális érdekérvényesítés során törekedjünk a közérdek és az egyéni érdek összhangjának megteremtésére.
- A közösségfejlődés érdekében az osztályfőnökök alkalmazzák a szociometria módszerét is.
- A Diákönkormányzat (DÖK) sajátos eszközeivel külön program alapján járuljon hozzá a közösségi nevelés eredményességéhez. Folyamatosan tájékoztassa a tanulókat, programjaival, szervezéseivel segítse a diákjogok megvalósulását, az érdekérvényesítést.
- A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy közösen tudjanak – ha szükséges tanári segítséggel – maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják (a kisebb közösségektől – osztály – egészen az iskolai szintig).
- Ki kell alakítani a közösség egyéni arculatát, megteremteni hagyományait, a tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normákat, formai kereteket, és e tevékenységek rendszeressé válását elő kell segíteni.
- Használjuk ki az osztályfőnöki napok, kirándulások megszervezésében rejlő komoly közösségformáló lehetőségeket!
- A közösségi nevelés fontos eleme a tanulók igényes nyelvhasználata, az egymás közötti stílus, hangnem formálása, az anyanyelvi kultúra fejlesztése.

A családi életre nevelés feladatai

- Tanulóink ismerjék meg a családdal kapcsolatos együttélési, pedagógiai, pszichológiai alapelveket, normákat. Legyenek tisztában azzal, hogy a legfőbb összetartó erő a szeretet!
- Ismerjék meg tanulóink, hogy a család milyen szerepet tölt be a mai magyar társadalomban.
- A különböző családmodellek ismeretében legyenek képesek tanulóink saját helyzetük reális értékelésére, a pozitív példák követésére.
- Az osztályfőnökök foglalkozzanak a szeretet, a szerelem, a szexualitás, a párválasztás, a házasság, a válás, a gyermekvállalás és gyermeknevelés témaköreivel, és a pozitív értékeket erősítsék.
- Törekedni kell az iskola és a család értékrendjének kölcsönös megismerésére, ha lehet, folyamatos munkával közelíteni kell egymáshoz a két értékrendet. Az álláspontok, elvárások részletes megismerése után konszenzusra jutva, közösen, egymást partnerként kezelve kell együtt munkálkodni közös céljaink megvalósításán.
- A szülői értekezletek – kiemelten az iskolába belépő diákok szüleivel történő első megbeszélések – a folyamatos kapcsolattartás legfontosabb színterei.
- Az iskola feltételezi, hogy a család gyermeke nevelése során teljesíti kötelességeit:
- szeretetteljes családi légkört biztosít,
- őszinteségre, becsületességre nevel,
- rendszeresen segíti és ellenőrzi a gyermek tanulmányi munkáját,
- a gyermek számára létbiztonságot teremt.

Az értelmi nevelés feladatai

A nevelőmunka speciális feladatai az értelmi nevelés terén a következők:

- El kell érni, hogy minden tanulónknak legyen reális én-tudata, önismerete, önértékelő képessége, gondoskodunk ezek folyamatos fejlesztéséről, tökéletesítéséről, s az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati ismeretek megszerzéséről (önbecsülés, önbizalom, öntevékenység, önállóság, ambíció, szabadságvágy, céltudatosság, stb.)
- A személyiség fejlesztésében kiemelt szerepe van a világtudat – természettudat, társadalomtudat, kognitív tudat kialakulásának, melyben az ismeretek nyújtása mellett a legfőbb mérce a sokoldalúság, a türelmesség, az elmélyültség, az esélyegyenlőség

biztosítása mindaddig, amíg az nem sérti mások jogos érdekét, és nem megy a mások, a közösség rovására.

- Fontos feladat e téren, hogy tanulóink képesek legyenek saját gondolkodásmódjuk és világnézetük kialakítására, formálására. Érezzék és tapasztalják meg, hogy értelmük adottságuknak és képességüknek megfelelő maximális kiművelése alapvető érdekük, boldogulásuk és boldogságuk alapja.
- A tehetséggondozás területén valamennyi oktató fontos feladata a talentum felismerése, a tehetséges tanulók motiválása. A velük való kiemelt foglalkozás szervezett rendszerben folyik (szakkör, érdeklődési kör, pályázatok, versenyek, egyetemi-főiskolai előkészítők, tanulmányutak, stb.). Gondoskodnunk kell tehetséges diákjaink menedzseléséről is.

Egészséges életmódra nevelés

Hazánk lakosságának egészségi állapotát figyelembe véve az egészséges életmódra nevelést megkülönböztetetten kell kezelnünk.

Amennyiben az állam és az oktatói társadalom felelősséget érez a felnövekvő generációk személyiségformálásával kapcsolatban, illetve – mint ahogy iskolánk is – „piacképes” fiatalokat szeretne pályára bocsátani, úgy elkerülhetetlen bizonyos lépések megtétele az egészséges életmódra nevelés területén.

Az egészség a boldogság egyik alapvető eleme, tartozéka, hiányában csökken az ember teljesítőképessége, aminek számtalan vetülete mutatkozhat az emberi élet, az emberi kapcsolatok több területén.

A jelenlegi társadalmi, gazdasági és erkölcsi viszonyok között e téren némi eredmény csak lelkiismeretes és példamutató tanári munkával érhető el.

Az egészségnevelő programban alapvető feladat legyen:

- elfogadtatni a fiatalokkal az egészség értékhordozó (morális és gazdasági) szerepét;
- igényt ébreszteni bennük az egészséges élettel, a testmozgással és az egészséges környezet kialakításával kapcsolatban;
- megismertetni velük az egészséges élet feltételeit;

- kialakítani azokat a „technikákat”, amelyekkel az egészséges életmód is felszabadultan gyakorolható;
- kialakítani az egészséges és edzett személyiséget, hogy ne válhasson áldozattá.

A program eredményes végrehajtásának alapvető feltétele az azonos értékrendet valló következetes tanári gárda. Az iránymutatás elsődleges területe a biológia és egészségtan, a környezet és természetvédelem, az osztályfőnöki és a testnevelés óra legyen, és fontos, hogy az itt szerzett információkat a tantestület valamennyi tagja életmódjával erősítse meg a diákok előtt.

Az egészséges életmódra nevelés gyakorlati és tárgyi vonatkozásai között nagy szerepe van a labdarúgó, kézilabda, röplabda, rögbi, gyalogtúra és kerékpáros szakosztálynak, a sportköröknek, a sportlétesítmények használatának. Iskolánkban az alkalomteremtéssel, a különböző rendezvényekkel, a példamutatással teremtjük meg mindezek „gyakorló terepét”. Ezt a célt szolgálja, hogy sportosztály működését vezetjük be a 2007/2008-as tanévtől.

A mindennapi testedzés lehetőségét a testnevelés órákon játékos, egészségfejlesztő test-mozgással, az iskolai sportkör foglalkozásain, illetve a tömegsport foglalkozásokon biztosítjuk. Korcsolya, sí és evezés lehetőségének biztosítása – költségtérítéses formában- táborok keretében történik.

Fel kell ismernünk, hogy az iskolák padjaiból kikerülő fiatalok az egészséges életmóddal kapcsolatos ismeretekkel, igényekkel és szokásokkal együtt juthatnak csak „piacképes” tudás birtokába.

Tehát minden tőlünk telhetőt meg kell tennünk ezen a területen a következőkért:

- Tanulóink az egészséget saját értékrendjükben kiemelt helyen kezeljék.
- Ismerjék meg motorikus képességeik szintjét, életkorukhoz, egyéni adottságaikhoz mérten fejlesszék azt.
- Ismerjék meg a mozgásos játék, a verseny örömét, törekedjenek a helyes versenyszellem kialakítására.
- Fejlesszék kondicionális és koordinális képességeiket.
- Becsüljék meg társaik teljesítményét.
- Ismerjék meg a sport, a testnevelés egészségügyi és prevenciós értékeit, a rendszeres fizikai aktivitás váljon magatartásuk részévé.

- Ismerjenek meg különböző életmódmodelleket, s az iskola értékrendje szerint önként, meggyőződéssel képesek legyenek önálló modell kialakítására.
- Ismerjék meg a káros szenvedélyek kialakulásának okait, jellemzőit, veszélyeit, következményeit, a megelőzés módszereit, a leküzdés, a lebontás eljárásait.
- Fejlesszék egészségvédő képességeiket, osztályfőnöki óra keretében szakember bevonásával ismerjék meg az elsősegélynyújtás és a balesetvédelem szabályait.
- Tanulóink törekedjenek az egészséges, helyes, arányos napirend kialakítására.

A kulturált életmódra nevelés feladatai

- A tanulók ismerjék meg a kultúra, a műveltség tartalmának változatait az emberiség fejlődésének különböző korszakaiban.
- Ismerjék meg a mai Magyarországon lévő kulturális életmódmintákat, s belátás alapján alakítsák ki saját modelljüket.
- Ismerjék meg iskolánk szokásait, hagyományait, rendezvényeit, saját épülésük érdekében azokon aktívan vegyenek részt, újat alkotva gazdagítsák hagyományainkat.
- Az osztályfőnöki napok, az osztálykirándulások az ismeretek bővítése mellett elsődlegesen az élményszerzés, a testi-lelki gazdagodás, a művelődés eszközei legyenek.
- A tanulók ismerjék meg a szabadidő hasznos és célszerű eltöltésének módjait, igényeljék a kulturált szórakozási, művelődési formákat. Rendszeresen járjanak színházba, hangversenyre, múzeumba, kiállításra, könyvtárba, kulturális rendezvényekre.

Az esztétikai nevelés feladatai

Ismerjék meg diákjaink a művészeti stílusokat, irányzatokat, alkotásokat, az emberiség kulturális örökségét.

- Az esztétikai nevelés az iskolai oktató-nevelő munka egészét, minden tantárgyat, az iskolai élet valamennyi területét át kell, hogy hassa (harmónia, esztétikum, tartalom és a forma egysége, a szép megbecsülése, védelme, teremtése, rendezettség, környezettel szembeni igényesség).
- Tanulóink legyenek képesek eligazodni a művészeti stílusokban, irányzatokban, ismerjék fel az értéket, legyenek igényesek!

A környezeti nevelés feladatai

- Törekednünk kell arra, hogy tanítványaink tudják, mit jelent számukra a környezet, megértsék annak alapkérdéseit, problémáit, ismerjék meg a környezetvédelem alapvető feladatait, valamint mindezekkel kapcsolatban az emberiség felelősségét.
- Alakítsuk ki tanulóinkban a környezeti problémák megoldásához szükséges képességeket, a környezettudatos, környezetvédő magatartást, tanulóink mutassanak hajlandóságot az értékek védelmében, aktívan kapcsolódjanak be a környezetvédelembe.
- Az iskolai környezet is minta, közös munkával tegyük esztétikusabbá!

A munkára nevelés

A tanuló munkája a tanulás, ezért a tanórákon, a szakképzés során, egyéb programokon ismerjék meg a tanulási motívumokat, a módszereket. Keltsük fel bennük a megismerési vágyat, a kíváncsiságot, az érdeklődést, a felfedezési és alkotási vágyat, a kötelességtudatot, az ambíciót. Érjük el, hogy örömüket leljék a munkában.

- Juttassunk minél több tanulót sikerélményhez iskolai munkájuk során, tanítsuk meg őket a kudarc leküzdésére.
- Rendszeres együtt-munkálkodással, folyamatos értékeléssel, iránymutatással, tanácsokkal fejlesszük tanulóinkban azokat a képességeket, készségeket, tulajdonságokat, melyek munkájukban eredményre vezetnek, hozzájárulnak ahhoz, hogy közeli és távoli céljaikat megvalósíthassák (szorgalom, lelkiismeretesség, kitartás, erőfeszítés, megbízhatóság, pontosság, problémamegoldó képesség, stb.).

Pályaalkalmasságra nevelés

Folyamatos, tudatos, tervezett oktató-nevelő munkával adottságaiknak, képességeiknek, lehetőségeiknek, ambícióiknak megfelelően készítsük fel diákjainkat arra, hogy teljesíteni tudják az iskolánkban, majd pedig a munkahelyükön a rájuk váró követelményeket. Az iskola befejezésével váljanak alkalmassá képességeiknek megfelelően a továbbtanulásra, majd később a társadalomba piacképes tudással való beilleszkedésre, illetve az élethosszig való tanulásra.

- Tanulóink ismerjék meg a pályaválasztási technikákat, legyenek tisztában saját képességeikkel, adottságaikkal, sajátítsanak el önmenedzselési technikákat, ezek ismeretében válasszanak pályát.
- Tanulóink tudatosan készüljenek az általuk választott pályára.

Állampolgári nevelés, közéleti emberré válás

Tanulóink ismerjék meg

- a magyar állam fejlődésének jelentős állomásait,
- a mindenkori magyar állam berendezkedését, működését, intézményrendszerét,
- az alapvető emberi jogokat, a magyarságtudat legfontosabb összetevőit,
- a magyar alkotmányt és az abban megfogalmazott állampolgári jogokat és kötelességeket,
- a helyi állami, társadalmi szervezetek felépítését, működését, a civil társadalmat.
- Az iskolánkban eltöltött évek alatt tanulják meg, melyek azok az adottságok, képességek, ismeretek, amelyek alkalmassá tehetik őket a közéleti emberré válásra.
- Iskolai tevékenységük során lehetőleg minél több olyan gyakorlati tapasztalatot szerezzenek az iskolai közösségekben, melyek a közéletiséget készítik elő.
- A tanulók részesüljenek fogyasztóvédelmi oktatásban:
    - „A fogyasztóvédelem célja a fogyasztói kultúra fejlesztése, és a tudatos kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése a tanulókban.”
    - A cél elérését a fenntarthatóság, azon belül a fenntartható fogyasztás fogalmának kialakítása, elterjesztése, az áldozattá válás elkerülése és a fenntarthatóságnak a mindennapi életünkben fogyasztóként való képviselete jelenti.

A szakmai oktatás fő feladatai:

- Nyújtson a tanulóknak az adott szakma műveléséhez olyan korszerű szakmai műveltséget, a szakmai munkatevékenység ellátásához szükséges ismereteket, általános és speciális jártasságokat, készségeket, amelyek birtokában a végzett fiatalok képesek a gyorsan változó termelési követelményekhez alkalmazkodva a képzettségüknek megfelelő szakmai feladatok ellátására.
- Készítse fel a tanulóit a tanult hivatásra, nevelje a szakma szeretetére, s ezáltal a munkával való azonosulásra, alakítsa ki a tanulókban a munkához való viszonyt, fejlessze ki a tanulókban a szakmai tudás folyamatos megújításának igényét és az ehhez szükséges képességeket.

- Nyújtson korszerű általános műveltséget, a sokirányú érdeklődés felkeltésével fejlessze a tanulók művelődési igényét, formálja esztétikai érzékét, ízlését, készítsen fel a szabadidő kulturált eltöltésére, az egészséges életmódra.
- Különböző képességű, illetőleg az eltérő ütemben fejlődő tanulók egyéni és integrált fejlesztése.
- Az indulási hátrányok csökkentése felzárkóztató programokkal.

A tanulók munkatapasztalataik és munkakultúrájuk révén képesek lesznek beilleszkedni a termelési, illetve munkakörnyezetbe, kifejlődik bennük az igényesség munkájuk eredményessége, minősége iránt, és kialakul a munkájukkal kapcsolatos felelősségérzet.

Hagyományaink

Az iskola arculatát, tevékenységi rendszerét a hagyományok építik, alakítják. A tanulók közösségi tevékenységét az iskolához való viszonyát a hagyományok erősítik. A hagyományok kialakulásához nemcsak hosszú évekre van szükség, hanem hagyományteremtő közösségekre, lelkes diákokra is.

A technikum hagyományőrző tevékenysége

- Ünnepeink
    - A tanévnyitó és tanévzáró ünnepély a szülők, a tanulók és a tanárok részvételével, melyet iskolánk humán szakos oktatói szerveznek.
    - Az október 6-ai megemlékezést, emlékfalat a történelem szakos oktatók szerveznek, illetve rendezik be minden évben.
    - Az október 23-ai, március 15-ei ünnepély megszervezését minden évben a humán munkaközösség közösen vállalja.
    - A végzős évfolyamon megszervezett szalagavató ünnepélyt az iskola falain kívül a Földi Imre Sportcsarnokban tartjuk. Az ünnepi műsorról a tizenharmadik évfolyamosok gondoskodnak. A szalagavatón a mindenkori végzős osztályok tréfás jeleneteket, táncokat mutatnak be műsoruk keretében. Az est a szülőkkel együtt tartott bállal fejeződik be.
    - Április végén- május elején van ballagási ünnepélyünk, amelyet az esti órákban tartunk. Az esti ünnepély fénypontja a szalamander. A bányászhagyományokhoz híven az iskola tanulói bányászlámpákkal vonulnak a végzősök előtt.

1.4.3 A SZAKMAI OKTATÁS PEDAGÓGIAI CÉLJAI

A technikusképzés 5 éves. Az első két év ágazati ismereteket adó képzése után a második ciklusban szakmai oktatás- lehetőség szerint duális képzés folyik. A képzés időszakában a tanulószerződés átalakul munkaszerződéssé, amely a képzés alatt jövedelemhez juttatja a tanulót. A négy kötelező közismereti tárgyból tesznek érettségit a diákok, a technikusi szakképesítés szakmai vizsgája lesz egyben az ötödik érettségi tárgy. Így 13. év végi sikeres vizsga után két végzettséget igazoló bizonyítványt kap. Kézhez kapja az érettségi bizonyítványát, és a technikusi végzettségét igazoló oklevelét. A technikumban megszerzett tudás megteremti a lehetőségét, hogy a jó eredménnyel végzettek a szakmai vizsgájuk eredményének figyelembevételével tovább tanulhassanak felsőoktatásban azonos ágazaton belül.

Célunk, hogy olyan megalapozott, korszerű tudást nyújtsunk, amelynek birtokában tanulóink a siker reményében vállalkozhatnak felsőfokú tanulmányokra, az élethosszig való tanulásra, illetve a munkaerőpiacon való érvényesülésre.

Tanulmányaik megkezdése elején felmérjük a tanulók egyéni adottságait, tudásszintjét, és a tanulmányi idő során életkori sajátosságaikhoz igazodva a lehető legjobban aktivizáljuk és fejlesztjük őket.

Oktató munkánk során megadunk minden segítséget ahhoz, hogy tanulóink megtalálják és elsajátítsák az eredményes tanulás módszereit, hogy igényes önművelésre is képessé váljanak.

Mindent megteszünk, hogy tanulóink szeressenek ebbe az iskolába járni, és szűkebb vagy tágabb környezetükben, saját személyükön keresztül járuljanak hozzá iskolánk elismertetéséhez.

A tanulókra és tanárokra egyaránt vonatkozó célkitűzések

- Az oktatói testület által is elfogadott értékeink képviselete, átadása.
- A tanítás-tanulás optimális személyi és tárgyi feltételek megteremtése az iskolában.
- A lelki érzékenység fejlesztése.
- Becsüljék meg a társaikat és tudjanak értük áldozatot hozni.

Iskolánk elismertetése szűkebb és tágabb környezetében.

1.5 A SZEMÉLYISÉG- ÉS KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

Tanulóink harmonikus személyiséggé válása érdekében minden erőnkkel arra törekszünk, hogy

- ismerjék meg, fogadják el és képviseljék alapvető értékeinket;
- legyen belső igényük az alapvető együttélési normák betartása;
- az emberi és tárgyi környezet védelmére fokozott figyelmet fordítsanak;
- kellő lelki érzékenységgel és energiával rendelkezzenek;
- egészség-céljaik, testkultúrájuk legyen magas szintű;
- kialakítsuk bennük az egészséges és kulturált életmód iránti igényt;
- fejlesztjük tanulóink kommunikációs képességét és viselkedéskultúráját, a fogyasztással kapcsolatos ismereteiket;
- megtanítjuk őket az önmenedzselés alapfogásaira.

A tanulókra vonatkozó célkitűzések

- A tevékenységével és önmagával szembeni igényesség kialakítása.
- A korszerű, piacképes, megalapozott tudás kialakítása.
- Egészséges, harmonikus személyiséggé váljon.
- Szeresse iskoláját, érezze jól magát az iskolában.
- Kommunikációs képességének fejlesztése, viselkedés- és fogyasztáskultúrájának formálása.
- Megtanítani tanulni.
- Az együttélés legalapvetőbb normáinak kialakítása és betartása.
- A képességek feltárása és aktivizálása.
- A szellemi és testi kultúra fejlesztése.
- Az önművelés képességeinek kialakítása.
- Odafigyel a környezetére, annak védelmére és megóvására.

Az iskola kiemelt feladatnak tekinti a tanulók személyiségének, képességeinek és készségeinek kibontakoztatását, szellemi és mentális fejlődésük elősegítését.

„Oktatói filozófiánk” középpontjába a személyiség (test, lélek, értelem) kibontakoztatását és az egyén szocializációját állítjuk, a fenti alapértékek és kiegészítő értékek megtartásával. E filozófia realizálásának módszere a személyiségközpontú pedagógia, melyben az oktató szerepe a következő:

- észlel, elemez: megismeri a tanulót; feltárja a tanulóval való foglalkozás kiinduló szintjét; felismer igényeket, folyamatokat, tipikus helyzeteket; tisztázza és ismerteti a feltételeket; stb.
- igényt ébreszt: nevelési alkalmakat teremt; tapasztalatokat mozgósít; követelményeket, elvárásokat jelez; motivál; a személyiség kreatív elemeit meghatározó helyzetbe hozza; problémákat jelez; stb.
- tanít tanulni: megismertet és kipróbáltat tanulási módszereket; segít az előzetes tapasztalatokat beépíteni; bemutatja a tanulást segítő segédletek használatát; megismertet a tudás ellenőrzésének módszereivel; figyelmeztet a gondolkodási hibákra, stb.
- konzulensként (szakértőként) működik: szervezi a tanulási folyamatot; megértet gondolatmeneteket, ok-okozati összefüggéseket; helyzeteket teremt a tanításhoz és neveléshez; vitázik; segíti az önismeret kialakulását; stb.
- animátorként (mozgató, buzdító, lelkesítő személy) viselkedik: oldja a kudarctól való félelmet; bíztat; elemzi a teljesítményeket; értékel, minősít; kezeli a konfliktusokat és tanít konfliktust kezelni; segíti az együttműködést, a kapcsolatok kialakulását a tanulási célok megvalósítására; stb.
- technikusként tevékenykedik: kezeli az oktatástechnikai eszközöket; gondoskodik a szemléltető eszközök használatáról; szervezi a szemléltetést; stb.
- együttműködik a gyermek nevelésében részt vevő partnerekkel: megbeszéléseket folytat a gyermekről (tanulóról) a szülőkkel, a kollégákkal, a gyermek társaival; közreműködik a nevelési problémák megoldásában; stb.

A tanuló szerepe a következő:

- minden helyzetben az iskola alap- és kiegészítő értékeinek a követésére törekszik;
- tiszteletben tartja az emberi együttélés alapvető normáit;
- az iskolai házirendben, valamint a viselkedési kódexben megfogalmazott szabályokat betartja;
- magatartásával segíti az iskolában folyó munkát, a tanítási órákon aktívan vesz részt;

- igyekszik felmérni saját adottságait és képességeit, helyes önismeretre törekszik;
- reális célokat tűz ki maga elé;
- a képességeinek megfelelő maximumon teljesít;
- hiányosságait felmérve él az iskola nyújtotta, a hiányosságai pótlására irányuló lehetőségek-kel (pl. korrepetálás, felzárkóztatás);
- az érdeklődési körébe tartozó, tervei megvalósítását segítő tantárgyak körében – akár öntevékenyen is – tudatosan elmélyül, és kihasználja az iskola adta lehetőségeket (szakkör, tanulmányi verseny, tehetséggondozás, érdeklődési kör, önképzőkör);
- bátran kérdez, tanáraihoz fordul, ha kíváncsi, ha tanulmányi, emberi vagy erkölcsi területen kérdése, problémája van;
- tevékenyen részt vesz az osztály és az iskola, mint közösség életében;
- tiszteli osztály- és iskolatársait, tanárait, az iskola dolgozóit;
- a rászoruló társakat – képességeihez és lehetőségeihez mérten segíti a tanulásban és egyéb emberi gondokban;
- tudatosan őrzi és formálja testi és lelki egészségét, környezete állapotát;
- tiszteli és védelmezi a szűkebb vagy tágabb környezetében lévő eszmei és tárgyi értékeket.

A tanulók személyiségének fejlesztésére irányuló nevelő- oktató munka iskolánkban alapvetően az osztály és tanóra rendszer keretében valósul meg. A közösségben történő nevelés lehetőséget ad az oktató- diák és a diák-diák közti interakciókban rejlő pozitív hatások érvényre jutására.

A tanulók egyéni fejlettségi szintjét figyelembe kell venni a tanulóközösségek irányításakor: az oktató feladata, hogy tanítványai személyes tulajdonságait megismerve, tapasztalatait mindennapi pedagógiai munkájában kamatoztassa.

Az autonóm közös cselekvés képességének fejlesztése érdekében: lényeges pedagógiai cél-kitűzésünk, hogy a tanulóközösségek képesek legyenek maguk elé valamilyen célt kitűzni, s elérése érdekében összehangolt tevékenységet végezni.

A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása: a közösségre jellemző az összetartozást erősítő, kifejező erkölcsi, viselkedési normák megszilárdítása. A közös szokások fenntartása, ápolása, ehhez a formai keretek biztosítása.

A szülő, tanuló, oktató együttműködése elmélyítésének lehetőségei: a már meglévő intézmények formákon kívül szorosabb együttműködés az iskolai rendezvényeken pl.: szalagavató, ballagás. A hagyományápoló ünnepeken a szülőket és a diákokat szervezőként szeretnénk bevonni, ezzel is éreztetve, hogy számítunk rájuk az iskola különböző – tanórán kívüli – feladatainak megoldásában, illetve szabadidős tevékenységeink megszervezésében. Így mindnyájan, szülő, tanuló, oktató kiveheti részét az iskola közös tevékenységéből.

Célunk, hogy alapvető szervezési- együttműködési készségek kialakuljanak, növekedjen a közösség iránti felelősség, a tanulók az elméleti ismereteket a gyakorlatban is hasznosítsák, alkalmazzák. E célok eléréséhez lehetőség adódik a szakmai gyakorlati képzés során ahol a tanulók a szakképesítés megszerzése érdekében iskolai gyakorlati tanműhelyben, szaktanteremben dolgoznak. Tevékenységük nyomán termékeket állítanak elő, amelyet értékesítve a gyakorlati képzés feltételeinek javítására használhatunk fel.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos hagyományos iskolai rendezvényeink:

- iskolai ünnepségek,
- diáknap
- sportnap,
- Szalagavató, Ballagás,
- Mazsola-buli.

1.6 AZ OKTATÓK FELADATAI

Mindennapos oktatói munkánk megköveteli, hogy tájékozottak legyünk, ismerjük az emberi és gyermeki jogokat, valamint azokat az eseményeket, amelyek szűkebb és tágabb környezetünkben történnek és történtek; segítsük tanulóinkat ezek megértésében és feldolgozásában.

Az oktatók feladatait részletesen, személyre szabottan elkészített munkaköri leírásuk tartalmazza.

Legfontosabb oktatói feladatok:

- folyamatos fejlődés, szakmai megújulás,
- tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- az oktatói munka dokumentálása, tanmenet, e-Kréta
- helyettesítés, ügyelet ellátása,
- vizsgák lebonyolítása, felkészítés
- tanulmányi versenyek megszervezése, lebonyolítása, értékelése,
- tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok elvégzése, tehetséggondozás, felzárkóztatás,
- iskolai kulturális és sportprogramok szervezése, lebonyolítása,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel az oktatói testületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.
- együttműködés a fejlesztést végző gyógypedagógussal, a tanulók kórelőzményének ismerete
- kapcsolattartás a duális partnerekkel/külső képzőhelyekkel, gazdasági szervezetekkel
- pályaorientációs tevékenység
- online tananyagegységek kidolgozása
- részvétel az intézményi MICS munkájában

1.6.1 AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, FELADATA

Az osztályfőnöki munka egy komplex, átfogó- a tanuló egész személyiségére irányuló tevékenység. Differenciált, a személyiség és a közösség fejlesztése folyamán individualizált követelményeket támaszt az oktatók felé. A feladat végzése közben elvárt a nagyfokú

rugalmasság, hiszen nincs előírható, részleteiben megtervezhető tananyaga; ellátása lényegesen több spontaneitást, rugalmasságot, igényel.

Feladatai alapvetően három fontos feladatkörben határozhatók meg:

1. ügyviteli, adminisztrációs teendők ellátása

2. szervezési, koordinációs feladatok végrehajtása

3. közvetlen nevelőmunka

1. Adminisztratív és dokumentációs tevékenység:

- eKréta rendszer ellenőrzése, vezetése hiányos érdemjegyek esetén a szaktanárral való egyeztetés
- tanulói mulasztások figyelemmel kísérése, összesítése, a gondviselők és a jogszabályban előírt szervezetek tájékoztatása
- félévi értesítők, év végi bizonyítványok kitöltése, kiadása.
- javító vizsgákkal, az osztályozó vizsgákkal kapcsolatos adminisztráció elvégzése.
- törzslapok ellenőrzése
- év elején a tanulókkal a házirend ismertetése
- közösségi szolgálat adminisztrációjának felügyelete
- fegyelmező fokozatok vezetése
- dicséretek vezetése
- OF hatáskörébe rendelt záradékok, felmentések naprakész vezetése

2. Szervezés, koordinálás, közvetlen nevelőmunka:

- az osztályban oktatók tájékoztatása, a közös munka koordinálása
- az iskolai és iskolán kívüli nevelési tényezők szintetizálása
- az osztályfőnök a tanulókkal közösen tervezi, alakítja, elemzi az osztály életét és biztosítja annak szerves kapcsolódását az intézmény egészének nevelési rendszerébe.
- iskolán kívüli programok szervezése, lebonyolítása
- kapcsolattartás a szülőkkel
- kapcsolattartás a duális partnerekkel
- az osztályfőnöki órák segítsék a tanulók szocializálódási folyamatát és fejlesszék szociális érzékenységüket, empátiájukat, toleranciájukat az életkornak megfelelő társadalmi problémák iránt.

- fejlessze a társas érintkezés normáit,
- alakítsa és fejlessze a tanulók felelősség érzetét társadalmi, természeti és saját környezetük iránt.
- kiemelt feladatként kezelje a tanulás tanításával, a helyes és eredményes tanulási módszerekkel való foglalkozást
- közreműködik a tanulók és tanárok konfliktusai megoldásában, szükség szerint a problémamegoldásba bevonja a szülőket is
- rendszeresen fogadóórát tart, mely során tárgyilagosan tájékoztatást nyújt a szülőknek a gyermekük fejlődéséről, viselkedéséről
- iskolai és iskolán kívüli rendezvényeken kíséri, felügyeli a tanulókat

Az osztályfőnökök rendszeres beszélgetésekkel, a tanulók problémáinak figyelembevételével, segítségadással, napi örömeikben osztozva igyekeznek pozitív életszemléletet kialakítani bennük. Az osztályfőnöki órák keretében zajló beszélgetések során rávilágítanak arra, hogy a közösségi és családi értékek az egyén életében is dominánsak: a humánum, a tolerancia, a rugalmasság, de ugyanakkor az igényesség is fontos tényezői az emberi életnek. Az egymás életéből, de akár az aktuális mozi-, televíziós és színházi élményekből vett szituációk megbeszélésével, véleményezésével, értékelésével is mintákat kaphatnak egyéni életvitelükhöz.

Az osztályfőnökök a gyakorlati életre készítik fel a tanulókat azzal, hogy bemutatják tovább haladási lehetőségeiket: a pályaválasztáshoz, a különböző viselkedési normák elsajátításához (ünnepségek, vizsga, írásbeli és szóbeli kommunikációs szokások, öltözet stb.) segítséget adnak nekik.

1.7 KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG

1.7.1 SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK ÉS A BEILLESZKEDÉSI, TANULÁSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGGEL KÜZDŐ TANULÓK.

A sajátos nevelési igény (SNI) fogalmának tágabb értelmezése azokat a különleges bánásmódot igénylő gyermekeket jelöli, akiknek **állandó vagy átmeneti jelleggel fizikai, biológiai, pszichikai, intellektuális, családi vagy szociokulturális okok** miatt egyéni, a

többségtől eltérő nevelési-oktatási szükségleteik vannak. A fogyatékossággal élők mellett ide tartoznak a **tanulási nehézséggel, magatartászavarral küzdők illetve a kivételes képességű tanulók is.**

A „kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló”:

- a gyermekvédelem hatásköre,
- a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
    - a kiemelten tehetséges gyermek, tanuló
    - a BTM,
    - az SNI.

Kifejezés	**Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség**	**Sajátos nevelési igény**
probléma súlyossága	enyhébb nehézség	súlyosabb zavar, fogyatékosság
minek a körébe tartozik	többségi pedagógia	gyógypedagógia, gyógypedagógiai többségi pedagógia/integrált nevelés/
ellátó szakember	fejlesztő pedagógus	gyógypedagógus, konduktor
ellátás formája	fejlesztő foglalkozás	gyógypedagógiai nevelés-oktatás, habilitációs-rehabilitációs tanóra
óraszám	nincs meghatározva	jogszabályban meghatározott
jogba helyezés dokumentuma	szakértői vélemény	szakértői vélemény
tevékenység a diagnózis megállapításához	szakszolgálati tevékenység -járási szintű szakértői bizottság	szakszolgálati tevékenység -megyei és országos szintű szakértői bizottság
jog érvényesítése	középfokú oktatás végéig	felsőfokú oktatásban is
mentesítések, könnyítések köre	könnyítés adható, mentesítés értékelés és minősítés alól tantárgyakból nem adható	könnyítés adható, mentesítés értékelés és minősítés alól tantárgyakból, tantárgyrészekből adható
alkategóriák	nincs	van

Sajnálattal állapítható meg, hogy az SNI és BTM diagnózissal rendelkező tanulók száma növekvő tendenciát mutat. Az iskolára nehezedő nyomás egyre nagyobb, hiszen sok család szétzilálódott, a szülők értékrendje is megingott, bizonytalanok. Az elmúlt évtizedek szemléletének megfelelően viszont sok szülő kizárólag az iskola feladatának tekinti a gyerek nevelését. A fennálló nehézséget általában az iskolában regisztrálják először, itt tűnik fel legkönnyebben, hiszen ebből adódóan a tanuló tanulmányi teljesítményében jelentősen alul

teljesít, kudarcélményei következményeként különböző magatartásbeli és/vagy pszichés problémák léphetnek fel. A probléma megoldása végett nagyon fontos az időben történő felismerés, és szükség esetén további szakemberek bevonása a megfelelő terápiák, módszerek alkalmazására.

Minden rászoruló tanulónak joga, hogy fejlesztő ellátásban részesüljön. Az iskola teljes integrációt tud biztosítani a fenti táblázatban felsorolt különleges bánásmódot igénylő tanulók számára. Az átlagos osztálylétszám számításánál a sajátos nevelési igényű tanulót kettő vagy három főként vesszük figyelembe a szakvélemény alapján. Az intézményben dolgozik főállású gyógypedagógus. Az iskolában fejlesztő szoba kialakítása megtörtént. Optimális fejlődésük érdekében különleges gondot fordítunk az egyéni bánásmód elvének érvényesítésére.

Célunk a hátrányok megelőzése, csökkentése, kompenzálása, képességek kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük sérülés specifikus szempontú támogatása. Intézményünkben az SNI és BTM nehézséggel küzdő tanulóink egyéni és csoportos rehabilitációs tanórákon és fejlesztésben részesülnek, a szakértői véleményükben meghatározottak alapján, tanórákról, és/vagy egyes szakaszairól kiemelve, vagy gyógypedagógus részvételével tanórán az órai differenciálást segítve, oktatókkal rendszeres konzultációt biztosítunk a tanulók segítése, előrehaladásuk ütemének átbeszélése érdekében. Figyelembe vesszük:

- életkori sajátosságainak zavarai által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,

- a tanuláshoz szükséges képességek kialakulásának egyéni útját, fejlődésének eltérő ütemét, esetleg részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét.

Ehhez olyan iskolai légkört kell teremteni, amelyben mind a tanuló, mind a felnőtt jól érzi magát, ahol az emberi és társas kapcsolatok a kölcsönös tiszteleten alapulnak, ahol minden tanuló teljes értékű emberként élheti meg önmagát, a másságot is elfogadva.

1.7.2 FELZÁRKÓZTATÁSI PROGRAM A KÜLÖNLEGES BÁNÁSMÓDOT IGÉNYLŐ TANULÓK SZÁMÁRA

A fejlesztő munka eltér a hagyományos pedagógiai tevékenységtől. Az elméleti felkészültség mellett nem nélkülözheti az e célra kidolgozott módszereket és eszközöket. A foglakozások során olyan alapkészségeket fejleszt, amelyek a tanuló megfelelő iskolai

teljesítményéhez szükségesek, figyelembe véve a közismereti tantárgyak fejlesztési céljait, melyet a kerettanterv tartalmaz.

Ezeket a célokat szem előtt tartva törekszünk, hogy a tanulók meglévő hátrányai ne növekedjenek, hanem lemaradásuk fokozatosan csökkenjen, és tantárgyi tudásuk közelítsen az adott évfolyam tantárgyi követelményeihez. Nevelési-oktatási folyamatot a tanulók lehetőségeihez, korlátaihoz és speciális igényeihez igazodva elsősorban a következő elvek szerint kell megszervezni:

- A feladatok megvalósításához hosszabb idősávokat, tágabb kereteket kell megjelölni ott, ahol erre szükség van.

- Szükség szerint sajátos, a fennálló képességeivel összeegyeztethető tartalmakat, követelményeket kell kialakítani és teljesítetni.

- Nevelési célok, kulcskompetenciák, illetve a műveltségi területeken megfogalmazott célok, feladatok a sajátos nevelési igényű tanulókra is érvényesek.

- Az iskola segítő megkülönböztetéssel, egyénileg is támogassa a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve;

- Az SNI és BTM tanuló értékelése az egyéni fejlődési ütem, az egyéni különbségek maximális figyelembevételével történik. A tanuló teljesítménye önmagához mérten és előre mutatóan kerül értékelésre, megőrizve a tanulási kedvet.

1.7.3 A FEJLESZTÉSBE BEKERÜLŐK KÖR

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a gyermek, tanuló, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján

- testi, értékszervi, értelmi, beszédfogyatékos, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos;
- pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (pl. dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, mutizmus, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar).

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási,

magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített, vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek"

1.7.4 AZ SNI ÉS BTM DIAGNÓZISSAL RENDELKEZŐ TANULÓK HABILITÁCIÓS, REHABILITÁCIÓS ELLÁTÁS ÉS A FEJLESZTŐ FOGLALKOZÁS ELVEI

A habilitációs, rehabilitációs tevékenység olyan szakmaközi együttműködésben kialakított és szervezett nyitott tanítási-tanulási folyamatban valósul meg, mely az egyes tanulók vagy tanulócsoportok igényeitől függő eljárások, időkeret, eszközök, módszerek, terápiák alkalmazását teszi szükségessé.

A fejlesztő foglalkozások szervezése a szakértői vélemények korrekciós javaslatai alapján, személyre szabott egyéni fejlesztési terv szerint történik.

- Minden SNI tanuló éves fejlesztési tervének elkészítése az adott szakértői véleményben kijelölt diagnózis, fejlesztési javaslatok és meghatározott könnyítések alapján.
- A tanulók szakértői véleményében foglalt diagnózisa, és fejlesztési javaslataik, valamint a tanulók osztályfoka alapján kiscsoportos és rehabilitációs célú foglalkozás szervezése heti rendszerességgel, a szakvéleményben meghatározott óraszámban.
- Kapcsolatfelvétel a szakszolgálattal, illetve az utazó konduktori, - gyógypedagógusi hálózattal, ha a centrum valamely diagnózis esetén nem tud szakembert biztosítani.
- Tanév elei bemeneti és félévi, év végi kimeneti mérések, amely kiterjed a kognitív képességek felmérésére is.
- Gyógypedagógus és az osztályfőnökök közötti konzultáció a bemeneti mérések eredményeiről, és a további feladatokról. /tanév folyamán ezek a konzultációk rendszeresek, rugalmasak/.
- A tanórákon és fejlesztő órákon a tanulók segítséget kapnak a tanulási stratégia kialakításában. Meg kell tanítani a tanulókat tanulni, és az ismeretek interpretálására, fejlesztenünk kell a kommunikációs képességüket is.
- Egyes témák feldolgozásához speciális fejlesztő feladatrendszer kidolgozása az oktató és gyógypedagógussal közösen.
- Jó és állandó kapcsolat kialakítása a családokkal, nevelőszülőkkel, nevelőtanárokkal.
- Legyenek az oktatók által meghatározott egységes, egyértelmű, világos szabályok, melyekhez alkalmazkodhatnak.

- Az iskolában a tanulási idő alatt és a szabadidőben is személyre szabott pedagógiai segítség biztosítása.
- Szabadidős programok szervezése délutánonként, amely tanuláson kívüli sikerélményt biztosít.
- Pozitívan álljunk a tanuló eredményeihez, eredménytelenségeiket, hibáikat toleráljuk.
- Segítsük azokban a képességeknek, készségeknek felfedezésében, kibontakoztatásában, ahol sikereket érhetnek el (sport, tánc, irodalmi színpad, szabadidős programok).
- Az oktató személye, viselkedése, életvitele követendő modell legyen számukra.
- Ha a tanuló részéről ellenállást tapasztalunk, körültekintően járjunk el.
- Legyen sok dicséret és kevés dorgálás.
- Kapjanak a tanulók személyre szóló feladatot, amelynek elvégzését ellenőrizzük, értékeljük. Ha lehet, rendezzünk kiállítást munkáikból.

1.7.5 SZERVEZETI FORMÁI:

- Egyéni fejlesztés szakvéleményben illetve a szakértői véleményben rögzített óraszámok szerint.
- Kiscsoportos fejlesztés (3-6fő), a szakvéleményben illetve a szakértői véleményben rögzített óraszámok szerint.
- Órai integráció keretében.
- Szabadidőben végzett tevékenységek.

A rehabilitációs, felzárkóztató-kompenzáló, valamint fejlesztő foglalkozások mennyiségét és gyakoriságát befolyásoló tényezők:

- elsődlegesen a gyermekek képességstruktúrája,
- problémáinak összetétele,
- részképesség kiesésének súlyossága,
- fejleszthetőségi üteme, terhelhetősége,
- másodlagosan gazdasági szempontok

1.7.6 A FEJLESZTÉS CÉLJA ÉS FELADATA

Differenciált fejlesztéssel, egyéni korrekcióval, egyénre szabott haladási ütemmel a különböző okokból, nevelési előzményekből és körülményekből, készségek és képességek

elmaradásából származó hátrányok ellensúlyozásával vagy csökkentésével a sikeres szakmai vizsgára, majd a munkaerőpiacon való sikeres elhelyezkedésre való felkészülés segítése.

Kognitív funkciók fejlesztési célja:

- memória, figyelem, koncentráció fejlesztésével a szakmai vizsga teljesítése, a munkateljesítmény javítása
- az un. motoros képességek fejlesztésével a megfelelő munkatempó és munkateljesítmény elérésének segítése.
- a logikai gondolkodás, elemzés, kiemelés fejlesztésével a megfelelő tanulási technikák kialakításának és a munkafeladatok megértésének a segítése.
- Kommunikációs készségek fejlesztésének a céljai:
- kapcsolatfelvétel, kapcsolatteremtés, információcsere fejlesztésével a vizsgahelyzet megoldásának, állásinterjúkon való megfelelés, munkahelyi kapcsolatok felismerésének segítése
- a szókincs és kifejezőkészség fejlesztésével a sikeres szakmai vizsga és elhelyezkedés segítése
- Szociális érettség fejlesztésének céljai:
- a viselkedési normák megismertetésével, a feladat és szabálytudat, a szabálykövetés, az együttműködési készség, a szociális érzékenység fejlesztésével az iskolai közösségbe való beilleszkedés segítése.

1.7.7 ÜTEMTERV AZ EGYÉNI ÉS KISCSOPORTOS FEJLESZTÉSHEZ

Szeptember:

- az intézménnyel jogviszonyban álló tanulók szakértői véleményének áttanulmányozása, iskolakijelölési kérelmek, felülvizsgálatok koordinálása,
- tanulók iskolai dokumentációinak előkészítése, igazgatóval való konzultáció a szakértői véleményben foglalt kedvezményekről, tantárgyi értékelés és minősítés alóli mentesítésekről, határozatok elkészítéséről, fejlesztő célú naplók hitelesítése.
- oktatókkal való szakmai konzultáció a tanulók differenciált oktatásáról, kedvezményeik érvényesítéséről, módszerek, eszközök alkalmazásának feltételeiről,
- csoportalakítások; a fejlesztendő SNI/BTM tanulók számbavétele, igényfelmérés, sérülésspecifikusság szerinti beazonosításuk.
- egyéni negyedéves, éves fejlesztési tervek kidolgozása a szakértői vélemények alapján;

a kijelölt fejlesztési területek negyedévenkénti felülvizsgálata, havonkénti nyomon követéssel az egész tanév folyamán.

- órarend elkészítése,
- szülők tájékoztatása a fejlesztő órák céljáról, együttműködési stratégiák kialakításáról, és egyéb feladatokról.
- tanév elei bemeneti mérés végzése, tanulási képességek vizsgálata, fejlesztendő területek súlypontozása a rendelkezésre álló diagnosztikus adatok figyelembevételével.

Szeptembertől júniusig:

- Egyéni és csoportos fejlesztések, habilitációs, rehabilitációs tanórák, fejlesztő tevékenységek sérülés specifikus biztosítása az arra rászorulóknak, a fennálló igények maximális figyelemmel kísérése mellett.
- A habilitációs-rehabilitációs és fejlesztő foglalkozások anyagának, tapasztalatainak naprakész bejegyzése, vezetése (folyamatos)
- Oktatókkal való szakmai konzultáció a tanulók differenciált oktatásáról, kedvezményeik érvényesítéséről, módszerek, eszközök alkalmazásának feltételeiről.
- Oktatókkal előre megbeszélve a tanuló tanórákon való órai integráció segítése a gyógypedagógus személyes részvételével.
- Kollégák - szükség szerinti - aktuális szakmai anyagokkal való ellátása, tájékoztatás induló szakmai továbbképzési lehetőségekről, mentorháló programokról, szakmai konferenciákról.
- Szemléletmód fejlesztés, tudatformálás, az integráció segítése, az inklúzió hosszú távú sikeressége érdekében.
- Online kapcsolattartás, tájékoztatás, szülőkkel, tanulókkal, oktatókkal egyaránt.
- Iskolai programokon való aktív részvétel.
- Tanulási motiváció fenntartása érdekében a tanuló képességeinek megfelelő szabadidős programok biztosítása, házi versenyek szervezése (tánc, sport, vizuális művészeti tevékenységek.)

Január, február:

- Tanulók félévi értékelése.
- Oktatókkal való konzultáció a fejlődésükről, tantárgyi teljesítményeikről, fennálló problémákról és megoldási módjáról.
- Szülők tájékoztatása fogadó órák keretében.

Május:

- Végzős tanulók értékelése, szükség szerint a rehabilitációs és fejlesztő órákon való további részvételük a vizsgákra való felkészítés segítése céljából.

Június:

- Tanulók év végi értékelése, pedagógiai vélemény készítése.
- Rehabilitációs és fejlesztő naplók lezárása.
- Szülők tájékoztatása.

1.7.8 A HÁTRÁNYOS ÉS HALMOZOTTAN HÁTRÁNYOS HELYZETŰ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEENDŐK

- Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:
  - a szülő … alacsony iskolai végzettsége …,
  - a szülő … alacsony foglalkoztatottsága …,
  - a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei … .
- Halmozottan hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) pont a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
  - a nevelésbe vett gyermek,
  - az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

  Oktatók feladatai:

  Legfontosabb feladatunk a megelőzés, hogy a diákok problémáit minél korábban felismerjük, az előidéző okokat felderítsük, és minél hatékonyabban kezeljük, megelőzve súlyosabbá válásukat. Fontos ezek után a fennálló problémák megváltoztatására irányuló intézkedések meghozatala (segítségnyújtás a problémák megoldásához).

  A szociális segítő hálózat szakembere – heti rendszerességgel – kapcsolódott be intézményünk prevenciós munkájába. Bízunk benne, hogy a szociális segítő hálózatban rejlő lehetőségek a jövőben egyre több rászoruló diákunknak nyújthatnak segítséget. Iskolánk a régió nevelési tanácsadóival és a gyermekjóléti szolgálattal rendszeres kapcsolatban áll.

1.8 A TANULÁSI KUDARCNAK KITETT TANULÓK FELZÁRKÓZTATÁSÁNAK SEGÍTÉSE

Az iskolába járó gyermekek jelentős része szociális, műveltségi hátránnyal küzd. Felzárkóztatásukhoz a tanórán kívüli korrepetálások, speciális, egyéni foglalkozások nyújtanak segítséget, és lehetővé teszik a hátrány minimalizálását vagy lehetőség szerinti megszüntetését. Ennek leghatékonyabb eszközei a rendszeres kapcsolattartás, beszélgetés, családlátogatások, szülői értekezletek, fogadónapok, nyílt tanítási napok.

Felzárkóztatásra szorul a gyermek, ha

- szórt figyelmű;
- nehezen tud koncentrálni;
- gyorsan felejti, és nehezen idézi fel a tanultakat, látottakat;
- túlmozgásos vagy túlzottan lassú;
- kézügyessége fejletlen;
- lassan vált át egyik feladatról a másikra;
- olvasási, helyesírási, matematikai problémái vannak;
- a szakértői bizottság javaslata alapján egyéni fejlesztést igényel;
- valamely részképesség területén adódó lemaradás miatt.

A felzárkóztatás célja

- A környezeti hátrányok kompenzálása, az osztály illetve az iskolai közösségbe való bekapcsolódás és továbbhaladás lehetőségének biztosítása, az esélyegyenlőség megteremtése.
- Készségek, képességek fejlesztése.
- A napi tanulás feltételeinek biztosítása, a korrekciós tevékenység és a korrepetálás révén a napi lépéstartás megszervezése, az eredményes tanulási folyamat megszervezése.
- Valamely részképesség területén megnyilvánuló hátrány kompenzálása.
- Viselkedési szokások kialakítása, változtatása, gyakorlati alkalmazása, az általános emberi normák, valamint az iskolai házirend szellemében.

1.9 A TEHETSÉGGONDOZÁS IRÁNYELVEI

A tehetséggondozás azt jelenti, hogy keressük a tanulókban azokat az adottságokat, amelyek alapján a legkönnyebben fejleszthetők, és amelyek kiművelése a legtöbb

sikerélményhez juttathatja őket. Ezért az általános műveltségi képzést sokoldalú képességfejlesztés kell, hogy jellemezze, hiszen minél sokszínűbb a képzés, annál többféle tehetség mutatkozhat meg. A jogszabályi háttér lehetővé teszi, hogy az általános képzés keretében a korábbinál sokoldalúbb tanulmányok folytatására, képességek fejlesztésére adjon lehetőséget az iskola. Fontos tehát, hogy oktatóink felismerjék azokat a tulajdonságokat, amelyek a tehetségígéretekre utalnak (testi, fizikai, idegrendszeri, intellektuális, értelmi, affektív, emocionális stb.). Ehhez szükséges, hogy ezen a területen is megfelelő pedagógiai és pszichológiai ismeretekkel rendelkezzünk (önképzés, munkaközösségi továbbképzés stb.)

A tehetséges tanulók oktatása során elkerülhetetlen a differenciálás módszerének alkalmazása. Ezen kívül biztosítjuk tanórán kívüli foglalkozások keretén belül, a tanulók igénye szerint szakkörök indítását, a versenyekre történő felkészítést, kiscsoportos korrepetálást, a tehetséges tanulók pályázaton való részvételét, versenyeztetését. Az ezeken elért eredmények olyan sikerélményt biztosítanak, amelyek a további tanulmányi munkájukat elmélyítik, hitüket a tanulásban megerősítik.

A tehetséggondozás céljai:

- A tanulók természetes érdeklődésének felkeltése, ébrentartása, elmélyítése, az egyéni képességek kibontakoztatása.
- Az önművelési igény felkeltése, az ehhez szükséges legfontosabb készségek, képesség kialakítása, fejlesztése, az önálló ismeretszerzésre ösztönzése.
- A tanórai keretben folyó nevelő-oktató munka eredményeinek speciális foglalkozások keretében történő megszilárdítása, kiegészítése, bővítése.
- A tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatása, fejlesztése.

A tanórákon kívül is lehetőség nyílik az egyes tantárgyak iránti érdeklődés felkeltésére, kielégítésére, például szakkörök, versenyek, vetélkedők keretében.

Iskolánk nevelési-oktatási tevékenységét egészítik ki a szakkörök, amelyek elsősorban a tehetséggondozást szolgálják. Szakköreink indításakor az igények és a lehetőségek egyensúlyára törekszünk. A versenyek és a vetélkedők keretein belül tesszük próbára tanulóink képességeit. A házi bajnokságokon túl eredményesen szerepelnek különböző városi, megyei és országos versenyeken egyaránt. A szakkörök többek között segítik a felkészülést ezekre a versenyekre.

1.10 A TANULÓKNAK A SZAKKÉPZŐ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATOKBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGA

Az intézmény legfontosabb döntéseinek meghozására – a jogszabályban meghatározott esetekben – az oktatói testület jogosult. Az egyéb döntések meghozása az igazgató jogköre. Minden esetben biztosítjuk a jogszabályok által a diákönkormányzat vonatkozásában deklarált véleményezési jogok érvényesítését, a véleményt minden alkalommal írásban szerezzük be. A diákönkormányzat tájékoztatása, a döntést megelőző informálás megbeszélés lebonyolítása, a diákönkormányzat véleményének beszerzése az intézmény igazgatójának kötelezettsége, ebben együttműködik a DÖK segítésével megbízott oktató. A fentieken túl a diákság többségét érintő döntések meghozatala előtt lehetővé tesszük az egyes osztályok számára a véleménynyilvánítást, amelynek tartalmát és az osztályközösség által megfogalmazott javaslatokat az osztályfőnök juttatja el az iskola igazgatójának.

1.11 A TANULÓ, A KISKORÚ TANULÓ TÖRVÉNYES KÉPVISELŐJE, KÉPZÉSBEN RÉSZTVEVŐK, OKTATÓK ÉS A SZAKKÉPZŐ INTÉZMÉNY PARTNEREINEK KAPCSOLATTARTÁSI FORMÁI

1.11.1 AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS ELVEI

Az intézményi tájékoztatás rendszeres és konkrét időpontjait a munkaterv tartalmazza. A helyszínt az intézmény biztosítja.

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnök tájékoztatja:

- az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
- a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén, illetve határidős feladatok esetében, a tanórák közötti szünetben az osztálybizalmikon keresztül,
- az osztályfőnök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról az oktatók folyamatosan (szóban, illetve az ellenőrzőn keresztül írásban) tájékoztatják.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, az oktatókkal, az oktatóitestülettel.

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója legalább évente egyszer a szülői munkaközösség választmányi ülésén vagy évente egyszer az iskolai szintű szülői értekezleten,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.

A szülők és az oktatók együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

- szülői munkaközösség
- szülői értekezlet
- fogadóórák
- nyílt órák, nyílt napok
- írásos kapcsolatok
- telefon, levél

1.11.2 A KAPCSOLATTARTÁS KONKRÉT FORMÁI

Szülői értekezlet

A szülők meghatározott jogaik érvényesítésére, a kötelességük teljesítése érdekében munkaközösséget hozhatnak létre, ami a tanév első szülői értekezlete alkalmával történik.

Éves munkatervünkben két szülői értekezlet időpontját rögzítjük. Az elsőt a szeptemberi tanévkezdés után hívjuk össze. Az osztályfőnökök az eKréta rendszer üzenő felületén keresztül értesítik a szülőket az időpontról és kontrollálják, hogy a szülő, gondviselő megkapja a tájékoztatást. Amennyiben valamilyen okból nem tud részt venni az értekezleten, az osztályfőnök feladata a kapcsolatteremtés telefon, levél vagy egyéb közösségi kapcsolattartásra alkalmas felület igénybevételével.

Rendkívüli szülői értekezlet összehívására akkor kerülhet sor, ha a szülői munkaközösség, illetve az osztályfőnök és az osztályban tanító tanárok ezt a nevelő vagy oktató munka érdekében fontosnak tartják.

A tanév eleji szülői értekezlet témái:

- A tanulók személyi adatainak egyeztetése, a szülő, gondviselő elérhetősége, munkahelyi telefon, mobiltelefon, egyedi kérések rögzítése
- A Szülői Munkaközösség tagjainak megválasztása
- Az osztályban tanító tanárok és fogadóórák ismertetése
- A tanév rendje (a helyi munkatervi kiegészítésekkel, hagyományos programok, ünnepek, megemlékezések, szünetek, stb.)
- Végzős osztályokban a szalagavató előkészítése
- A Házirend ismertetése
- A tanulói hiányzások igazolásának módjai (különös tekintettel a Házirend szabályaira)
- Osztálykirándulás tervezése
- Egyebek

A tanév során a második szülői értekezletet a félévi értékelés, bizonyítványosztás után tartjuk.

A februári szülői értekezlet kiemelt témái:

- A szülők tájékoztatása az osztály, illetve a tanulók magatartásáról, szorgalmáról, tanulmányi előmeneteléről, tantárgyi átlagok ismertetése,
- A második félév részletes programjának ismertetése,
- A végzős osztályok kiemelt feladatai: ballagás, felkészítő korrepetálások, záróvizsgák (érettségi,SZJ-s vizsga)
- tájékoztatás a tanév közben felmerült problémákról, az esetleges megoldási módokról, továbbhaladási lehetőségekről
- Az esetleges korrepetálások megszervezése.

Fogadóórák

Az oktatóitestületünk tagjai a tanévkezdés, illetve az órarend kihirdetése után meghatározzák azokat az időpontokat, amelyekben a szülők felkereshetik telefonon vagy személyesen bármilyen neveléssel, oktatással kapcsolatos ügyben.

Amennyiben a szülő, gondviselő fogadóórán kívüli időpontban szeretne találkozni gyermeke oktatójával, telefonon vagy írásban kell egyeztetnie az érintett pedagógussal.

eKréta, félévi-, év végi bizonyítvány

Az iskola akkor számíthat a szülői ház támogatására, ha a nevelési céljainak és módszereinek megvalósításában együttműködik vele, és követelményei igazodnak a tanuló teherbíró képességéhez. Éppen ezért van szükség a rendszeres információáramlás biztosítására. Az osztályfőnökök feladata, hogy minden hónap elején ellenőrizzék

- a szülői kérések, igazolások folyamatos ellenőrzése
- az osztályfőnöki vagy szaktanári beírásokat (elmarasztalás, fegyelmi intézkedések, dicséret, egyéb értesítések, szülői értekezlet, stb.)

Telefon, levél

Az osztályfőnök, amennyiben nem kap értesítést a tanuló hiányzásának okáról, felveszi a kapcsolatot telefonon vagy levélben a szülői házzal az igazolatlan mulasztások elkerülése érdekében. Köteles levélben értesíteni a szülőt, gondviselőt abban az esetben is, ha a tanuló hiányzása megközelíti a törvényes keretek megengedett mértékét, illetve ha a hiányzás egyéb konzekvenciát vonhat maga után (pl. tanulóviszony megszüntetése). Az osztályfőnök kiemelt feladata, hogy a tanköteles korú tanulók hiányzására még nagyobb figyelmet fordítson (1 óra igazolatlan mulasztás esetén is értesítenie kell a szülőt). Az igazolatlanul mulasztó tanuló adatait jelentenie kell az iskolatitkárnak, aki a szükséges intézkedéseket megteszi.

1.11.3 Kapcsolattartás a szakképző iskola partnereivel

Minden évben személyesen vagy e-mailen keresztül tájékoztatjuk őket az aktuális:

- jogszabályi változásokról
- a tanév munkarendjétől
- a tanulókkal kapcsolatos feladatokról, elvárásokról
- szakmai és vizsgakövetelményekről

A témának megfelelően a kapcsolatot az iskola igazgatója, szakmai helyettese, a gyakorlati- oktatásvezető is felveheti.

A tanulókkal kapcsolatos feladatok (mulasztás) miatt elvárt a külső képzőhely és az osztályfőnök napi szintű kapcsolattartása. A kapcsolattartás formáját a téma határozza meg.

1.12 A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGA SZABÁLYAI

A tanuló félévi és év végi osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy a tanulmányok alatti vizsgán nyújtott teljesítménye alapján kell megállapítani. A tanuló értékelése és minősítése keretében a tanuló magatartása és szorgalma nem osztályozható.

1.12.1 ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

- A tanulmányok alatti vizsga vizsgaidőszakát a tanulmányok alatti vizsgát megelőző három hónapon belül kell a kijelölni.
- A tanulmányok alatti vizsga időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.
- Tanulmányok alatti vizsgát független vizsgabizottság előtt vagy abban a szakképző intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll.
- A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig tarthat.
- A tanulmányok alatti vizsgák során történő értékelés- és minősítés a Szakmai Program 2.4. Az értékelés rendje alapján történik.
- A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.
- Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Ha a szakképző intézmény oktatóinak szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan oktatót kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.
- A tanulmányok alatti vizsga követelményeit az oktatói testület a Szakmai Program alapján határozza meg, kihirdeti, és honlapján nyilvánosságra hozza minden tanév kezdetekor.
- A tanulmányok alatti vizsgákra vonatkozó értékelés szabályai megegyeznek a Szakmai Program 2.3-2.4. pontjaiban található értékelési rendekkel.
- A tanulmányok alatti vizsga – ha azt a szakképző intézményben szervezik – vizsgabizottságának elnökét és tagjait az igazgató, a független vizsgabizottság elnökét és tagjait a szakképzési államigazgatási szerv bízza meg
- Az olyan tantárgyból, amely követelményeinek teljesítésével a szakképző intézmény szakmai programja alapján valamely vizsgatárgyból a tanuló érettségi vizsga letételére való jogosultságot szerezhet, a tanulmányok alatti vizsgán minden évfolyamon kötelező követelmény a minimum hatvanperces, az adott vizsgatárgy legfontosabb tanulmányi

követelményeit magában foglaló írásbeli vizsgatevékenység és szóbeli vizsgatevékenység sikeres teljesítése.

- Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a gyakorlati vizsgára, ha a vizsgatevékenység megoldását valamilyen rögzített módon, a vizsga befejezését követően a vizsgáztató oktató által értékelhetően – így különösen rajz, műszaki rajz, festmény, számítástechnikai program formájában – kell elkészíteni.
- Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani.
- A pótló vizsga – szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával – harmadik vizsgaként is megszervezhető.
- Az írásbeli vizsgán a vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a vizsgáztató úgy köteles kialakítani, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák és ne segíthessék.
- A vizsga kezdetekor a vizsgabizottság elnöke a vizsgáztató jelenlétében megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, majd kihirdeti az írásbeli tételeket. A vizsgázóknak a feladat elkészítéséhez segítség nem adható.
- Az írásbeli vizsgán kizárólag a szakképző intézmény bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon, tétellapokon (a továbbiakban együtt: feladatlap) lehet dolgozni. A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni. A feladatlap előírhatja számológép használatát, amelyről a vizsgázónak kell gondoskodnia. A feladatlap vagy határozat előírhatja számítógép használatát, amelyről a vizsgaszervezőnek kell gondoskodnia.
- A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapon feltünteti a nevét, a vizsganap dátumát, a tantárgy megnevezését. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni.
- A vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló idő tantárgyanként minimum hatvan perc.
- Ha az írásbeli vizsgát bármilyen rendkívüli esemény megzavarja, az emiatt kiesett idővel a vizsgázó számára rendelkezésre álló időt meg kell növelni
- Ha a vizsgáztató az írásbeli vizsgán szabálytalanságot észlel, elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja, hogy milyen szabálytalanságot észlelt, továbbá az elvétel pontos idejét, aláírja és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát. A vizsgáztató a szabálytalanság tényét és a megtett intézkedést írásban jelenti az igazgatónak, aki az írásbeli vizsga befejezését követően haladéktalanul kivizsgálja a

szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést. Az igazgató a megállapításait részletes jegyzőkönyvbe foglalja, amelynek tartalmaznia kell a vizsgázó és a vizsgáztató nyilatkozatát, az esemény leírását, továbbá minden olyan tényt, adatot, információt, amely lehetővé teszi a szabálytalanság elkövetésének kivizsgálását. A jegyzőkönyvet a vizsgáztató, az igazgatója és a vizsgázó írja alá. A vizsgázó különvéleményét a jegyzőkönyvre rávezetheti.

- Az igazgató az írásbeli vizsga folyamán készített jegyzőkönyveket és a feladatlapokat – az üres és a piszkozatokat tartalmazó feladatlapokkal együtt – a kidolgozási idő lejártával átveszi a vizsgáztatótól. A jegyzőkönyveket aláírásával – az időpont feltüntetésével – lezárja és a vizsgairatokhoz mellékeli.
- Az írásbeli vizsga feladatlapjait a vizsgáztató kijavítja, a hibákat, tévedéseket a vizsgázó által használt tintától jól megkülönböztethető színű tintával megjelöli, röviden értékeli a vizsgakérdésekre adott megoldásokat.
- Ha a vizsgáztató a feladatlapok javítása során arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközt használt, segítséget vett igénybe, megállapítását rávezeti a feladatlapra, és értesíti az igazgatót.
- Ha a vizsgázó a vizsga során szabálytalanságot követett el, az igazgatóból és két – a vizsgabizottság munkájában részt nem vevő – oktatóból álló háromtagú bizottság a cselekmény súlyosságát mérlegeli, és
    - a vizsgakérdésre adott megoldást részben vagy egészben érvénytelennek nyilvánítja, és az érvénytelen rész figyelmen kívül hagyásával értékeli a vizsgán nyújtott teljesítményt,
    - az adott tantárgyból – ha az nem javítóvizsga – a vizsgázót javítóvizsgára utasítja vagy
    - ha a vizsga javítóvizsgaként került megszervezésre, a vizsgát eredménytelennek nyilvánítja vagy az a) pont szerint értékeli a vizsgázó teljesítményét.
- A szabálytalansággal összefüggésben hozott döntést és annak indokait határozatba kell foglalni.
- Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga. A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.
- A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdi a vizsgát, amelybe beosztották.

- A szóbeli vizsgán a vizsgázó tantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, és – ha szükséges – kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt. Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató gondoskodik.
- Minden vizsgázónak tantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani a szóbeli feleletet megelőzően. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania. Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében a feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több.
- A vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek, egymást nem segíthetik. A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg.
- A vizsgázó segítség nélkül, önállóan felel, de ha önálló feleletét önhibájából nem tudja folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vét, a vizsgabizottságtól segítséget kaphat.
- A vizsgabizottság a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehet fel, ha meggyőződött arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte, a tétel kifejtése során önálló feleletét önhibájából nem tudta folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vétett.
- Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagában teljes tájékozatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele. Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd az osztályzatot ennek alapján kell kiszámítani.
- Ha a vizsgázó a feleletet befejezte, a következő tantárgyból történő tételhúzás előtt legalább tizenöt perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.
- Amikor a vizsgázó befejezte a tétel kifejtését, a vizsgabizottság elnöke rávezeti a javasolt értékelést a vizsgajegyzőkönyvre.
- Ha a szóbeli vizsgán a vizsgázó szabálytalanságot követ el vagy a vizsga rendjét zavarja, a vizsgabizottság elnöke figyelmezteti a vizsgázót, hogy a szóbeli vizsgát befejezheti ugyan, de ha szabálytalanság elkövetését, a vizsga rendjének megzavarását a vizsgabizottság megállapítja, az elért eredményt megsemmisítheti. A figyelmeztetést a vizsga jegyzőkönyvében fel kell tüntetni.
- A szóbeli vizsgán és a gyakorlati vizsgán elkövetett szabálytalanság esetében az igazgató az írásbeli vizsga erre vonatkozó rendelkezéseit alkalmazza.

- A gyakorlati vizsgatevékenység szabályait akkor kell alkalmazni, ha a tantárgynak a szakképző intézmény szakmai programjában meghatározott követelményei eltérő rendelkezést nem állapítanak meg.
- A gyakorlati vizsgatevékenység tartalmát az igazgató hagyja jóvá.
- A gyakorlati vizsgatevékenységet akkor lehet megkezdeni, ha a vizsgabizottság elnöke meggyőződött a vizsgatevékenység elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek meglétéről.
- A gyakorlati vizsgatevékenység megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgatevékenység rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról, továbbá a gyakorlati vizsgatevékenység helyére és a munkavégzésre vonatkozó munkavédelmi, tűzvédelmi, egészségvédelmi előírásokról.
- A gyakorlati vizsgatevékenység végrehajtásához a vizsgázónak az adott tantárgynál helyben meghatározott idő áll a rendelkezésére. Ebbe az időbe a gyakorlati vizsgatevékenység ismertetésének ideje nem számít bele. A gyakorlati vizsgatevékenység végrehajtásához rendelkezésre álló idő feladatok szerinti megosztására vonatkozóan a gyakorlati vizsgatevékenység leírása tartalmazhat rendelkezéseket. Nem számítható be a gyakorlati vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időbe a vizsgázónak fel nem róható okból kieső idő.
- A gyakorlati vizsgatevékenységet egy érdemjeggyel kell értékelni. Az értékelésben fel kell tüntetni a vizsgázó természetes személyazonosító adatait, a tanszak megnevezését, a vizsgamunka tárgyát, a végzett munka értékelését és a javasolt osztályzatot. Az értékelést a gyakorlati oktatást végző oktató írja alá.
- A vizsgázó gyakorlati vizsgatevékenységre kapott érdemjegyét a vizsgamunkára, a vizsga helyszínén készített önálló gyakorlati alkotásra vagy a vizsga helyszínén bemutatott gyakorlatra kapott osztályzatok alapján kell meghatározni.
- A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát a szakképzési államigazgatási szerv szervezi.
- A tanuló, kiskorú tanuló esetén a kiskorú tanuló törvényes képviselője – a félév vagy a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig, a 164. §-ban meghatározott esetben az engedély megadását követő öt napon belül jelentheti be, ha osztályzatának megállapítása céljából független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról. A bejelentésben meg kell jelölni, hogy milyen tantárgyból kíván vizsgát tenni. Az igazgató a bejelentést nyolc napon belül továbbítja a szakképzési államigazgatási szerv. A vizsgát az első félév, illetve a tanítási év utolsó hetében kell megszervezni.

- A tanuló, kiskorú tanuló esetén a kiskorú tanuló törvényes képviselője – a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy ha bármely tantárgyból javítóvizsgára utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le. A szakképző intézmény a kérelmet nyolc napon belül továbbítja a szakképzési államigazgatási szervnek.
- A vizsgabizottságnak nem lehet tagja az az oktató, akinek a vizsgázó hozzátartozója, továbbá aki abban a szakképző intézményben tanít, amellyel a vizsgázó tanulói jogviszonyban áll.
- A tanuló félévi osztályzatáról a kiskorú tanuló törvényes képviselőjét a félévi értesítőben kell tájékoztatni.
- Ha a tantárgy oktatása félévkor fejeződik be, a tanuló osztályzatát az év végi bizonyítványban is fel kell tüntetni.
- Ha a tanuló egy vagy több tantárgy több évfolyamra megállapított követelményeit egy tanévben teljesíti, osztályzatait minden érintett évfolyamra meg kell állapítani.
- Ha a tanuló több évfolyam valamennyi követelményét teljesíti, az osztályzatokat valamennyi elvégzett évfolyam bizonyítványába be kell jegyezni.
- Ha a tanuló nem teljesíti az évfolyam valamennyi követelményét, az egyes tantárgyak osztályzatát a törzslapján valamennyi elvégzett évfolyamon fel kell tüntetni, és a vizsga évében, ezt követően az adott évben kiállításra kerülő év végi bizonyítványba be kell írni.
- Ha a tanuló független vizsgabizottság előtt vagy vendégtanulóként ad számot tudásáról, a vizsgáztató intézmény a tanuló osztályzatáról a törzslapon történő bejegyzés céljából három napon belül írásban értesíti azt a szakképző intézményt, amelyikkel a tanuló tanulói jogviszonyban áll. A tanuló magasabb évfolyamba lépéséről – figyelembe véve a független vizsgabizottság által adott vagy a vendégtanulóként szerzett osztályzatot – az a szakképző intézmény dönt, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll.
- Ha a tanuló valamely tantárgyból előrehozott érettségi vizsgát tett, ezáltal az adott tantárgy tanulmányi követelményeit teljesítette. A szakképző intézmény magasabb évfolyamán vagy évfolyamismétlés esetén e tantárgy tanulásával kapcsolatban a szakképző intézmény szakmai programjában foglaltak szerint kell eljárni.
- Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja.
- Ha a tanuló a következő tanév kezdetéig azért nem tett eleget a tanulmányi követelményeknek, mert az előírt vizsga letételére az oktatói testülettől halasztást

kapott, az engedélyezett határidő lejártáig tanulmányait felsőbb évfolyamon folytathatja.

- A tanuló bizonyítványának kiadását a szakképző intézmény nem tagadhatja meg

A vizsgabizottság:

- A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért, ennek keretében
    - meggyőződik arról, a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére és teljesítette-e a vizsga letételéhez előírt feltételeket, továbbá szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását,
    - vezeti a szóbeli vizsgát és a vizsgabizottság értekezleteit,
    - átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat, a szabályzatban foglaltak szerint aláírja a vizsga iratait,
    - a vizsgabizottság értekezletein véleményeltérés esetén szavazást rendel el.
- A vizsgabizottsági elnök feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait bevonhatja.
- A kérdező oktató csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat taníthatja.
- A vizsgabizottság munkáját és magát a vizsgát az igazgató készíti elő. Az igazgató felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért. Az igazgató e feladata ellátása során
    - dönt minden olyan, a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben, amelyet a helyben meghatározott szabályok nem utalnak más jogkörébe,
    - írásban kiadja az előírt megbízásokat, szükség esetén gondoskodik a helyettesítésről,
    - ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását,
    - minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan meg lehessen kezdeni és be lehessen fejezni.

1.12.2 OSZTÁLYOZÓVIZSGA

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha:

- felmentették a foglalkozáson való részvétele alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- az e rendeletben meghatározott időnél többet mulasztott és az oktatói testület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát

Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. Osztályozó vizsgát a szakképző intézmény a tanítási év során bármikor szervezhet. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Ha a tanulónak – az ideiglenes vendégtanulói jogviszony időtartamának kivételével – egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven foglalkozást vagy egy adott tantárgyból a foglalkozások harminc százalékát meghaladja és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha az oktatói testület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen. Az oktatói testület az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz foglalkozást és a szakképző intézmény eleget tett a jogszabályban meghatározott értesítési kötelezettségének.

1.12.3 KÜLÖNBÖZETI VIZSGA

Különbözeti vizsgát a tanuló abban a szakképző intézményben tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja. A különbözeti vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni.

- A szakképző intézmény szakmai programjában meghatározottak szerint a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy korábbi tanulmányait, megszerzett ismereteit és gyakorlatát az adott szakmai oktatásra, illetve szakmai képzésre előírt – megegyező tartalmú – követelmények teljesítésébe be kell számítani. A beszámítás alapján a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítheti.

- Az ágazati alapvizsgát tett tanuló átvétele az ágazati alapoktatás tekintetében nem köthető különbözeti vizsgához, ha az átvételre az adott ágazathoz kapcsolódóan tett ágazati alapvizsga letételét követő egy éven belül kerül sor.

Amennyiben olyan tantárgyak, tantárgyrészek vannak, amelyek a tanuló további előrehaladásához, magasabb évfolyamba lépéséhez, vizsgára történő jelentkezéséhez szükséges, de addig nem tanulta, ezekből a tantárgyakból, tantárgyrészekből a tanulónak különbözeti vizsgát kell tennie.

1.12.4 ÉVKÖZI HÁZI VIZSGÁK

- Az évközi vizsgákra a tanulmányok alatti vizsgák szabályai vonatkoznak.
- Az iskola minden évben szeptember végéig teszi közzé az adott tanévre vonatkozó évközi vizsgák rendjét.
- A vizsgarendben meghatározásra kerül, hogy melyik évfolyamon milyen tantárgyból milyen módon és időben kell vizsgát tenni a diákoknak. Ezzel együtt a témakör- vagy tétellistát is publikussá teszi.
- A vizsgán szerzett érdemjegy 300% százalékkal számít bele az éves értékelésbe.
- Ha a tanuló elégtelen érdemjegyet szerez, a vizsgát meg kell ismételnie!

1.12.5JAVÍTÓ- ÉS PÓTLÓVIZSGA

A vizsgázó pótlóvizsgát tehet az igazgató által meghatározott vizsganapon, ha

- a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik,
- távol marad vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató engedélyezheti, hogy a vizsgázó a pótló vizsgát az adott vizsganapon tegye le, ha ennek a feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,

- az osztályozó vizsgáról, illetve a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

Javítóvizsga letételére az augusztus tizenötödikétől augusztus hónap utolsó napjáig terjedő időszakban az igazgató által meghatározott időpontban van lehetőség.

1.12.6 ELŐREHOZOTT ÉRETTSÉGI VIZSGA

Előrehozott érettségi vizsga – a szakmai vizsga kivételével –az Nkt.-ban meghatározott bármely kötelező érettségi vizsgatárgyból – az idegen nyelv érettségi vizsgatárgy kivételével – legkorábban a tizenkettedik évfolyam május–júniusi vizsgaidőszakában, bármely más érettségi vizsgatárgyból és idegen nyelv érettségi vizsgatárgyból legkorábban a tizenegyedik évfolyam október–novemberi vizsgaidőszakában tehető a tanulói jogviszony fennállása alatt, a szakképző intézmény szakmai programjában a tanuló számára az adott vizsgatárgyra vonatkozóan meghatározott követelmények teljesítését követően.

Az előrehozott érettségi vizsga a közösségi szolgálat teljesítésére tekintet nélkül megkezdhető.

Ha a tanuló valamely tantárgyból előrehozott érettségi vizsgát tett, azzal az adott tantárgy tanulmányi követelményeit teljesítette. A továbbhaladás vagy évismétlés során bármely tantárgyból, amelyből sikeres előrehozott érettségivel rendelkezik az adott tárgyból az értékelés és minősítés valamit az óralátogatás alól felmentésben részesül.

A továbbhaladás során e tekintetben a szakmai programban foglaltak szerint kell eljárni, azzal, hogy az idegen nyelvből letett előrehozott érettségi vizsga a szakmai nyelvi foglalkozáson való további részvétel alól nem mentesít.

Az érettségi vizsga megszervezésére és lebonyolítására – az e rendeletben meghatározott eltérésekkel – az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendeletet kell alkalmazni.

1.12.7 ÁGAZATI VIZSGA

Az ágazati alapvizsga állami vizsga, amely a tanulónak, illetve a képzésben részt vevő személynek az adott ágazatban történő munkavégzéshez szükséges szakmai alaptudását és kompetenciáit országosan egységes eljárás keretében méri.

- A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy az ágazati alapoktatás elvégzését követően tehet ágazati alapvizsgát.
- Az ágazati alapvizsga az adott ágazatba tartozó valamennyi szakma tekintetében azonos szakmai tartalmát a képzési és kimeneti követelmények határozzák meg.
- A szakképző intézmény által szervezett ágazati alapvizsgát a szakképző intézmény oktatóiból és az elnökből álló vizsgabizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság elnökét a szakképző intézmény székhelye szerint illetékes területi gazdasági kamara delegálja. A vizsgabizottság elnöke a Kormány rendeletében meghatározott díjazásra jogosult.
- Az ágazati alapvizsga teljesítését az év végén adott bizonyítványba kell bejegyezni. Az ágazati alapvizsga bizonyítványba bejegyzett teljesítése a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott munkakör betöltésére való alkalmasságot igazol.
- Az ágazati alapvizsga lebonyolítására a tanulmányok alatti vizsga szabályait kell alkalmazni. Időpontját minden tanévben meg kell határozni.
- A tanuló magasabb évfolyamra nem léphet, ha elégtelen ágazati alapvizsgát tett.
- Nem kell ágazati alapvizsgát tennie, és az ágazati alapvizsga eredményét sikeresnek kell tekinteni annak a tanulónak, illetve képzésben részt vevő személynek, aki
    - részszakmát szerzett, ha az adott részszakmát magában foglaló szakma szakmai oktatásában vesz részt, vagy
    - korábbi tanulmányai, előzetesen megszerzett tudása, illetve gyakorlata beszámításával vesz részt a szakmai oktatásban, ha a beszámított előzetes tudása magában foglalja az ágazati alapvizsga követelményeit.
- Az érettségi végzettséggel kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítésben, ha a képzésben részt vevő személy elégtelen ágazati alapvizsgát tett, a javítóvizsgát a tanév második félévében teheti le. A javítóvizsgán is elégtelen ágazati alapvizsgát tett képzésben részt vevő személy a tanév végén nem minősíthető és a tanulmányait az ágazati alapoktatás megismétlésével folytatja.
- Az értékelésnél az ágazati alapvizsga eredményét a képzési és kimeneti követelményekben meghatározottak szerint, de legalább tíz százalékos mértékben kell beszámítani. Ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy az ágazati alapvizsga alól a 256. § (3) bekezdése alapján mentesült, a szakmai vizsga eredményét – az ágazati alapvizsga eredményének figyelmen kívül hagyásával – a szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek egymáshoz viszonyított súlyozásának megfelelően kell megállapítani.

1.12.8 MULASZTÁS PÓTLÁSA A GYAKORLATI KÉPZÉSBEN

Ha a tanulónak – az ideiglenes vendégtanulói jogviszony időtartamának kivételével – egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven foglalkozást vagy egy adott tantárgyból a foglalkozások harminc százalékát meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha az oktatói testület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen. Az oktatói testület az osztályozó vizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz foglalkozást, és a szakképző intézmény eleget tett a jogszabályban meghatározott értesítési kötelezettségének.

Ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy tanítási éven kívüli egybefüggő gyakorlatról való igazolt és igazolatlan mulasztása meghaladja a tanítási éven kívüli egybefüggő gyakorlat foglalkozásainak húsz százalékát, a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy az évfolyam követelményeit nem teljesítette és magasabb évfolyamba nem léphet

Az igazolatlan mulasztás nem haladhatja meg a szorgalmi időszakon kívüli egybefüggő gyakorlat foglalkozásainak öt százalékát. Az igazolatlan mulasztást a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy pótolni köteles. Ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy mulasztása az e bekezdésben meghatározott mértéket eléri és a mulasztását a következő tanév megkezdéséig pótolja, magasabb évfolyamba léphet.

1.13 A FELVÉTEL, ÁTVÉTEL SZABÁLYA

1.13.1 A TANULÓI JOGVISZONY ÉS A FELNŐTTKÉPZÉSI JOGVISZONY

A szakképzésben

- a tanuló tanulói jogviszonyban,
- a képzésben részt vevő személy felnőttképzési jogviszonyban áll.

A tanulói jogviszony a szakképző intézmény és a tanuló között, a felnőttképzési jogviszony a szakképző intézmény, illetve a felnőttképző és a képzésben részt vevő személy között jön létre.

Tanulói jogviszony tanköteles kiskorúval, továbbá a nappali rendszerű szakmai oktatásban részt vevő tanulóval hozható létre annak a tanévnek az utolsó napjáig, amelyikben a tanuló a huszonötödik életévét betölti.

A szakképző intézmény tanulójának tankötelezettségére az Nkt.-t kell alkalmazni.

Szakmai képzés kizárólag felnőttképzési jogviszonyban szervezhető. Ha a tanuló szakmai képzésére a szakképző intézményben a szakmai oktatással vagy a köznevelési intézményben a szakgimnáziumi vagy a szakiskolai nevelés-oktatással párhuzamosan kerül sor, a szakmai képzés, illetve szakiskolában a szakmai oktatás tanulói jogviszony keretében is megszervezhető.

A tanulói jogviszony

- felvétellel vagy
- átvétellel keletkezik.

A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételről és az átvételről az igazgató dönt. A tanulói jogviszony a beíratás napján jön létre, a tanulót a tanulói jogviszonyon alapuló jogok és kötelességek ettől az időponttól kezdve illetik meg és terhelik

A tanuló osztályba vagy csoportba való beosztásáról – a szakmai munkaközösség, ennek hiányában az oktatói testület véleményének kikérésével – az igazgató dönt. Az osztálylétszám legfeljebb 32 fő, amely a fenntartó engedélyével legfeljebb húsz százalékkal túlléphető.

A minimális osztály-és csoportlétszámot a fenntartó határozza meg.

1.13.2 A FELVÉTELI ELJÁRÁS RENDJE

Az általános iskolai tanulónak a szakképző intézménybe általános vagy rendkívüli felvételi eljárás keretében történő felvételére a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 26–44. §-át kell alkalmazni a (2) bekezdésben és a 149–153. §-ban meghatározott eltérésekkel.

A felvételi eljárásokkal kapcsolatos határidőket az oktatásért felelős miniszter évente, a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben határozza meg.

- A szakképző intézmény a felvételi tájékoztatóban közzéteszi az általa oktatott szakmák körét és azok ágazatát. A jelentkező – az előkészítő évfolyamra történő jelentkezés kivételével – a felvételi kérelemben az általa választott szakma ágazatára jelentkezik.

- Az igazgató a felvételi kérelmekről a jelentkező általános iskolai tanulmányait igazoló bizonyítványában, illetve félévi értesítőjében szereplő értékelése, minősítése alapján dönt. Felvételi vizsga nincs. Az általános iskola 7. osztályának év végi és a 8. osztályának félévi magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, tanult idegen nyelv és egy szakirányú természettudományos tantárgy (a sport és a vegyész szakmáink kivételével a fizika tantárgy, sport szakmánál a biológia tantárgy, a vegyész szakmánál a kémia tantárgy) osztályzatai átlaga alapján rangsoroljuk a jelentkezőket. Sport ágazatra: pályaalkalmassági felmérés. Tartalma: az adott évre kiállított sportorvosi igazolás. Továbbá feltétel az igazolt egyesületi sportolói tagság.
- Az ágazati alapvizsgát tett tanuló átvétele az ágazati alapoktatás tekintetében nem köthető különbözeti vizsgához, ha az átvételre az ágazati vizsga letételét követő tanévben kerül sor.
- A szakképző intézménybe csak olyan tanulót lehet felvenni vagy átvenni, aki az általa választott szakmára vonatkozóan a képzési és kimeneti követelményekben előírt egészségügyi alkalmassági, továbbá a pályaalkalmassági követelményeknek megfelel, és ez alapján előreláthatóan nincs akadálya a szakmai vizsgára bocsátásnak.

A középfokú felvételi eljárást a középfokú intézmények felvételi információs rendszerében (a továbbiakban: KIFIR rendszer) kell lebonyolítani. Az információs rendszerben rögzített adatok hitelességéért annak az intézménynek az igazgatója felel, amelyik az adat rögzítésére jogosult. A középfokú iskola felvételi tájékoztatót készít, és azt a honlapján nyilvánosságra hozza, valamint a KIFIR rendszerében a jogszabályban előírt határidő végéig rögzíti,

A felvételi tájékoztató tartalmazza

- a középfokú iskola OM azonosítóját, telephelyenként a meghirdetett tanulmányi területek leírását, az azokat jelölő belső kódokat,
- a középfokú iskola felvételi eljárásának rendjét,
- a felvételi kérelmek elbírálásának, rangsorolásának módját, szabályait,
- a sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő jelentkezőre vonatkozó speciális elbírálási szabályokat,
- ha az iskola szóbeli vizsgát szervez, a vizsga követelményeit, a vizsga időpontját és helyét,
- ha az adott középfokú iskola nem készít fel érettségi vizsgára, az arra vonatkozó tájékoztatást.

A középfokú iskola a felvételi vizsgák befejezése után, legkésőbb a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott időpontig a honlapján nyilvánosságra hozza a jelentkezők felvételi jegyzékét. A nyilvánosságra hozott jegyzékben a jelentkező az oktatási azonosító számával szerepel, egyéb személyes adatai nélkül. Ha a jelentkező a jelentkezési lapján kérte, hogy a felvételi jegyzékben egyéni adat, jelige alkalmazásával szerepeltessék, akkor a középfokú iskola az oktatási azonosító szám helyett a jelentkező egyéni adatát, jeligéjét tünteti fel. A felvételi jegyzéket tanulmányi területenként kell elkészíteni, valamennyi jelentkező feltüntetésével. A jegyzék a jelentkező az azonosító adata mellett tartalmazza a jelentkezőnek a felvételi eljárásban elért összesített eredményét és az iskola által meghatározott rangsorban elfoglalt helyét.

A Felvételi Központ a beküldött tanulói adatlapok alapján iskolánként, azon belül tanulmányi területenként elkészíti a jelentkezők abc sorrendbe szedett listáját (a továbbiakban: jelentkezők listája), és a KIFIR rendszerben a középfokú iskola számára elérhetővé teszi.

A középfokú iskola igazgatója a jelentkezők listájának felhasználásával tanulmányi területenként elkészíti az ideiglenes felvételi rangsort.

A Felvételi Központ a KIFIR rendszer segítségével az ideiglenes felvételi rangsorok alapján tanulmányi területenként elkészíti az egyeztetett felvételi jegyzéket. Az egyeztetett felvételi jegyzéken minden jelentkező esetében szerepel a felvételi kérelem elfogadásának vagy elutasításának ténye. Az egyeztetett felvételi jegyzék elkészítése során a Felvételi Központ a tanulói adatlapon a jelentkező által meghatározott sorrend, a középfokú iskola által meghatározott felvételi rangsor, valamint a középfokú iskola által közölt felvehető tanulói létszám együttes mérlegelése alapján az adott jelentkezőnek egyetlen felvételi kérelmét nyilvánítja elfogadottnak, a többit elutasítja. A Felvételi Központ a jelentkezőnek azt az adatlapon szereplő legalacsonyabb sorszámú felvételi kérelmét nyilvánítja elfogadottnak, amelyet az adott tanulmányi területet meghirdető iskola elfogadott, és a jelentkező a középfokú iskola által közölt felvehető tanulói létszámon belül van. A Felvételi Központ a KIFIR rendszerben a középfokú iskolák számára elérhetővé teszi az egyeztetett felvételi jegyzéket.

A felvételt hirdető középfokú iskola az egyeztetett felvételi jegyzék alapján, a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott határidőig megküldi a felvételről vagy az elutasításról szóló értesítést a jelentkezőnek, kiskorú jelentkező esetén a szülőnek, továbbá, ha a jelentkező tanulói jogviszonyban áll, az általános iskolának is.

Ha a középfokú iskola a benyújtott felvételi kérelmek és a felvételi eljárás eredményeképpen megállapítja, hogy a meghirdetett tanulmányi területen nem tudja elindítani az oktatást, köteles erről három munkanapon belül értesíteni a jelentkezőt, a fenntartót és a hivatalt.

A középfokú iskola igazgatója a felvételi döntésekről szóló értesítések megtörténte után a következő tanév első napjáig rendkívüli felvételi eljárást írhat ki. Abban az esetben, ha az általános felvételi eljárás keretében a középfokú iskolába az adott osztályba felvehető tanulói létszám kevesebb, mint kilencven százalékát sikerült betölteni, a rendkívüli felvételi eljárást ki kell írni. A kiírást meg kell küldeni a székhely szerint illetékes kormányhivatalnak, továbbá a hivatalnak, amely a megküldött és összesített adatokat a honlapján közzéteszi.

A rendkívüli felvételi eljárásban új jelentkezési lapot kell benyújtani a felvételt meghirdető iskola által meghatározott formában és időpontig. A rendkívüli felvételi eljárásban több jelentkezési lap is benyújtható, de egy jelentkezési lapon csak egy iskola jelölhető meg. A felvételi kérelmekről az iskola igazgatója dönt.

A nevelési-oktatási intézmény a gyermekkel, a tanuló felvételével, átvételével kapcsolatos döntéseit írásban közli a tanulóval, a szülővel. Az iskola döntése ellen a tanuló, a szülő - a közléstől, ennek hiányában a tudomására jutásától számított tizenöt napon belül - a tanuló érdekében eljárást indíthat. A fenntartó jár el, és hoz másodfokú döntést a jogszabálysértésre hivatkozással benyújtott kérelem, továbbá a tanulói jogviszony létesítésével, megszüntetésével kapcsolatban érdeksérelemre hivatkozással benyújtott kérelem tekintetében.

- A szakképző intézmény szakmai programjában meghatározottak szerint
    - a szakképző intézményben, a köznevelési intézményben és a felsőoktatási intézményben folytatott tanulmányokat az adott szakmára előírt – megegyező tartalmú – követelmények teljesítésébe be kell számítani,
    - a szakképzés megkezdése előtt foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban eltöltött szakirányú gyakorlati időt a szakirányú oktatás idejébe be kell számítani,
    - a tanulmányi követelmények az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesíthetők

1.14 Felnőtképzésben résztvevőkre vonatkozó speciális szabályok

Felnőttképzési jogviszonyban a szakképzés a tanév és a tanítási év rendjére tekintet nélkül is megkezdhető. A felnőttképzési jogviszony kezdete megegyezik a képzés első napjával.

Felnőttképzés ütemezése:

1. Ágazati alapoktatás: szakmai oktatás első szakasza, aminek a hossza az adott szakma képzési programban meghatározott óraszámaitól és az adott képzés ütemezésétől függően 1 -3 hónap. Az ágazati alapoktatás teljesítését az iskola bizonyítványban rögzíti.
2. Szakirányú oktatás. A szakirányú oktatás során az iskola 2 (félévkor, év végén) alkalommal rögzíti a tanegységek lezárását.

2 OKTATÁSI PROGRAM

2.1 KÖTELEZŐ ÉS A NEM KÖTELEZŐ FOGLALKOZÁSOK

Tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek

Az órarendi órákon kívül az iskola nemcsak feladatának, hanem kötelességének is tartja, hogy tanulóinak lehetőségeket nyújtson minden olyan aktív szabadidős tevékenységre, amely tehetségük, érdeklődésük és szórakozásuk minél teljesebb kielégítését biztosítja. Ezt a célt szolgálják az iskola hagyományőrző rendezvényei, az önkéntesen vagy irányítottan szerveződő érdeklődési körök, a sportkörök, valamint a nevelési-oktatási rendszerünkhöz illeszkedő szabadidős tevékenység (továbbiakban sz.t.).

Iskolánkban működő fajtái a következők:

- szakkörök, érdeklődési körök
- előkészítők
- korrepetálások
- nem kötelező fakultációk

A szabadidős tevékenységek definíciója és célja

A szakkörök lényegében tantárgyi érdeklődési körök, amelyek a tehetségesebb-érdeklődőbb tanulók tanterven felüli képzését, azaz alapvetően a tehetséggondozást célozzák. Elvileg bármely tantárgyhoz kapcsolódhatnak.

Az előkészítők célja mindenekelőtt az egyetemi, főiskolai felvételi vizsgákra, másrészt a tanulmányi versenyekre történő felkészítés, ami egyszersmind a tehetséggondozás további

lehetőségét jelenti. Harmadsorban pedig az érettségire, képesítő vizsgára készíti fel azokat a tanulókat, akiknek nehézséget jelent ez a feladat.

A korrepetálások egyértelműen a felzárkóztatás eszközei. A már eleve hátránnyal indulók, vagy segítség nélkül végképpen lemaradók esélyeit igyekszünk növelni a megfelelő tantárgyakhoz kapcsolódó foglalkozások. Ebbe a kategóriába sorolandó továbbá a számítástechnikai feladatok gyakorlását biztosító un. gépidő is.

A nem kötelező fakultációk a kötelező óraszámba be nem férő valamely ismeretanyag (pl. idegen nyelv, programozás, stb.) elsajátításának lehetőségét biztosítják.

A szabadidős tevékenység (Sz.t.) szerveződése

Sz.t-et szervezhet az oktatói testület bármely tagja annak az órakeretnek a határai között, amelyet minden tanévben – a tantárgyfelosztás elkészítése után – az főigazgató határoz meg.

A csoport szerveződése, kialakítása a célok szerint eltérő. A szakkörök esetében figyelembe kell venni a feltűnő egyéni ambíciókat, ill. igyekezni kell felismerni a tehetségeket, és az osztályfőnökkel, esetleg más kollégákkal együttműködve irányítani a tanulót ennek kiaknázására. További lehetőség, ha megfelelő programmal és hozzáállással még ki nem alakult érdeklődést sikerül felkelteni.

A szabadidős tevékenység programja

A foglalkozások programja a korrepetálások, valamint a számítástechnikai gépidő egy részében adott, azaz nem tervezhető, mivel a mindenkori hiányosságok függvénye.

Minden egyéb foglalkozás szervezőjének, vezetőjének – a tapasztalatok alapján összeállított, vagy ideálisan elképzelt – kész programmal (egyéni tanmenettel) kell rendelkeznie, amely menet közben, az igények és feltételek változása szerint módosulhat. Kívánatos, hogy ezek a programok, vázlatos formában, minden tanév elején a diákok számára nyilvánosak legyenek, hogy módjuk legyen azok közül választani.

A pályamunkák meghirdetett feladatot jelentenek, ezért munkaprogramot előre elkészíteni nem lehet, a tanár természetesen javasolhatja a diákjának, hogy milyen munkamenetet kövessen a megoldás során.

A szabadidős tevékenység eredményessége

Az iskola lehetőségei szerint gondoskodik arról, hogy a tehetséggondozásban és a felzárkóztatásban elért eredmények ne az oktató -diák kétoldalú magánügye legyenek, hanem megfelelő formában nyilvánosságra kerüljenek. Fontos, hogy a jól végzett munkát akkor is elismerés kövesse, ha országos szinten annak nincs érdemi eredménye.

A szakköri tevékenység mérésének lehetséges formája a tanulók által készített önálló dolgozatok, amelyek elemzések, értékelések, vizsgálatok, felmérések, összehasonlítások, anyaggyűjtések, stb. alapján készülhetnek

Érdeklődési körök szervezése

A tanulói érdeklődési körök (a továbbiakban é.k.) alapvetően önszerveződő, a tanulmányi rendszer körén kívül eső szervezeti-foglalkozási tevékenységet jelentenek. Vezetői-irányítói lehetnek tanárok, de esetenként arra rátermett diákok is.

Az érdeklődési körök célja

Alapvetően a tanulók érdeklődését hivatottak kielégíteni. Tartósan azonban csak azokra a diákokra lehet számítani, akiknek az érdeklődésén túlmenően tehetsége is mutatkozik. Ily módon tehát az é.k. a tehetséggondozás egyik formáját is jelentik. Ugyanakkor nem elhanyagolható a szerepük a tanulók ki nem használt szabad idejének lekötésében sem.

Az érdeklődési körök szerveződése

Az é.k. szervezését kezdeményezhetik tanárok, diákok egyaránt. A foglalkozásokra fordítható idő függ az összes szabadidős tevékenység összóraszámától. A körök létszáma a tevékenység fajtájától függ, a zavartalan munkavégzés szerint kell kialakítani. Ez gyakorta kényszerű válogatást jelenthet, aminek alapja a tanulmányi munka minősége, az érdeklődés mértéke és a tehetség lehet. A tehetség korai felismerése ebben az esetben különösen nehéz, hiszen többnyire csak a foglalkozások során derül rá fény.

Az érdeklődési körök programja

Az é.k. – hasonlóan a többi szabadidős tevékenységhez – tervezett program alapján végzik a munkájukat. A programok minimálisan a munka tematikai sorrendjét tartalmazzák, a témák időkeretének szabályozása többnyire célszerűtlen, a mindenkori haladás üteme erősen változó lehet. Tartalmaznia kell viszont a programnak, hogy a tanulók milyen anyagi feltételekkel

vehetnek részt a kör munkájában, azaz hárul-e a szülőkre anyagi kiadás vagy sem (pl. az iskola a fotószakkörösök saját felvételeivel kapcsolatos költségeket nem tudja vállalni).

Az érdeklődési körök eredményessége

Többnyire egészen másként jelentkezik, mint a többi sz.t. esetében. Nincs, vagy csak kisebb részben van írásos megjelenítési lehetősége (pl. versíró kör). Általában bemutatók, kiállítások, előadások jelenthetik az é.k. munkájának értékelési lehetőségét. A tánckör bemutatói amatőr szinten is élvezetesek lehetnek, a fotósok felvételeikből készíthetnek tablókat, a jobbak országos pályázatokon vehetnek részt, a hegymászók látványos bemutatókkal népszerűsíthetik sajátos sportjukat, előadásokat tarthatnak magashegységi túráikról, stb.

Tanórán kívüli sportfoglalkozások

Iskolánk tanórán kívüli sporttevékenységéhez keretet ad:

- a hetente biztosított tömegsport órák száma
- a diáksportköri tevékenység – szakosztályi munka – edzések és versenyeztetés
- A mindennapi testedzés feltételeinek biztosítása érdekében:
- az iskola tárgyi feltételeinek figyelembevételével és a tanulói igények egyeztetésével a heti sportprogramot úgy állítjuk össze, hogy az érdeklődő tanulók részére hétfőtől – péntekig minden délután legyen alkalom a sportolásra, testedzésre.

A foglalkozások formái:

- Házibajnokságok (osztályok közötti versenyek) tanévenként megrendezésre kerülnek.
    - kispályás labdarúgás (fiúknak) – őszi-tavaszi fordulók
    - röplabda bajnokság (lányoknak – fiúknak)
    - kosárlabda bajnokság (lányoknak – fiúknak)
    - hosszú távú kosárlabda torna – minden tanévben megrendezésre kerül (30 óránál hosszabb ideig tartó folyamatos játékot biztosítunk)
- Edzés jellegű foglalkozások; versenyeztetés, szakosztályi munka
    - röplabda
    - kosárlabda
    - ütőképes csapatok kialakítása esetén, diákolimpiákon történő indítás
    - kispályás labdarúgás – az iskolaválogatott városi középiskolai bajnokságon való részvétele

- nagypályás labdarúgás – két korcsoport
- kézilabda
- floorball
- erősítés, kondicionálás – kondicionáló teremben
- diákolimpiai versenyeken való indulás:
- egyéni versenyeken
    - atlétika
    - triatlon
    - mezei futóbajnokság
    - súlyemelés
    - asztalitenisz
    - sakk
    - gyorskorcsolya
- csapatversenyeken:
    - röplabda,
    - labdarúgás (nagypályás, kispályás)
    - kézilabda
    - floorball
    - kosárlabda
    - petanque

Kiemelten fontos országos szervezésű versenyek, amelyekre tehetséges tanulóinkat célzottan készítjük fel:

- Implom József Kárpát-medencei középiskolai helyesírási verseny,
- Szép Magyar Beszéd verseny,
- Szakmacsoportos szakmai előkészítő érettségi tantárgyak verseny (SZÉTV),
- Országos Szakmai Tanulmányi Verseny (Szakmasztár, OSZTV)
- Sportági diákolimpiák

2.2 AZ ÉRETTSÉGI VIZSGÁK

Technikumban: 12. év végén az érettségi vizsgán a vizsgázónak három kötelező tantárgyból kell legalább középszinten – előrehozott érettségi vizsgát tennie. (magyar nyelv és

irodalom, matematika, történelem) 13. év végén: idegen nyelvből (középszinten) és szakmai ismeretekből tesznek érettségi vizsgát. (emelt szinten) A vizsgázó a kötelezően választott vizsgatárgy mellett további vizsgatárgyakat választhat (szabadon választott vizsgatárgyak). Szabadon választható további vizsgatárgy/vizsgatárgyak : informatika-DK, testnevelés, biológia, fizika, kémia.

2.2.1 FELKÉSZÍTÉS

Középszinten: A következő tárgyakból vállaljuk a tanulók középszintű érettségire való felkészítését: magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, idegen nyelv (angol, német), biológia, fizika, kémia, informatika, testnevelés. A középszintű érettségi vizsgára a fenti tantárgyak alapóraszámú tanterve alapján biztosítjuk a felkészítést. Az érettségi vizsgára a középszintű tételsorokat az alábbi jogszabályok szerint állítjuk össze: – 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról, – 40/2002. (V. 24.) OM-rendelet az érettségi vizsga részletes követelményeiről.

Emelt szinten: Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet 61/A. §-a szerint emelt szintű érettségi vizsga abból a vizsgatárgyból tehető, amely − mint a felsőoktatási felvételi eljárás során figyelembe vehető érettségi vizsgatárgy – a felsőoktatási felvételi eljárásról szóló 423/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet 2. számú mellékletében szerepel, és a vizsgaszabályzat 2. számú melléklete szerint a vizsgatárgyból létezik emelt szintű érettségi vizsga. Iskolánkban idegen nyelvből tehető emelt érettségi vizsga a technikumi osztályok 13. évfolyamán. Az érettségi vizsgára történő felkészülést iskolánk a választható tanórai foglalkozások keretében is segíti

A közép- és emeltszintű érettségi vizsga témaköreit az érettségi vizsga témakörei:

https://www.oktatas.hu/kozneveles/erettsegi/erettsegi_vizsgatargyak

A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy mentesül a duális képzőhelyen történő rendelkezésre állási és munkavégzési kötelezettségének teljesítése alól érettségi vizsgatárgyanként – az érettségi vizsga napját is beszámítva – négy munkanapra.

2.3 A TANULÓK TELJESÍTMÉNYÉNEK ELLENŐRZÉSE ÉS MÉRÉSE

A tanuló teljesítményét, előmenetelét az oktató a tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti. (Kivéve a ’Mesterséges intelligencia alapjai’ tantárgy esetén) Ha a tanuló szakirányú oktatását nem a szakképző intézmény végzi, a szakirányú oktatással összefüggésben a tanuló teljesítményét, előmenetelét a duális képzőhely az oktatóval közösen értékeli és minősíti.

A tanuló félévi és év végi osztályzatait

- évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy
- a tanulmányok alatti vizsgán nyújtott teljesítménye alapján kell megállapítani.

Ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, az oktatói testület felhívja az érintett oktatót, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha az oktató nem változtatja meg döntését, és az oktatói testület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosítja.

2.3.1 A SZÁMONKÉRÉS ALAPELVEI

- A számonkérés az oktatási folyamat eredményességének, a tanulók tudásszintjének, képességeinek kontrollja.
- A számonkérés nem lehet fegyelmező eszköz, nem lehet diszkriminatív.
- A számonkérés a tanulók motiválásához, önismeretük és önértékelésük fejlesztéséhez is segítséget nyújt. Jelezze a sikert és a kudarcot.
- A számonkérés legyen objektív, rendszeres, kiszámítható, azonos iskolatípus, azonos évfolyamán egységes.
- Egyformán preferálja a szorgalmat és a tehetséget.
- Pontosan képezze le a feldolgozott tantervi tananyagot, annak fontosabb összefüggéseire, lényeges tartalmára vonatkozzon.
- A beszámoltatás módszerei legyenek változatosak, a szóbeli és írásbeli számonkérés legyen egyensúlyban:
- Az összegző (szummatív) számonkérés dominanciája mellett kapjon szerepet az elemző (diagnosztikai) és a formáló (formatív) számonkérés és értékelés.

- Ösztönözni kell a tanulókat a tanultakkal kapcsolatos önálló gyűjtőmunka végzésére, illetve tanulmányi versenyeken való részvételre. Az ezzel kapcsolatban végzett munkájukat érdemjeggyel lehet jutalmazni.

2.3.2 A SZÁMONKÉRÉS FORMÁI ÉS SZABÁLYAI

- Szóbeli felelet: az elmúlt órán feldolgozott anyagból, néhány ismétlő kérdéssel, amelyek a korábbi tananyag kiemelten fontos összefüggéseire vonatkoznak.
- Írásbeli felelet: (röpdolgozat) az elmúlt óra anyagából, az egész osztály, vagy a tanulók csoportjainak beszámoltatása.
- Ellenőrző dolgozat: a feldolgozott tananyag részegységének számonkérése.
- Témazáró dolgozat: a feldolgozott tananyag nagyobb, zárt egységének számonkérése.
- Projekt jegy: Projektmunka lezárásakor, az előre meghatározott szempontok szerinti értékelés
- Órai munkára adott jegy: a tanár által előre meghatározott szempontok szerint adott jegy, amellyel, a csoportmunkában, egyéni munkában, páros munkában, a rendszerező ismétlésben, az új anyag feldolgozásában, stb… való részvétel aktivitását lehet értékelni.

2.3.3 ELJÁRÁSI SZABÁLYOK

- A szaktanár tanév elején közli a számonkérés formáit, körülményeit, a félévi és az év végi minősítés szempontjait. A számonkérések bejelentésekor pontosan megjelöli az elsajátítandó tananyagot.
- Egy osztály ugyanazon a tanítási napon legfeljebb két témazáró dolgozatot írhat.
- A több óra anyagát számon kérő, ellenőrző, vagy témazáró dolgozatokat legalább hét naptári nappal korábban be kell jelenteni.
- Az írásbeli dolgozatokat lehetőleg a következő órára, de legfeljebb két héten belül ki kell javítani. és rögzíteni kell az eKréta rendszerben. A kijavított dolgozatokat a tanulók megtekinthetik, a javításra észrevételt tehetnek, a javítás módjáról és a helyes megoldásokról tájékoztatást kell kapniuk.
- A témazáró dolgozatokat mindig összefoglaló, ismétlő, gyakorló óráknak kell megelőznie.

- A kijavított írásbeli dolgozatokat adott tanév végéig meg kell őrizni.
- A témazáró dolgozatokat a szülő kérésére a szaktanár – a jogszabályi korlátokat betartva - köteles megmutatni, és köteles tényszerűen válaszolni a szülő értékeléssel és osztályozással kapcsolatos kérdéseire is.
- A készségtantárgyak értékelésénél mindig figyelembe kell venni a tanuló adottságait, képességeit.
- A szóbeli feleleteknél a tanulónak lehetőséget kell kapnia gondolatainak önálló kifejtésére. A szóbeli felelet értékelése az érdemjegy megállapítása mellett, indoklást, elismerést, vagy kritikát, illetve a jövőbeni tanulásra vonatkozó tanácsot is tartalmaz.
- A tanuló érdemjegyeit az eKréta rendszerében rendszeresen vezetni kell
- A tanulók előmenetelét elegendő számú érdemjeggyel kell értékelni. Egy tantárgyból átlagosan legalább nyolc óránként egy alkalommal kell a tanulónak érdemjegyet adni, de egy félévben legalább három érdemjeggyel rendelkezniük kell a tanulóknak.
- A tanulóknak meg kell adni a rossz érdemjegyek kijavításának lehetőségét.
- A félévi és év végi osztályzat megállapítása, a tanuló féléves munkájának értékelése az osztály nyilvánossága előtt történik, feltéve, ha az osztály tagjai ehhez írásbeli hozzájárulásukat adták.
- Az érdemjegyek „súlyozásáról” az oktatói testület dönt. (eKréta rendszerben beállításra kerül)
- Az év végi osztályzat a tanuló egész évben nyújtott teljesítményére alapul, de a javuló vagy romló tendenciát figyelembe kell venni.

2.3.4 AZ ÉRTÉKELÉS ELVEI

Szóbeli felelet

Jeles érdemjeggyel kell értékelni a tanuló teljesítményét, ha felelete összefüggő, önállóan és helyesen fejezi ki gondolatait. Látja az ismeretanyag összefüggéseit, és azokat alkalmazni is képes. Kapcsolatba tudja hozni az előző ismeretekkel, koncentrálni tudja más tantárgyi ismeretekkel.

Jó érdemjeggyel kell értékelni a tanuló teljesítményét, ha felelete összefüggő, helyesen fejezi ki gondolatait. Ha gondolatmenetében, téma kifejtésében megakad, az oktató irányító kérdésére (kérdéseire) önállóan folytatni tudja feleletét. A témakör ismereteit, főbb összefüggéseit vissza tudja adni.

Közepes érdemjeggyel kell értékelni a tanuló teljesítményét, ha feleletében a számonkért ismeretek fontosabb elemeivel tisztában van, bár önállóan, összefüggően nem tudja előadni azokat. Az oktató kérdéseire többnyire helyes válaszokat ad.

Elégséges érdemjeggyel kell értékelni a tanuló teljesítményét, ha a feleletéből megállapítható, hogy a tananyagot tanulta, de képességei miatt az összefüggéseiben visszaadni nem tudja, vagy hiányos tanulása miatt csak az oktató kérdéseire tud elfogadható, közelítően helyes válaszokat adni.

Elégtelen érdemjeggyel kell értékelni a tanuló teljesítményét, ha a számon kért tananyagban felkészületlen, járatlan.

Írásbeli dolgozat

érdemjegy	teljesítmény
elégtelen	0-39 %
elégséges	40-54 %
közepes	55-69 %
jó	70-84 %
jeles	85-100 %

2.3.5 AZ ÍRÁSBELI BESZÁMOLTATÁS RENDJE

Dolgozattípusok, az írásbeli feladatok fajtái

Iskolánk sokszínűségéből, a szakok és a tagozatok sokféleségéből eredően az intézményünkben oktatott tantárgyak száma nagy. Ebből és pedagógiai céljainkból fakad az oktató munka során alkalmazott írásbeli feladatok, illetve dolgozattípusok magas száma is:

/A típusok megnevezésének sorrendje nem minősítő sorrend./

- témazáró dolgozat (egy témakör alapján bármely tantárgyból)
- nagydolgozat (a tantervben előírt rendben, pl. magyarból az értekező fogalmazások)
- szintmérő dolgozat (adott tárgyból azonos időben, egy évfolyam osztályaiban azonos feladatsor megoldása)

- házi dolgozat (átfogó jellegű írásbeli feladat egy meghatározott témakör vagy szempont szerint kijelölt témáról; bármely tantárgyból íratható; kötelező a gondos előkészítés és a munka elvégzéséhez szükséges idő biztosítása; minősítése a tanár és a tanulók által kialakított rend szerint)
- írásbeli felelet (egy kisebb anyagrész számonkérése)
- röpdolgozat (max. 15 perc, bejelentés nélkül is íratható, felelet értékű)
- vaktérképek
- fogalomtisztázó, szabályt, törvényt számonkérő dolgozat (minősítése a tanár és a tanuló által megbeszélt rend szerint)
- szódolgozat (idegen nyelvekből bármikor íratható; minősítése a tanár és a tanulók által megbeszélt rend szerint)
- „próbaérettségi" (az érettségi és a képesítő vizsgák tantárgyaiból; minősítés a vizsgaszabályzat szerint)
- bemeneti szintmérő dolgozat (a 9. évfolyamon a korábban megfogalmazott rend szerint megjelölt tantárgyakból – az érettségi vizsga kötelező és a választható tantárgyaiból; célja: a későbbi feladatainkat alapvetően meghatározó tudásszint megismerése;
- pótló dolgozat (a tanulók hiányzása miatt elmaradt írásbeli számonkérés kötelező pótlása a tanár által – a megfelelő felkészülés biztosítására is tekintettel – kijelölt időpontban; ha az előzetesen egyeztetett időben igazolatlanul nem jelent meg a pótlásra köteles tanuló, elégtelen minősítést kap az adott témakörből; a pótló dolgozat pótlására a tanár nem kötelezhető)
- javító dolgozat (a tanár a téma fontossága alapján egyéni mérlegelés és a csoportban kialakított szokásrend szerint lehetőséget adhat javító dolgozat írására; a minősítést a megfontoltan, a diákokkal megbeszélt rend szerint következetesen kell rögzíteni az eKréta rendszerbe)

A dolgozatírás rendje

- A dolgozattípusok megválasztásának illetve a dolgozatok gyakoriságának rendjét elsősorban az egyes tantárgyak TANTERVI előírásaihoz igazodva kell meghatározni.
- A javítást és az osztályozást kötelezően az előírtak szerint kell elvégezni
- 1 tanítási napon legfeljebb 2 témazáró jellegű (azaz legalább egy héttel korábban bejelentett) dolgozat íratható 1 osztályban.

A dolgozatok előkészítése

A feladat súlyának tudatosítása, a gondos, alapos felkészülés alapvetően befolyásolja az eredményességet.

Az előkészítés során a következőkre köteles figyelni az oktató:

- az írásbeli számonkéréssel záruló témakörök feldolgozásának első órájától tudatosan figyeljen a tananyag legfontosabb (a később is számonkérendő) tényekre, összefüggésekre, és ezekre fokozottan hívjuk fel a tanulók figyelmét
- a dolgozat alapját képező tananyagot egyértelműen jelölje ki (téma, tankönyvi oldalszámok stb.)
- határozza meg előre a dolgozat, ill. a feladat(ok) típusát
- témazáró dolgozatot csak összefoglaló- rendszerező óra után írathatunk
- a feladatsort úgy kell összeállítani, hogy a törzsanyag ismerete alapján elérhető legyen legalább a jó minősítés
- a nagyobb tananyagot átfogó dolgozatok (pl. témazáró, szintmérő stb.) írásának időpontját kötelező legalább egy héttel az íratás előtt bejelenteni (de a legjobb, ha a témakörrel való első találkozáskor felhívjuk a diákok figyelmét a várható írásbeli számonkérésre és annak típusára is)
- a kisebb dolgozatokat nem kell előre bejelenteni, de az alkalmazás következetes rendjét kötelező a tanév első óráin ismertetni a tanulókkal
- a dolgozatírás pontos „körülményeit” (pl. a felhasználható időt, a használható segédeszközöket; mindazt, ami optimális esetben befolyásolhatja a diákokat a felkészülés módjának megválasztásában) időben ismertetni kell a tanulókkal

A dolgozatírás lebonyolítása

- csak csendes, nyugodt körülmények között, a feladattal arányos időt biztosítva írathatunk dolgozatot
- az odafigyeléssel elkerülhető lehetséges „típushibákra” fel kell hívni a tanulók figyelmét
- a meg nem engedett eszközök használatára folyamatosan figyelni kell
- a többiek munkáját zavaró diákot fegyelmezett magatartásra kell inteni, szükség esetén kényszeríteni

Az írásbeli munkák minősítése; a tanulók tájékoztatása a minősítés elveiről

- az oktató javító munkája egyértelmű, követhető és pontos legyen
- a javítást a diákokkal előre ismertetett elvek, szempontok és értékelési módszerek szerint végezzük
- a „pontozásos" írásbeli munkák esetén lehetőség szerint előre közöljük az egyes feladatok maximális pontszámát, valamint az érdemjegyek és a ponthatárok összefüggéseit
- a „pontozásos" írásbeli munkákra írt osztályzat és az elért pontszámok mellett láthatóan tüntessük fel a maximálisan elérhető pontszámot is
- a feleletértékű írásbeli dolgozatokat 2 héten belül ki kell javítani és rögzíteni az eKréta rendszerben
- a dolgozatok kiosztásakor a tipikusan ismétlődő hibákat közösen kell megbeszélni és javítani
- célszerű a típushibák elkerülésének lehetséges módszereit közösen megfogalmazni, és a házi füzetekben írásban is rögzíteni

A dolgozatok „sorsa", őrzésének rendje típusonként

- a témazáró- és a nagydolgozatokat tantárgyanként és dolgozattípusonként a tantervben előírt módon kell megőrizni
- a kisebb súlyú írásbeli munkákat (pl. szó-, fogalomtisztázó-, felelet értékű stb. dolgozat) az eredmények értékelése és az osztályzatok után vissza lehet adni a tanulóknak
- lehetőséget kell adni a témazáró és a nagydolgozatok hazavitelére

A dolgozatok „súlya", azaz a dolgozatok érdemjegyeinek beszámítása a félévi és az év végi osztályzatokba

- az oktató köteles a tanév elején a szülőket és az egyes dolgozatok írásakor a tanulókat is tájékoztatni az egyes dolgozattípusok eredményének súlyáról
- a félévi és az év végi érdemjegyek kialakításakor súlyozottan kell figyelembe venni a témazáró és a szintfelmérő dolgozatok eredményeit
- a témazáró dolgozatokat a szülő kérésére az oktató köteles megmutatni, és köteles tényszerűen válaszolni a szülő értékeléssel és osztályozással kapcsolatos kérdéseire is

Az elmaradt írásbeli munkák pótlása és a javítás lehetősége

- az elmaradt témazáró dolgozatok pótlása kötelező (ld. pótló dolgozat) az oktató által meghatározott időben

- gyenge teljesítmény esetén célszerű lehetőséget adni a tanuló(k)nak a javításra (ld. javító dolgozat); a javító dolgozatok értékelésének módját és az érdemjegyek beszámításának rendjét előre tisztázni kell

Egyéb tudnivalók

Az írásbeliség és a szóbeliség

- az írásbeli számonkérés nem válthatja ki a szóbeli feladatokat
- az írásbeliség és a szóbeliség arányát a tantárgy sajátosságai, a heti tantárgyi óraszám és az elvégzendő tananyag figyelembevételével kell kialakítani
- az írásgondokkal küzdő tanulóknak (főleg a 9. évfolyamon) lehetőséget kell biztosítani arra, hogy szóbeli felelettel igazolják tantárgyi ismereteiket

Az írásbeli munkák külalakja

- a tanulókkal meg kell ismertetni az egyes dolgozattípusok külső formájának rendjét, és ezt a rendet minden esetben be is kell tartatni
- a szükséges azonosító elemek felírása (pl. név, osztály, dátum, csoportjel), a megfelelő minőségű lap vagy dolgozatfüzet, az íróeszközök (toll, ceruza) megegyezés szerinti használata minden írásbeli számadás esetében kötelező
- tudatosítsuk diákjainkban, és várjuk el tőlük minden esetben az esztétikus elrendezést; a tiszta, olvasható írásra való törekvést; a világos, jól követhető nyelvi megformálást; az ábrák és a rajzok egyértelműségét és helyes arányait
- a rendszeres füzetvezetés esztétikai és tartalmi színvonala előfeltétele az írásbeli dolgozatok rendezett külső formájának. – A füzetvezetés osztályzattal történő minősítése (pl. félévente vagy évente 1 alkalommal) a műszaki jellegű tárgyak és a magyar esetében fontos, de bármely tantárgynál elképzelhető.

2.3.6 A SZÓBELI VIZSGÁZTATÁS RENDJE

Az évközi vizsgák célja a tanulók szóbeli vizsgarutinjának kialakítása, előadókészségének javítása, valamint a tanult tananyag elmélyítése. A vizsgák megtartása nem kötelező érvényű az iskola oktatói választhatnak, hogy élnek-e ezzel a lehetőséggel vagy nem. Erről az adott tanév szeptember 30-ig nyilatkozniuk kell.

- A tanulók félévkor és év végén az oktatói testület által –legkésőbb október 15-ig - kiválasztott tárgyakból tesznek szóbeli vizsgát. A vizsgatárgyak jegyzékét az oktatói

testület az évzáró vagy az évnyitó tantestületi értekezleten módosíthatja. A beszámoló vizsga nem helyettesítheti az évközi rendszeres értékelést, számonkérést. A tanulók túlterhelésének elkerülése érdekében egy vizsgatárgyból maximum 20 tétel adható ki a vizsgára, és egy tétel terjedelme nem haladhatja meg a két tanórán feldolgozható ismeretanyag mennyiségét.

- A vizsga szóbeli. Ha a tanuló feladatot is megold a vizsgán, a megoldást szóban kell ismertetni.
- A vizsgán a tanuló tételt húz, majd a tételről minimum 15 perces felkészülés után 5 - 8 perces feleletet ad. Az oktató a folyamatos feleletet 1 - 2 percig akkor se szakítsa félbe, ha az tévedéseket tartalmaz, vagy teljesen rossz. Ha a feleletet oktatói kérdésekkel kell is segíteni, egy-egy résztéma több mondatos kifejtését akkor is meg kell követelni. Amennyiben a tanuló a kihúzott tételből teljesen tájékozatlan, akkor az oktató póttételt húzathat a tanulóval. A tanuló felelete közben elkövetett hibáit legkésőbb a felelet végén javítani kell.
- A vizsgatételeket a félév elején, de legalább 6 héttel a vizsga előtt ki kell adni. (Idegen nyelvből a beszédtémák, memoriterek stb. mellett a még megoldandó feladatok jellegét is ismertetni kell, Pl.: olvasás-fordítás, képről beszélés, szituációs-játék stb.)
- A vizsgateljesítményt érdemjeggyel értékeljük.
- A vizsgáról igazolatlanul, a vizsga elkerülése szándékával hiányzó tanuló ennek bizonyítottsága esetén fegyelmező intézkedésben részesül. Számára az oktató kijelöli a pótlás időpontját. Igazolt hiányzás esetén a szaktanár pótlási lehetőséget biztosít a tanulónak. A pótló vizsga nem szervezhető tanítási órára.
- A vizsganapon igazolatlan távolmaradás esetén annyi igazolatlan óra jár a tanulónak, mint ahány órája volt azon a napon.
- Sok tanuló a felkészülés során kidolgozza a tételeket. Tekintse minden oktató kötelességének, hogy a maga adta tételeknek legalább 20%-át (de legalább egyet) az osztállyal közösen kidolgozza, mintát és útbaigazítást adva a többi tétel kidolgozásához is.
- A vizsgaszervezéssel kapcsolatos feladatellátás:
- Az igazgatóhelyettes feladatai:
    - A vizsgaidőszak rendjének összeállítása, az idő- és terembeosztás kiírása.
    - Legalább tanév végén a vizsgatapasztalatok összegzése és értékelése.
- Az osztályfőnökök feladatai:
    - Osztályaik informálása a vizsgák időbeli rendjéről (a kiírás alapján).

    - Összegezni az osztályban a vizsgatapasztalatokat.
- Az oktató feladatai:
    - A vizsgabeosztás készítőjét arról informálni, hogy melyik teremben szeretne vizsgáztatni.
    - Tájékozódni a vizsgarendről.
    - A tanulókat arról informálni, hogy melyik teremben vizsgáznak.
    - A tanulók vizsgaidőpontra való beosztása akkor, ha nagyon sok a nála egy napon vizsgázó tanuló és emiatt egy-egy gyereknek esetleg 3 - 4 órás várakozást is el kellene viselni. (Különösen a kilencedikeseknél fontos.)
    - A vizsgáztatásnak e szabályzatnak megfelelő lebonyolítása.
        - A vizsga tapasztalatainak megbeszélése az osztályfőnökkel.
    - A vizsgaidőszakokat az éves menetrend tartalmazza.

A vizsganapon a vizsga 8 óra előtt nem kezdődhet és 18 óra után nem folytatódhat. Egy vizsgáztató egy nap maximum 60 tanulót vizsgáztathat.

2.3.7 AZ ÁGAZATI OKTATÁS ÉRTÉKELÉSE

Az ágazati oktatásban a tanulók teljesítményének értékelése és minősítése a fő- és altantárgyakként történik.

Ha az adott tantárgyat az órafelosztásban több fő témakör szerint megbontva oktatják (alapvetően eltérő témakörök), akkor az így meghatározott témakörönként legalább 1,5-es átlagot kell elérni ahhoz, hogy a tantárgyi féléves, vagy éves jegy elégséges legyen. Ekkor a megbontott minden témakör esetében, félévente legalább 3 jeggyel kell értékelni a szaktanárnak. Amennyiben a tanulónak az évvégén valamelyik témaköri átlaga nem éri a megadott átlagot, de a tantárgyi átlaga jobb, mint 2,00, akkor a szaktanár indoklását meghallgatva a oktatói testület dönt az év végi osztályzatról.

2.3.8 A MAGASABB ÉVFOLYAMBA LÉPÉS FELTÉTELEI

A tanuló magasabb évfolyamba lépésének megállapítása az oktatótestület döntési jogkörébe tartozik. A tanuló év végi osztályzatát az oktatói testület osztályozó értekezleten áttekinti, és az oktató, az osztályfőnök, illetve a duális képzőhely által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

A tanuló magasabb évfolyamba akkor léphet, ha az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. A tanuló az évfolyam teljesítéséről bizonyítványt kap. Az egyéni tanulmányi renddel rendelkező tanulónak az előírt tanulmányi követelményeket az egyéni tanulmányi rendben meghatározottak szerint kell teljesítenie

Ha adott tantárgyat egynél több oktató tanít azonos osztályban, a félévi és év végi osztályzatot közösen alakítják ki. A tanuló osztályzata elégtelen az adott tantárgyból, ha az egyik altantárgyból elégtelen osztályzattal értékelték. Ha az elméleti modul értékelése tanév végén elégtelen akkor, a tanuló javító vizsgát tehet, erre a gyakorlati tantárgy elégtelen minősítése esetén nincs lehetősége.

2.4 AZ ÉRTÉKELÉS RENDJE

A közismeretei és az ágazati oktatás idején:.

%-os teljesítés	érdemjegy
0 – 39	elégtelen
40 – 54	elégséges
55 – 69	közepes
70 – 84	jó
85 – 100	jeles

A tisztán szakmai képzés szakaszában (13. évfolyam és felette) a szakmai oktatás értékelése a következők szerint történik, figyelembe véve a szakmai vizsgáztatás követelményeinél alkalmazott arányokat:

%-os teljesítés	érdemjegy
0 – 50	elégtelen
51 – 60	elégséges
61 – 70	közepes
71 – 84	jó
85 – 100	jeles

A szakmai gyakorlati tananyag elsajátításának értékelését első sorban gyakorlati tevékenységben kell elvégezni. Írásos és szóbeli felmérést a tevékenység leírása, a kapcsolódó munka-, tűz- és környezetvédelmi, elsősegély ismeretek esetében lehet végezni. A gyakorlati feladatok értékelési útmutatójában szükséges meghatározni a kizáró okokat részletesen. Ezt minden esetben rögzíteni kell a feladat kiírásokban is. Kizáró ok lehet a munka-, tűz- és környezetvédelmi szabályok súlyos megsértése, valamint a munkadarab jelentős méretbeli eltérése az előírt mérettől. Vagy szerelések esetében a működésképtelenség, vagy a megrongálódás is. Kizáró ok esetében az érdemjegy elégtelen.

A mesterséges intelligencia alapjai tantárgy csak szövegesen értékelendő („teljesítette” vagy „nem teljesítette”). A tantárgy kapcsán az intézmény mikrotanúsítványt állít ki az érettségi bizonyítvány megszerzését követően, melynek értéke teljesítés esetén 100%.

2.5 EGÉSZSÉGNEVELÉS

A harmadik évezredben egy szabad, magabiztos és produktív társadalom kialakítása lenne számunkra kívánatos. Ez a társadalom az emberi méltóságot, testi, lelki és szociális jó-létet valamint az alkotóképességet kiemelt fontosságúnak tartja. Mindannyian tudjuk és tapasztaljuk, hogy az utóbbi évtizedekben milyen kedvezőtlenül alakult a népesség egészség állapota. A helyzet kialakulásáért az egészségtelen életmód, a hiányos egészségkultúra, a környezeti tényezők hatása és a hiányos prevenciós tevékenység felelős. Az egészségtelen életmód egyes elemeit illetően (dohányzás, alkoholfogyasztás, táplálkozási szokások, mozgáshiány) Magyarország a nemzetközi statisztikák élén foglal helyet. A halálozások felét az önpusztító életmód következményeként kialakult megbetegedések okozzák. Az egyének egészségi állapota szorosan összefügg társadalmi-gazdasági státuszukkal, jövedelmi helyzetükkel.

A kedvezőtlen halálozási arányokért az alábbi kockázati tényezők felelősek: a mozgásszegény életmód; az egészségtelen táplálkozás; a dohányzás; a mértéktelen alkoholfogyasztás; a környezet egészséget károsító hatásai; felelőtlen magatartás a közlekedésben, a ház körüli tevékenységekben; az élet megpróbáltatásaival való megbirkózás képességének hiánya és a rendezetlen, felelőtlen párkapcsolatok.

A korai gyermekkortól kezdve számos befolyás éri a gyerekek egészségről alkotott fogalmát, de számos hatás éri viselkedésüket, magatartásukat is. A gyerekek távolról sincsenek tisztában azokkal a befolyásokkal, amelyek érik őket és működnek bennük. Ezért kell olyan

készségeket kialakítanunk bennük, melyek lehetővé teszik számukra saját magatartásuk kedvező irányú befolyásolását.

Az egészségnevelés program arra való, hogy hozzásegítse a tanulókat kellő ismeretek birtokában, az egészséges életvitel kialakításához, a helyes értékrend felépítéséhez. Az értékek kiválasztása és hiteles bemutatása nem kis nevelői feladat. Az egészséges életmódra nevelést már kisgyermekkorban, el kell kezdeni és az életfordulókon (serdűlőkor, ifjúkor) fokozottabban megerősíteni. Szerepet kap benne a szülő, a testvér, a kortárs (barát, osztálytárs, iskolatárs, sporttárs, munkatárs, stb.), a nevelő, az orvos, az ifjúságvédő, a szociális munkás, a ifjúsági egyesület, a rádió, a TV, a könyv, a folyóirat és más nevelési tényezők. A személyiség fejlődés és fejlesztés, a társadalmi lénnyé válás és formálás (szocializáció) nélkülözhetetlen kelléke kell legyen az élet és egészség védelme. Az egészség- védelem egyben értékvédelmet is jelent.

Az egészségfejlesztés az a folyamat, amely lehetőséget teremt arra, hogy az emberek kontrollt szerezzenek saját egészségi állapotuk felett, és ezáltal képessé váljanak annak javítására, alakítására. A teljes fizikai, szellemi és szociális jólét állapotának elérése érdekében az egyénnek vagy csoportnak képesnek kell lennie arra, hogy meg tudja fogalmazni, és meg tudja valósítani vágyait, hogy kielégítse megfogalmazódott szükségleteit, valamint környezetéhez alkalmazkodjék.

Az egészség a mindennapi élet erőforrása, amely pozitív fogalomként a társadalmi és egyéni erőforrásokat, illetve testi képességeket hangsúlyozza. Az egészség nem a betegség hiánya, hanem a testi, lelki, szociális jóllét állapota. Az egészséges tanuló társadalmilag integrálódik, a változó terheléshez alkalmazkodik, őrzi individuális önállóságát, és megteremti az összhangot a biogenetikai, a fizikai, a lelki és társadalmi lehetőségei közt. Az egészség alapfeltételei és forrásai: béke, élelem, lakás, oktatás, jövedelem, stabil ökológiai rendszer; a fenntartható erőforrások, a társadalmi egyenlőség és igazságosság. Az egészségi állapot javítása megkívánja ezen alapvető előfeltételek alkotta biztos alapot.

Célok és feladatok

WHO szerinti egészségnevelő feladatok:

- Legalapvetőbb, egészségvédelmi ismeretek megismertetése, ismeretközlés, oktatás, egyéb információ útján.
- Az orvostudomány eredményeiből levonható helyes magatartásra, tevékenységre történő aktivizálás.

Az egészségnevelési program célja:

Az egészségnevelési programunk célja, hogy a tanulóink életkori sajátosságaihoz és a tananyaghoz igazodva megismertetessük őket:

- az emberi szervezet működésének és a környezet kölcsönhatásainak törvényeivel,
- az egészséges táplálkozásra, életmódra, valamint az egészséges környezet megteremtésére vonatkozó tudnivalókkal,
- a személyes testi és lelki higiénés ismeretekkel, az életkorral járó biológiai – pszichohygiénes életmódi tennivalókkal,
- a stressz-helyzetek megelőzésének, megoldásának és a konfliktusok kezelésének módszereivel,
- a testmozgás és a sport egészségmegőrző szerepével,
- a társas kapcsolatok lelki-környezeti, egészségi - etikai kérdéseivel, a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepével az egészségmegőrzésben,
- az egészségre káros szokások biológiai - élettani - pszichés összetevőivel, a szenvedélybetegségekkel, ezek káros hatásaival, és a rászokás elkerülésének módjával,
- az elsősegélynyújtás elméletével és gyakorlatával,
- a betegségek megelőzésével és korai felismerésével kapcsolatos tudnivalókkal, az egészséges életvitelhez szükséges képességekkel,
- az „egészség – érték” szemlélet figyelemfelkeltő, tájékoztató, motiváló, aktivizáló szerepének fontosságával.

Ezen értékek birtokában képesek legyenek egészségük megőrzésére, betegségek megelőzésére, a helyes magatartás kialakítására, az egészséges személyiséggé válásra.

Az életmódminták alakulását a helyes, a korszerű egészségvédelmi ismeretek csak korlátozott mértékben képesek befolyásolni. Indokolt hatékony lépéseket tenni annak érdekében, hogy ezen ismeretek gyakorlati alkalmazásához elengedhetetlen készségek és jártasságok részét képezzék a felnövekvő generáció viselkedés repertoárjának. A korábbiakban elsősorban a tanulók egészségnevelése volt a cél, erre különböző tantárgyi fejlesztések történtek. A tantárgy-fejlesztés folytatása mellett kiemelkedően fontos az egészséggel kapcsolatos készségek javítása, de nemcsak a tanulók, hanem szüleik és a pedagógusok körében is. A pedagógus és az orvos a helyi társadalomnak két olyan véleményformálója, akinek saját egészsége – egészségmagatartása – az egész közösség számára minta. Sajnos ezen a téren

jelentős lemaradásban vagyunk, néhány esetben a tanárok nézeteit, gondolkodását is alakítani kellene. (pl: dohányzás, mozgásszegény életmód, táplálkozás).

2.5.1 A CÉLOK ÉRDEKÉBEN VÉGZETT TEVÉKENYSÉGEK

Tanórai tevékenységek

A szakórák és osztályfőnöki órák keretében a tananyaghoz szervesen kapcsolódva a következő témakörök kerülnek feldolgozásra:

- Az egészséges táplálkozás.
- Fizikai aktivitás.
- Személyes higiéné.
- A veszélyes anyagok és hatásaik (dohány, alkohol, drog).
- Lelki egészség, érzelmi intelligencia.
- Családi élet.
- Társas kapcsolatok.
- Az egészséges környezet fontossága, értékei.
- A tanulás, mint munka és fejlesztő tevékenység.
- A szabadidő hasznos eltöltése.

Tanóra megnevezése	Tartalom
Komplex természettudomány-Biológia	Az élelmiszerek tápanyagtartalma és értéke; az egészséges táplálkozás; az egészséget veszélyeztető anyagok hatásai. Az emberi szervezet felépítésének és működésének lényeges sajátosságai.
Komplex természettudomány - Földrajz	Az egészséges környezet fontossága, értékei.
Komplex természettudomány - Kémia	A nikotin, alkohol, drog és a tudatállapotot befolyásoló anyagok veszélye. Tápanyagok szerepe. A táplálkozás egészségmegőrző szerepe.
Magyar nyelv és irodalom	A tanulás, mint munka és fejlesztő tevékenység. Lelki egészség, érzelmi intelligencia. Társas kapcsolatok.
Történelem	A tanulás, mint munka és fejlesztő tevékenység.
Testnevelés és sport	Az egészséges testi fejlődés segítése: a keringési, légzési és mozgás szervrendszer fejlesztése. Megfelelő testtartás, terhelhetőség, betegségekkel szembeni ellenálló képesség. A sportolás igénye.
Osztályfőnöki óra	Egészséges életmód: étrend, napirend sport szerepe. Táplálkozási szokások. Felkészülés a pubertással járó biológiai és pszichés változásokra. Életvezetési ismeretek és készségek: drog, alkohol, dohányzás.
Szakmai oktatás	A szerszámok és eszközök, gépek balesetmentes, környezetkímélő használata.

Tanórán kívüli tevékenységek, módszerek

- Elsősegélynyújtó szakkör
- Sportkörök
- Egészségvédelmi nap
- Osztálykirándulások
- Diáknap

Az oktatási-nevelési tevékenység közegészségügyi feltételei:

Feladat megnevezése		Határidő	Felelős
Az egészségügyi normák betartása.	Egyenletes legyen a napi terhelése a tanulóknak; az órarend tervezésénél a mozgásigény kielégítéséről való gondoskodás. Megfelelően tájékozódjon az iskola a tanulók tanulást is befolyásoló állapotáról, a részképesség zavarokról.	Szeptember 30.	Az órarendet készítő oktató-igh.
Az iskolai helyiségek rendje (öltözőhelyiségek, tantermek, berendezés, megvilágítás, szellőzés, fűtés, zaj stb.)	Az osztálytermekben lévő asztalok és székek állapota megfelelő legyen. Megfelelő legyen a világítás.	Szeptember 30.	Munkavédelemért felelős személy
A közétkeztetés körülményei (ebédlő, büfé, tálalás biztonsága	Fokozott tisztaság az ebédlőben. A korszerű táplálkozás elemeinek szorgalmazása.	Folyamatos	Igazgató
A személyi higiéné feltételei (WC, kézmosók)	A testnevelés öltözőknél jelentős javulást kell elérni a kézmosási lehetőség bővítésében.	Folyamatos	Gondnok, takarítók

Beteg gyerek, balesetvédelem, baleset megelőzés:

Feladat megnevezése		Határidő	Felelős
A járványok megelőzésével kapcsolatos intézkedések (Légúti fertőzések, fertőző eredetű hasmenések, fejtetvesség, vírusfertőzések stb.)	Rendszeres ellenőrzés.	Folyamatos	Védőnő
Beteg gyerek ellátása	Járóbeteg esetén a feltételek biztosítása. (Cukorbeteg,	Folyamatos	Védőnő, osztályfőnök.

	asztmás, allergiás, epilepsziás gyerek esetén.)		
Balesetek ellátása	Kisebb balesetek esetén helyszíni ellátás, komolyabb esetben orvosi, vagy mentő segítségének igénybevétele.	Folyamatos	Védőnő, osztályfőnök, oktatók

2.6 KÖRNYEZETI NEVELÉS

2.6.1 ÁTFOGÓ ALAPELVEK ÉS STRATÉGIAI CÉLOK

- A tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakítása, annak érdekében, hogy a feltörekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet, az élő természet fennmaradását és a társadalom fenntartható fejlődését
- A környezet ismeretén és a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás legyen a tanulók életvitelét meghatározó alapelv, az egyéni és a közösségi cselekvés szintjein egyaránt. Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés váljék meghatározóvá.
- A társadalom és a természet, a külső és a belső, a szellemi és az anyagi-biológiai létezés holisztikus felfogása. Az ökológiai, ökoszociális folyamatok rendszerének és ok-okozati összefüggéseik feltárása.
- A tanulók ismerjék fel, hogy életminőségüknek nem fogyasztásuk volumene az érték-mérője.
- Természettudatos globális, regionális és lokális jövőkép kialakítása.

2.6.2 A NEVELÉSI-OKTATÁSI FOLYAMATBAN MEGVALÓSÍTANDÓ KONKRÉT CÉLOK ÉS FELADATOK

- A tanulók természettudományos gondolkodásmódjának erősítése, a konkrét ökológiai vonatkozások hangsúlyozásával.
- Kreatív, problémamegoldó gondolkodás, ugyanakkor rendszerlátó szemléletmód kialakítása a tanulókban.
- A tanulók legyenek képesek a természetvédelem társadalmi, jogi, gazdasági vonatkozásainak megragadására.

- A környezettudatos erkölcsi alapállás támaszkodjon a természet sokoldalú ismeretére és szeretetére.
- A tanulók ismerjék meg a globális szintű, illetve a hazai környezeti folyamatokat, a környezet állapotát, a válságjelenségeket és ezek mindennapi életünkre gyakorolt hatásait.
- A tanulók kapcsolódjanak be közvetlen környezetük természeti értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Szerezzenek személyes tapasztalatokat a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.
- Igényes környezeti kultúra kialakítása az iskola belső tereiben, a tantermekben és az iskola közvetlen környékén.
- Helyes fogyasztói, étkezési, vásárlási szokások kialakítása. A rendelkezésre álló erőforrások, anyagok (energia, víz, papír stb.) takarékos, figyelmes használatára nevelés. A hulladék helyes kezelésének tudatosítása.
- A természetvédelemmel, a természethez való adekvát viszony kialakításával kapcsolatban szóba jövő szakismereti elemek, szakmai gyakorlati eljárások hangsúlyozása révén a környezeti nevelés integrálása a szakképzésben.
- A szakképzésben a környezetbarát, illetve a környezetre káros technológiák és anyagok, a környezetre gyakorolt hatásuk megismertetése. Ismerjék a káros hatások kiküszöbölésének módját. Az adott szakma speciális környezetvédelemmel kapcsolatos kérdéseinek megjelölése.
- A munkaszervezés, a munkavédelem, a technológia és a környezetvédelem szempontjainak integrálása az egyes szakmák oktatása során.

2.6.3 A KÖRNYEZETI NEVELÉS SZÍNTEREI, TARTALMI KERETEI

A környezeti nevelés színtere lehet:

- önálló ökológiai vagy környezetvédelmi óra
- szaktárgyi órák
- tanórán kívüli tevékenységek önálló szaktárgyi óraként szerepelt helyi tantervünkben

A környezeti nevelés lehetséges témái a szaktárgyi órákon

A környezeti témák színesíthetik a természettudományok, a matematika, az anyanyelv és irodalom, az élő idegen nyelv, a társadalomtudományi tantárgyak oktatását.

A környezeti nevelés fejleszti a tanulók problémamegoldó képességét, lehetőséget biztosít a tanulók személyiségének, értékrendjének megismerésére. Lehetőséget ad szabadtéri élményekre és manuális tevékenységekre, a kooperatív cselekvésre, amely a megszokottól eltérő tanulási módszert jelentenek a tanulóknak. Lehetővé teszi tudományközi területek elsajátítását, segíthet kapcsolatot teremteni az egyes különálló diszciplínák között.

Magyar nyelv és irodalom, idegen nyelvek

- A környezetvédelemmel kapcsolatos kifejezések elsajátítása, értelmezése
- A környezet hatása a nyelvre: kulturális változások
- A feldolgozott irodalmi alkotások környezetvédelemmel kapcsolatos vonatkozásai
- Olvassanak cikkeket környezetvédelmi problémák megoldásáról, sikertörténetekről és elemezzék azokat
- Ismerjék meg a meggyőzés, az érvelés eszközeit, hogy meg tudják változtatni mások véleményét a környezetvédelemmel kapcsolatos kérdésekben
- Környezetvédelmi kutatómunka a könyvtárban
- Tájleírások olvasásával, feldolgozásával pozitív érzelmi és intellektuális közeledés a természethez
- Ismerjék fel az irodalmi művekben megjelenő természeti értékeket, az ember és természet közötti egymásrautaltságot, ellentmondást és harmóniát
- Ismerjék fel a hibás és igénytelen nyelvhasználat „szellemi környezetszennyező” hatását
- Tudjanak petíciókat, kérvényeket, javaslatokat írásba foglalni a környezetvédelem tárgykörében.

Történelem

- Az ember természetátalakító tevékenysége a történelem folyamán
- Földhasználat a különböző kultúrákban
- A háborúk környezeti hatásai
- Elvándorlás, népesség, az erőforrások felhasználása az évezredek során
- A természeti erőforrások szerepe a civilizációk kialakulásában és virágzásában
- A különböző földművelési rendszerek és gyakorlatok hatása a tájra
- (pl. ugar, erdőbirtokok, lecsapolás, talajjavítás, öntözés)
- A környezeti változások hatása a gazdálkodásra, életmódra, népességre
- A helyi történelmi – természeti értékek és emlékek megismerése, a hagyományok tisztelete és ápolása

Társadalmi és állampolgári ismeretek

- A globális környezeti problémák és megoldásának lehetőségei
- A fejlődő országok problémái, a népességrobbanás
- Az ENSZ szerepe a környezeti problémák orvoslásában
- Multinacionális vállalatok és a környezetvédelmi szabályok érvényesíthetősége
- Indusztrializmus és urbanizáció. Szegregáció és gettósodás
- A környezetvédelem jogi vonatkozásai
- Környezetvédelmi mozgalmak. Politika és környezetvédelem

Matematika

- Környezeti mérések eredményéről készült adatok, statisztikák, grafikonok értelmezése, elemzése, készítése
- A környezet mennyiségi és térbeli viszonyainak becslése, megfigyelése, mérése
- Szöveges feladatok az ökológiai jelenségekkel kapcsolatban (pl. egy helyi szemétlerakó kapacitása és működésének várható időtartama, a népesség megduplázódásának várható időpontja, adatok a gépkocsi használattal, energiafogyasztással, vízfogyasztással, nyersanyag-hasznosítással, hulladék termeléssel kapcsolatban)

Informatika

- Kutatás az Interneten a környezetvédelemmel kapcsolatban
- A környezeti elemek változásait figyelembe vevő szimulációk készítése
- Az ökoszisztéma jelenségeivel kapcsolatos cikkek, vitafórumok az iskolai weblapon
- Statisztikák, grafikonok készítése

Fizika

- Az energia-megmaradás törvényének bemutatása a különböző természeti változások során
- Az energia termelése. Hagyományos és alternatív energiaforrások
- Az atomerőművek működése. Érvek és ellenérvek az atomenergia felhasználására.
- Az anyagok hang- és hőszigetelő képessége
- Az élő szervezetekre káros fizikai hatások (sugárzás, rezgés, zaj)
- A természetben lejátszódó folyamatok fizikai magyarázata

Komplex természettudomány:

- A háztartás veszélyes anyagai. A veszélyes hulladék keletkezése és kezelése
- A savas eső keletkezése és hatása

- Vízminőség-vizsgálat és víztisztítás. Szennyvízkezelés
- A levegőszennyezés és mérésének lehetőségei
- Műtrágyák, növényvédőszerek, gyomirtók hatása a környezetre
-
- Mérgező anyagok felhalmozódása az élő szervezetekben
- A sugárzás hatása a növényekre és állatokra
- Mezőgazdasági vegyszerek hatásai
- A kártevők és kórokozók elleni védekezés
- Szelekció és rezisztencia
- Biológiai sokféleség
- Génmanipuláció
- Az élőhelyek visszaállítása
- A biotermelés lehetőségei
- A globális környezeti problémák biológiai kauzalitása
- A természeti értékek megismerésén keresztül a növényi és állatvilág szeretetére nevelés
- Az ember és környezete közötti kapcsolatrendszer biológiai oldalai. Az ember, mint biológiai lény
- A testi és lelki egészség összefüggése, megőrzésük lehetőségei
-
- A talajvíz mozgása és szennyeződése
- A talajpusztulás (erózió, defláció) és megelőzése
- A nyersanyagok lelőhelyei, termelésük, hasznosításuk és újrahasznosításuk
- A természeti kincsek eloszlása
- A fejlődő országok gazdasági problémái
- Terepmunka a természetben
- Társadalom-földrajzi változások az utolsó évtizedekben
- A Föld energiaforrásainak véges volta

Testnevelés

- Az egészséges testi fejlődés és a környezeti hatások összefüggése
- A természetben űzött sportok kedvező hatása a testi-lelki egészségre
- A természetes anyagokból készült sportruházat és eszközök kedvező tulajdonságai
- Az emberi psziché és fizikum összefüggései

Szakmai oktatás

- Az ipari-műszaki tevékenység hatása a környezetre
- Az ipari-műszaki tevékenység természetes korlátai
- Mely természetes emberi szükséget kielégítése céljából műveljük e tevékenységeket
- A szakma gyakorlásához szükséges természet és környezetvédelmi ismeretek
- A választott szakma környezeti-egészségügyi problémái
- Veszélyes anyagok, hatásaik a természetre és az emberi szervezetre, tárolásuk, semlegesítésük
- A választott szakma történetének ismerete, hagyományainak ápolása
- A szakmai ártalmak hatása az emberi szervezetre, a káros hatások megelőzése
- Környezetbarát anyagok, technológiák, termékek
- Anyag- és energiatakarékos gazdálkodási módok
- A szakmai tevékenység környezetkárosító hatásának megfigyelése, mérése
- A hulladéktermelés korlátozása, a veszélyes hulladékok kezelése

Tanórán kívüli tevékenységek

- Csoportos, szakköri vagy osztályszinten szervezhető tevékenységek
    - Rendhagyó órák, előadások szervezése (pl. egy-egy természetvédelemmel kapcsolatos világnap alkalmával
    - Természetvédelemmel kapcsolatos cikkek, fórumok elhelyezése az iskola honlapján
    - Az iskolaépület energiafelhasználásának mérése, az udvari növények állapotának figyelemmel kísérése a természetvédelmi szakkör keretében
    - Tanulmányi kirándulás (kirándulás a természetben, természeti értékeink, nemzeti parkjaink megtekintése)
    - Terepgyakorlatok, élőhelyek megfigyelése
    - A regionális hulladékgyűjtő látogatása
    - Üzem és gyárlátogatások
    - Parlagfűirtás
    - A szakmatörténet tárgyi emlékeinek gyűjtése
    - A város ipartörténeti műemlékeinek (pl. Bányászati Múzeum) látogatása
    - A természetvédelemmel kapcsolatos előadások, vetélkedők,
    - Megemlékezés, kiselőadás, beszélgetés, vita az osztályfőnöki órák keretében a környezetvédelemmel kapcsolatos jeles napok aktuális témaköreiben (március 6. Nemzetközi Energiahatékonysági Nap, március 22. Víz Világnapja, április

22. A Föld Napja, május 10. Madarak és Fák Napja, május 15. Nemzetközi Klímaváltozási Akciónap, május 31. Dohányzásmentes Világnap, június 5. Környezetvédelmi Világnap, szeptember 16. Ózon Világnapja, szeptember 23. Takarítási Világnap)

- Az iskolaudvar és az iskola közvetlen környékének rendezése, szemétmentesítése, faültetés március 22. és április 22. közötti természetvédelmi hónap ideje alatt.

2.6.4 MÓDSZEREK

A módszerek kiválasztásának szempontjai

- Alkalmasak legyenek a környezeti nevelés stratégiai céljainak megvalósítására, és közvetlen konkrét feladatainak elvégzésére.
- Alkalmazkodjanak a tanulók életkori sajátosságaihoz.
- A tanulók önkéntességén, aktivitásán alapuljanak.
- Mozgósítsanak minél több tanulót.
- Nyújtsanak élményt a tanulónak.
- Az intellektusra és az érzelmekre egyaránt hassanak.
- Kötődjenek a tanulók személyes élethelyzeteihez, lakóhelyük konkrét környezeti helyzetéhez.
- Alapozzanak a közösen végzett munka, az emberi együttműködés élményére.

Az alkalmazható módszerek listája

(A módszerek alkalmazása a foglalkozás vezetőjétől bizonyos előképzettséget igényel. A szükséges ismeretek elsajátításához a nevelőtestület tagjai továbbképzéseken vesznek részt, illetve a mellékletben megtalálható irodalomjegyzékben található művek nyújtanak segítséget)

- riportmódszer (kérdőíves felmérés, direkt riportok, fotóriport)
- projekt módszer (analízis-akció projektek)
- modellezés (hatásvizsgálatok, rendszer rendelkezés)
- terepgyakorlati módszerek (egyszerű megfigyelés, célzott megfigyelés, mérések, kísérletek, térképkészítés)
- aktív, kreatív munka (természetvédelmi fenntartási munkák, szelektív hulladékgyűjtés, rend- és tisztasági verseny)

- művészi kifejezés (vizuális művészetek, irodalom, zeneművészet)
- közösségépítés-csoportszervezés
- játék (ráhangolást segítő, érzékelést fejlesztő, szituációs- és memóriajátékok)

Taneszközök

- szakkönyvek, kiadványok a környezeti nevelés tárgyában,
- CD-könyvtár, multimédiás eszközök,
- fényképezőgép, videokamera,
- a levegő-, talaj- és vízvizsgálathoz szükséges eszközök, vegyszerek,
- Internet-hozzáférés, adatok gyűjtéséhez, rendszerezéséhez, elemzéséhez szükséges informatikai eszközök,
- transzparens és diasorozatok, plakátok, faliújság,
- távcsövek, kézi nagyítók, mikroszkópok.

Iskolánk rendelkezik a hatékony környezeti neveléshez szükséges alapszintű taneszközöknek egy részével. A feladat az állomány állandó pótlása, korszerűsítése, fejlesztése, bővítése.

2.7 MÓDSZEREK

A program összeállításánál figyelembe vettük:

- az iskola személyi és tárgyi - elsősorban létesítményi - feltételeit,
- a tantestületi, tanulói, diák-önkormányzati elvárásokat

Személyi feltételek:

- Az alkalmazási feltételeknek megfelelő végzettséggel rendelkező, a tantárgyfelosztásnak megfelelő számú testnevelő.
- A személyzetpolitikai stratégiában és a továbbképzési tervben arra törekszünk, hogy a testnevelő a legnépszerűbb-, illetve alapsportágakban szakedzői végzettséggel rendelkezzenek.

A mindennapos testedzés területei:

- Testnevelési óra
    - Az órarendbe beállított kötelező óra tanuló csoportonként.

- A könnyített testnevelésre utalt tanulóink a tanulócsoportjuk testnevelési óráin vesznek részt, differenciált foglalkoztatás keretében.
- A gyógytestnevelésre utalt tanulók iskolán kívül szervezett külön gyógytestnevelési foglalkozásokon vesznek részt.

- Sportszakköri foglalkozás
  - Röplabda
  - Kosárlabda
  - Labdarúgás
  - Kézilabda
- Háziversenyek, bajnokságok
  - Kispályás labdarúgás őszi-tavaszi fordulók a benevezett csapatok között
    - a foglalkozásokat testnevelő tanár vezeti
  - Röplabda bajnokság a benevezett csapatoknak téli időszakban
    - a foglalkozásokat testnevelő tanár vezeti
  - Kosárlabda bajnokság a benevezett csapatoknak téli időszakban
    - a foglalkozásokat testnevelő tanár vezeti
- Érdeklődési körökben történő foglalkozások
- Iskolán kívüli versenyeken való részvétel
  - Városi középiskoláknak kiírt - kispályás labdarúgó bajnokságon
    - (őszi-tavaszi forduló) iskolánkat fiú válogatottja képviseli
  - Városi középiskoláknak kiírt - kosárlabda kupa - iskolánk fiú csapata képviseli
  - Röplabda diákolimpia - városi, megyei versenyek, röplabda szövetség vagy iskolák által kiírt kupák - iskola fiú és lány csapata képviseli
  - Diákolimpia megyei - mezei futóversenyén - iskola fiú és lány csapataival
    - 4 x 1500 m váltó - fiú csapattal
    - atlétikai egyéni számokban - fiúk, lányok
  - Szakszövetségek által rendezett versenyek
  - súlyemelés, karate, ökölvívás, birkózás stb.

<u>A foglalkozásokon való részvétel feltételei</u>

- A röplabda, kosárlabda és a kispályás labdarúgás foglalkozásain az iskola valamennyi tanulója részt vehet. Az osztályok közötti bajnokságokra minden osztály egy fiú és egy

lány csapattal nevezhet. A vegyes összetételű csapatok (fiú és lányok együtt) csak a fiú bajnokságban játszhatnak.

A kondicionáló terem használatára való igényeket tanév elején felmérjük, használata a beosztás alapján történik. A foglalkozásokba a tanév közben, bármikor be lehet kapcsolódni.

2.8 NETFIT

A tanulók fizikai állapotára és edzettségére vonatkozó méréseket a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet [a továbbiakban: 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet] 81. §-a és 4. melléklete szerint kell végezni.

2.9 AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV

Az elsősegély azonnali segítségnyújtás vagy beavatkozás, amelyet a sérült kap valamely sérülésére vagy hirtelen egészségkárosodása miatt, a mentők, orvos vagy más személy megérkezése előtt. Az elsősegélynyújtás képessége tudáson, begyakorláson és tapasztalaton alapul.

Egy elsősegély tanfolyam nagyban növeli az önbizalmat és cselekvőképességet. Az ott kapott alapos felkészítés segít uralkodni az érzelmek, és sok nehéz helyzeten átsegít. Az iskolai balesetek számának utóbbi időben való növekedése, valamint a szakszerű ellátása a sérülteknek, megkívánja, hogy az iskolai oktatásban nagyobb hangsúlyt kapjon az elsősegélynyújtás. Lehetőség van egészségtan-, osztályfőnöki-, biológia-, órákon, szakkörökön az ismeretek elsajátítására. Jó alkalmat teremtenek az iskolai egészségnapok nagyszámú tanulócsoport előtti szemléltető elsősegélynyújtó ismeretanyag bemutatására.

Minden osztály számára fontos, hogy az iskola megfelelő számú elsősegélynyújtó ládával rendelkezzen, melyet nemcsak a mindennapok, de a kirándulások, és egyéb rendezvények (pl. hulladékgyűjtés során) alkalmával is tudnak használni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;

- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegélynyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten - tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével;
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegélynyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
- támogatjuk a pedagógusok elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésekre való jelentkezését.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek

2.10 A TANULÁSI HIÁNYOKAT KOMPENZÁLÓ, A TANULMÁNYI KUDARCNAK KITETT TANULÓK FELZÁRKÓZTATÁSÁT SEGÍTŐ PROGRAM

Az iskola alapvető célja, hogy a gyermekek olyan fejlesztésben részesüljenek, amely segíti társadalmi integrációjukat, fejleszti és erősíti identitástudatukat, és növeli továbbtanulási esélyeiket. Az inklúzió az integráció legmagasabb szintje. Az együttes fejlesztésen túl azt is jelenti, hogy az intézmény gyermek/tanuló, illetve felnőtt közössége szociálisan is befogadja a sajátos nevelésű igényű gyermeket. A fogyatékosság a gyermekek között fennálló különbségek olyan formája, amely szükségessé teszi a szokásostól eltérő eljárások alkalmazását és kiegészítő

pedagógiai szolgáltatások igénybevételét. Így valósulhat meg a diszkrimináció elleni küzdelem, s ez a nevelési mód biztosítani tudja valamennyi tanuló haladását.

A tanulásban akadályozott gyermekek fejlesztésénél a következő irányelveket - amelyek célja, hogy a nevelési programban foglaltak és a sajátos nevelési igény összhangba kerüljenek- vesszük figyelembe:

- az elvárások igazodjanak a gyermekek fejlődésének üteméhez,
- fejlesztésük a számukra megfelelő területeken valósuljon meg,
- a sajátos nevelési igényű gyermekeket a nevelés, a fejlesztés ne terhelje túl.

Az integráció különálló részek valamely nagyobb egészbe, egységbe való beillesztése, beolvadása, egyesülése. A gyógypedagógiában a sajátos nevelési igényű gyermekeknek, fiataloknak a többi tanulók közé való beillesztésére vonatkozik. A hangsúly nem pusztán a közös együttléten, hanem a közös tevékenykedésen, a közös játékon, a közös tanuláson, s a kölcsönös kommunikáción van. A végső cél a társadalomba való beillesztés, a sikeres munkába állás segítése.

Az integráció különböző módokon valósulhat meg. A legegyszerűbb változata a lokális integráció. Ebben az esetben a gyerekek között semmiféle kapcsolat nincs, csak az épület közös. A következő szint a szociális integráció, amikor a foglalkozásokon, tanórákon kívül tudatosan egyesítik a gyerekeket (pl.: játék, étkezés).

A funkcionális integrációnak két foka van: a., részleges integráció (csak az idő egy részében van a tanuló a többiekkel, pl.: rajz órán,); b., teljes integráció (a fogyatékos gyermek a teljes időt a többségi iskolában tölti.

A következő szint a fogadás, amikor a fogyatékos gyermeket úgy veszik fel a többségi intézménybe, hogy nem ismerik sajátosságait. A fogyatékos gyermeknek kell alkalmazkodnia.

Több tanuló érkezik iskolánkba kudarcélményekkel, hiányos tudással. Számukra biztosítani kell a felzárkóztatás lehetőségét, alkalmazkodni kell a tanulók egyéni adottságaihoz és törekedni kell arra, hogy a tanulók érdekeltté váljanak a felzárkózásban. Ezért számukra szükség és igény szerint rendszeres foglalkozásokat szervezünk. Biztosítjuk a gyakorlás lehetőségét, alkalmat teremtünk az egyéni konzultációkra is.

Célunk a hátránnyal induló tanulók következetes fejlesztése, felzárkóztatása. Lehetőleg a gyengébb képességűekkel és a szociálisan, illetve mentálisan hátrányos helyzetű tanulókkal

való differenciáltan foglalkozunk, és lehetőség van az egyéni korrepetálásra hátrányos helyzetű tanulók esetén, illetve akiknél komoly lemaradás van a tananyaghoz képest.

Pályamódosítással később érkező tanulók felzárkóztatása is lehet a korrepetálás célja.

Az év elején diagnosztikus méréssel tájékozódunk a gyerekek alapvető közismereti tudásáról. A felmérés feldolgozása, és annak alapján a megfelelő eszközök, módszerek alkalmazása a tanuló jobb megismerését szolgálja.

A magatartás-zavaros fiatalok között is sokan vannak olyanok, akik rendelkeznek valamilyen pozitív adottsággal, amelyet ha a környezete, családja, az iskola felismer, sokat tehet annak érdekében, hogy adottsága kihasználásával csökkenjen a fiatal magatartászavara. A tanulási sikertelenség okainak feltárásakor komplex módon történjen az ismerethiány feltárása és a személyiség zavarainak kezelése.

Felzárkóztatási program a tanulási zavarokkal és hiányokkal küzdő tanulók számára

1. Diagnosztikus felmérés, amely kiterjed alapkészségekre (értelmes olvasás, feladat megoldási készség, adott szöveg tartalmának rövid visszaadása)
2. A felmérés alapján differenciált, kiscsoportos foglalkozás szervezése, amely lehetőséget teremt a negatív énkép okainak feltérképezésére, a tanulási zavarok okainak megismerésére, pl.: olvasás-technikai hiányok, szövegértési, visszaadási nehézségek stb.
3. A felmérés alapján a korrepetálás szervezése, mely során segítséget kapnak a tanulási stratégia kialakításában. Meg kell tanítani a tanulókat tanulni, és az ismeretek interpretálására, fejlesztenünk kell a kommunikációs képességüket is.
4. Speciális fejlesztő feladatrendszer kidolgozása az egyes témák feldolgozásához.
5. Jó és állandó kapcsolat kialakítása a családokkal, nevelőszülőkkel, nevelőtanárokkal.
6. A deviancia okainak felderítése.
7. Az iskolában a tanulási idő alatt és a szabadidőben is személyre szabott pedagógiai segítség biztosítása a hátrányos helyzetű gyermekek számára.
8. Szabadidős programok szervezése délutánonként, amely tanuláson kívüli sikerélményt biztosít.
9. Legyenek a szabályok egyértelműek és világosak a tanulók számára.
10. A hátrányos helyzetű gyermekek képességeivel kapcsolatos elvárásaink legyenek reálisak.
11. Pozitívan álljunk hozzá az eredményeikhez, eredménytelenségeiket, hibáikat toleráljuk.

12. Segítsük azokban a képességeknek, készségeknek felfedezésében, kibontakoztatásában, ahol sikereket érhetnek el (sport, tánc, irodalmi színpad, szabadidős programok)
13. Az oktató személye, viselkedése, életvitele követendő modell legyen számukra
14. Ha a tanuló részéről ellenállást tapasztalunk, körültekintően járjunk el.
15. Legyen sok dicséret és kevés dorgálás.
16. Időnként kapjanak a gyermekek személyre szóló feladatot, amelynek elvégzését ellenőrizzük, értékeljük. Ha lehet, rendezzünk kiállítást munkáikból.

Jelentős eredmény érhető el a hátrányos helyzetű gyerekek kudarcainak csökkentésében a képességeik-készségeik felfedezésével, kibontakoztatásával. Az oktatók jelentős mértékben elősegíthetik a hátrányos helyzetből adódó iskolai kudarcok csökkentését a tanulási nehézségek felfedezésével és korrekciós kezelésével, valamint az iskolai környezetből adódó túlzott feszültségek csökkentésével. Ha úgy tudjuk az órákat, foglalkozásokat vezetni, hogy azok nem kudarcokat, hanem elégedettséget, együttműködést, eredményességet, összetartozást, bizalmat és a kölcsönös azonosulást erősítik, a siker nem marad el. Az iskola légköre és kultúrája, belső tárgyi környezete is jelentős mértékben hozzájárul a tanulók motiválásához.

Tapasztalatok szerint a kudarcos tanulók egy részénél a családi háttérrel van baj. Kapcsolatteremtő képességük, érzelmi biztonságuk sérült, együttműködésre csak szelektíven vagy öntörvényűen képesek és hajlandók. Önmagukról negatív énképpel rendelkeznek, emiatt sokszor rejtett tehetségük nem kerül felszínre. Egy másik részüknél valamilyen részképesség zavara akadályozza a sikeres tanulást, (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia) de nő a figyelemkoncentráció, a figyelemmegosztás hiánya is.

Bár a tanóra leggyakrabban a tanteremben zajlik, törekedjünk arra, hogy kivigyük az órát szemléltetésre, gyakoroltatásra alkalmas helyszínekre. A könyvtár, a mozi, a múzeum, a színház, a lakó- és természeti környezet megannyi kitűnő alkalom az élményszerű ismeretátadásra. A tanórákon szorgalmazzuk a páros vagy csoportos munka gyakorlását, hogy a tanulók együttműködési képessége fejlődjön, szociális érzéke mélyüljön.

A hátrányos helyzetű, kudarcokkal küzdő tanulókat úgy tudjuk eredményesebben felzárkóztatni, ha a tanórákon kívüli sokkal több időt töltünk együtt velük. Sok a szétesett, csonka családban élő gyerek, akik ingerszegény környezetből jönnek és akiknek beilleszkedni is nehéz egy-egy osztályközösségbe, ezért nagyon sokat számít, hogy a hagyományos iskolai rendezvényeken túl más kötetlen formában is lehet találkozni velük. Az ilyen célt szolgáló

programok szervezéséhez, lebonyolításához az iskola meghallgatja a diákok véleményét, kéri az ötleteiket, igénybe veszik a diákönkormányzat aktivitását.

A tanulói sikertelenség okainak feltárására a legfontosabb feladat, hogy komplex módon történjen az ismerethiány feltárása, és a személyiség zavarainak kezelése. Erre kiváló alkalmat nyújtanak a szabadidős tevékenységek. Szervezését jelentősen segíti az iskolánkban működő diákönkormányzat, ami azért kulcsfontosságú, mert náluk jobban senki sem ismerheti a diákoknak a szabadidős programokra vonatkozó szokásait, igényeit. Célunk a szabadidős tevékenységformákban, hogy a diákok majd felnőttként képesek legyenek az életmódjukra vonatkozó, a helyes döntéseket meghozni, és képessé váljanak az egészséges életvitel kialakítására.

Az osztályokba felvett tanulók tanulási technikájának javítása, hatékony beilleszkedésük elősegítése, az alapvető illemtani szabályok elsajátíttatása, az életkori sajátosságokból fakadó esetleges hátrányok megszüntetése alapvető feladatunk. A társadalomba való beilleszkedés egy folyamat, melynek során az ember megtanulja megismerni önmagát és környezetét, elsajátítja az együttélés szabályait, normáit és az elvárt viselkedési módokat. A szocializációt elsődlegesen a család – gyermek – környezet viszony befolyásolja (iskolázatlan szülők, kedvezőtlen anyagi adottságok, bűnöző, felelőtlen életmód, hibás értékrend). A probléma feltárása egyéni beszélgetéseken és foglalkozásokon történhet. Osztályfőnök, gyermekvédelmi felelős és külső segítők együttes munkája, többfajta megközelítése lehet a legeredményesebb és leggyorsabb. Ha az otthoni környezete gátolja a gyermeket a beilleszkedésben, akkor el kell érni, hogy járjon minél több, az iskola által szervezett foglalkozásra, rendezvényre.

Az iskolai beilleszkedés nem csupán az intézményi értékek elsajátítását jelenti. A gyerek akkor érzi jól magát az osztályban, ha a tanítói elégedettség mellé társai szeretetét is megszerzi, ha barátokra lel. Az eredményes beilleszkedés két tényezőből tevődik össze:

- Mennyire felel meg a gyerek az iskolai követelményeknek, milyen mértékben képes együttműködni a tanárával saját fejlődése érdekében.
- Elfogadják-e őt társai, van-e szerepe, tekintélye a csoportban, élvezi-e az osztály rokonszenvét, bizalmát, szeretetét.

Nagyon fontos ezen kívül még az a szubjektív állapot, ahogyan a gyerek megéli helyzetét. Akkor feltételezhetjük, hogy állapota kiegyensúlyozott, ha örül annak, hogy tanára elégedett a munkájával, ha ő maga is törekszik, hogy megfeleljen az elvárásoknak, ha kedvvel tanul. Akkor

beszélhetünk eredményes beilleszkedésről, ha társai nemcsak elfogadják, hanem ő maga is jól érzi magát a többiek között.

2.11 INTEGRÁCIÓS NEVELÉS-OKTATÁS A SZAKKÉPZÉSBEN

Célkitűzés

Az integrált képzés során a tanulók motivációs szintjének emelése, jövőképük erősítése.

Feladatok

Világossá tenni a 9-10. évfolyamos tanulók számára, hogy tanulmányaik sikeres befejése esetén szakmai végzettségükkel és kompetenciáikkal milyen sikeres életpályamodellek kínálkoznak számukra.

A szülők felvilágosítása a szakképzés, a választott szakma sajátosságairól, a munkaerőpiac törvényszerűségeiről.

Tevékenység

- A 9. évfolyamos tanulók közül a hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók szűrése, kapcsolatfelvétel a szülőkkel, mentorok kijelölése.
- Szakmai kirándulások, látogatások szervezése a környék ipari vállalkozásainak és az általuk támasztott igények, illetve az általuk kínált lehetőségek megismerése céljából.
- A pályaorientációs tevékenység erősítése a szakmai alapozó és a szakmacsoportos alapozó képzésen belül.
- A szakmai képzés általános színvonalának erősítése, a követelmények közelítése a munkaerőpiac igényeihez.
- Fokozott kapcsolattartás a szülőkkel, minél erőteljesebb bevonásuk az iskola életébe.
- Bemutató órák, szakmai napok szervezése a szülők, tanulók a piaci partnerek képviselőinek bevonásával.
- Közvetítő tevékenység erősítése a munkaerőpiac és a szülők között, abból a célból, hogy a családok igényeiket össze tudják egyeztetni a leendő munkaadók igényeivel.

2.12 GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEINK

A gyermek és ifjúságvédelem feladatai

A hatályos jogszabályok rendelkezései közül több is foglalkozik olyan kérdésekkel, amelyeket figyelembe kell venni az ifjúságvédelemmel kapcsolatos tevékenység megszervezésénél.

Például:

- a tanuló joga, hogy biztonságos és egészséges környezetben neveljék, iskolai tanulmányi rendjét, pihenőidő, szabadidő, testmozgás beépítésével, sportolási, étkezési lehetőség biztosításával életkorának és fejlettségének megfelelően alakítsák ki,
- a tanuló személyiség jogait tiszteletben kell tartani.

Az Országgyűlés elfogadta az 1997.évi XXXI. Gyermekvédelmi törvényt. Ennek alapján a gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyerek nevelésével, oktatásával, ügyeinek intézésével foglalkozik. A gyermekvédelmi törvény meghatározza azokat a pénzbeli és természetbeli ellátásokat, amelyek hozzájárulhatnak a gyermekek helyzetének javításához, veszélyeztetettségük megelőzéséhez és megszüntetéséhez.

A gyermekvédelmi törvény által meghatározott központi cél, hogy a tanulók családban történő nevelkedéséhez minden lehetséges segítséget biztosítsunk. Az ifjúságvédelem tágabb értelemben vett célja az oktató-nevelő munka legoptimálisabb feltételeinek megteremtése, tanulóink személyiségének sokoldalú és harmonikus fejlesztése, nevelése.

Fontos, hogy diákjaink problémáit minél korábban felismerjük és minél hatékonyabb megoldásokat találjunk, megelőzve a súlyosabb következmények kialakulását. A problémák feltárását követően legfontosabb tennivaló az előidéző okok felderítése, majd az azok megszüntetésére irányuló intézkedések meghozatala.

Az ifjúságvédelem szorosan kapcsolódik az intézmény pedagógiai rendszeréhez. Az intézményben olyan légkört kell kialakítani, amely kizárja annak lehetőségét, hogy bármelyik tanuló, bármilyen oknál fogva hátrányos, kitaszított helyzetbe kerüljön. Az ifjúságvédelem ennek megfelelően széles körben át kell hogy fogja a pedagógiai munkát, a nevelő tevékenységét. A legtágabb értelemben ide kell érteni ezért a teljes nevelőmunkát, minden olyan pedagógiai tevékenységet, amely hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló felkészülhessen a

továbbtanulásra, a munkába állásra. Az ifjúságvédelem magába foglalja a családdal a szülőkkel való kapcsolattartás rendszerét is, hiszen az alapvető célkitűzés, hogy a gyermek családban nevelkedjen, szüleitől kapja meg azt a segítséget, amely ahhoz szükséges, hogy iskolába járjon, és ott eredményesen tudjon felkészülni. A szűken értelmezett gyermekvédelem körébe tartozik a személyes krízis-helyzet kezelése, az akut problémák megoldása érdekében történő segítségnyújtás, beavatkozás, ha a helyzet úgy kívánja, a családi nevelés tanácsadással történő befolyásolása, ha mód van rá szakember (pl. pszichológus) bevonásával. Továbbá, az intézmény szükség esetén arról is gondoskodik, hogy a tanulók (szüleik) hozzáférjenek különféle, a gyermek helyzetét javító hatósági, gyermekjóléti, szociális és szakszolgáltatásokhoz.

A megelőzés feladatai

A megelőzés gyermekvédelmi és egyben pedagógiai tevékenységet is jelent, hiszen célja, az, hogy megelőzze, elhárítsa, vagy enyhítse azokat a tanulókat ért károsodásokat, amelyek egészséges személyiségfejlődésüket megzavarják, vagy gátolják. Másrészt segíteni kell azoknak a pozitív hatásoknak az érvényre jutását, amelyek hozzájárulnak a fiatalok társadalom számára értékes képességeinek kibontakoztatásához, kifejlesztéséhez.

A gyermek és ifjúságvédelmi tevékenység megelőző céljait szolgáló általános és speciális pedagógiai feladatok:

- Minden tanuló számára egyenlő esélyeket biztosítunk a fejlődéshez, tanuláshoz, továbbtanuláshoz
- Kizárjuk annak lehetőségét, hogy a tanulót hátrányos megkülönböztetés érje családi, etnikai, vallási hovatartozása, egészségügyi vagy bármilyen más ok miatt.
- Minden tanuló számára biztosítjuk a fejlődéshez szükséges feladatokat, segítjük a családi, vagyoni helyzetből fakadó hátrányok leküzdését, a tanuló képességeinek, tehetségének kibontakoztatását.
- Rendszeres kapcsolatot tartunk a szülőkkel, a családokkal.
- Az oktatás- nevelés folyamatában mindig figyelembe vesszük a tanulók egyéni képességeit.
- Gondoskodunk a lemaradó tanulók felzárkóztatásáról.
- Segítjük a diákönkormányzat létrejöttét és működését.
- Biztosítjuk, hogy a tanulók megismerkedjenek a jogaikkal, kötelezettségeikkel, és hogy véleményt nyilváníthassanak az őket is érintő kérdésekben.

- A tanulók személyiségi jogait tiszteletben tartjuk.
- Alapvető feladatunk a tankötelezettségre vonatkozó törvényi rendelkezés érvényesítése. Eleget teszünk tájékoztatási kötelezettségünknek a családok, a területileg illetékes családsegítő és gyermekjóléti szolgálatok és a területileg illetékes jegyző értesítésével tanköteles korú tanuló igazolatlan mulasztása esetén.
- Együttműködünk a gyermekvédelmi szervezetekkel annak érdekében, hogy a tanuló veszélyeztetettsége megszűnjön.

A feltárás feladatai

A gyermek és ifjúságvédelmi problémák feltárásának az a célja, hogy a tanuló problémáit az iskola és a területileg illetékes családsegítő és gyermekjóléti szolgálat minél hatékonyabban tudja kezelni.

A gyermek és ifjúságvédelmi tevékenység feltáró céljait szolgáló általános és speciális pedagógia feladatai:

- A veszélyeztetettség és a hátrányos helyzet felmérését kiemelkedő pedagógiai feladatunknak tekintjük.
- A gyermekvédelmi törvény útmutatását a veszélyeztetettség felmérésénél figyelembe vesszük: „a veszélyeztetettség olyan – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja, vagy akadályozza”. A veszélyeztetettség következménye a tanuló személyiségének károsodása.
- Hátrányos helyzetű tanulóknak azokat a fiatalokat tekintjük, akiket a különböző környezeti tényezők akadályoznak az adottságaikhoz mért lehetséges fejlettségi szint elérésében – elsősorban kulturális, tanulmányi szempontból. A hátrányos helyzet következménye a tanulók esélyeinek egyenlőtlensége.
- A tanulók személyes adatainak védelmét biztosítjuk, személyiségi jogaikat tiszteletben tartjuk.

A megszüntetés feladatai

Iskolánk kiemelt pedagógiai feladata, hogy részt vegyen a tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszűntetésében.

A gyermek és ifjúságvédelmi tevékenység megszüntetés céljait szolgáló általános és speciális pedagógia feladatai:

- Ha veszélyeztetettséget észlelünk, írásban értesítjük a területileg illetékes családsegítő és gyermekjóléti szolgálatot.
- Jó kapcsolatot alakítottunk ki a már gyermekvédelemmel is foglalkozó intézményekkel (gyermekorvos, polgármesteri hivatal, gyámhivatal, nevelési tanácsadó, rendőrség, egyház) és törekszünk ennek a jó munkakapcsolatnak az ápolására.
- A gyermekvédelmi intézmények kérésére elkészítjük a tanuló pedagógiai jellemzését.
- Tanulási zavar fennállása esetén szakértői véleményt és fejlesztési javaslatot kérünk a Tanulási Képességet Vizsgáló Bizottságtól.
- A tanulók személyes adatainak védelmét biztosítjuk, személyiségi jogaikat tiszteletben tartjuk.
- A veszélyeztetettség megszüntetését a pedagógiai munkánk során különböző tevékenységek megszervezésével is elősegítjük:
    - felzárkóztató foglalkozások megszervezése,
    - tehetséggondozás,
    - differenciált oktatás és képességfejlesztés a tanórákon és a tanórákon kívül,
    - a pályaválasztás segítése,
    - személyes, egyéni tanácsadás a tanulóknak és a szülőknek,
    - a családi életre való felkészítés,
    - egészségvédő és mentálhigiénés foglalkozások szervezése,
    - egészségügyi szűrővizsgálatok,
    - a szülőkkel való együttműködés,
    - kollégiumi elhelyezés,
    - anyagi segítségnyújtás,
    - tájékoztatás a családsegítő és gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

Az oktatói testület gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatai

Az iskola elsősorban a pedagógiai eszköztárával tud a tanulók segítségére lenni. Az oktatás- nevelés folyamán maximálisan figyelembe vesszük a tanulók egyéni képességeit, adottságait, fejlődési ütemét. Minden tanulónak egyenlő esélyeket biztosítunk a fejlődéshez, tanuláshoz.

A szociálisan hátrányos helyzetű, a veszélyeztetett, vagy bejáró tanulók számára biztosítjuk a kollégiumi elhelyezést. Fokozott figyelmet fordítunk a gyermekre, ha magatartásában, tanulmányi munkájában hirtelen romlás következett be.

Az osztályfőnököknek a gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatosan kiemelt szerep jut: figyelemmel kíséri a tanulók teljesítményét, viselkedését, kapcsolatait, mulasztásait. Probléma észlelésekor jelzi tapasztalatait a gyermek és ifjúságvédelmi felelősnek, felveszi a kapcsolatot a szülői házzal, segíti a helyzetfeltárásban és a megfelelő megoldás megkeresésében.

2.13 AZ ESÉLYEGYENLŐSÉG MEGTEREMTÉSÉVEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK

A 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról kimondja, hogy az esélyegyenlőség előmozdítása elsősorban állami feladat, azaz kötelezettséget jelent az esélyteremtés egyik legfontosabb területe, a közoktatás, illetve annak intézményei számára. Az egyenlő bánásmód követelményét az oktatással összefüggésben érvényesíteni kell, különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során. Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti különösen valamely személy vagy csoport jogellenes elkülönítése egy oktatási intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban vagy csoportban.

Az esélyegyenlőség megteremtésével kapcsolatban kiemelt céljaink, a következők:

- A diszkriminációmentesség, szegregációmentesség, a társadalmi integráció előmozdítása az oktatási integráció eszközével.
- Az egyenlő hozzáférés biztosítása az intézmény szolgáltatásaihoz.
- A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók és a sajátos nevelési igényű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása és előmozdítása az oktatási-nevelési folyamatokban: a meglévő hátrányok csökkentése, az iskolai sikeresség megalapozása.

Több tanuló érkezik iskolánkba kudarcélményekkel, hiányos tudással. Számukra biztosítani kell a felzárkóztatás lehetőségét, alkalmazkodni kell a tanulók egyéni adottságaihoz és törekedni kell arra, hogy a tanulók érdekeltté váljanak a felzárkózásban. Ezért számukra szükség és igény szerint rendszeres foglalkozásokat szervezünk. Biztosítjuk a gyakorlás lehetőségét, alkalmat teremtünk az egyéni konzultációkra is. Célunk a hátránnyal induló

tanulók következetes fejlesztése, felzárkóztatása. Lehetőleg a gyengébb képességűekkel és a szociálisan, illetve mentálisan hátrányos helyzetű tanulókkal való differenciáltan foglalkozunk, és lehetőség van az egyéni korrepetálásra hátrányos helyzetű tanulók esetén, illetve akiknél komoly lemaradás van a tananyaghoz képest.

Jelentős eredmény érhető el a hátrányos helyzetű gyerekek kudarcainak csökkentésében a képességeik-készségeik felfedezésével, kibontakoztatásával. A nevelők jelentős mértékben elősegíthetik a hátrányos helyzetből adódó iskolai kudarcok csökkentését a tanulási nehézségek felfedezésével és korrekciós kezelésével, valamint az iskolai környezetből adódó túlzott feszültségek csökkentésével. Ha úgy tudjuk az órákat, foglalkozásokat vezetni, hogy azok nem kudarcokat, hanem elégedettséget, együttműködést, eredményességet, összetartozást, bizalmat és a kölcsönös azonosulást erősítik, a siker nem marad el. Az iskola légköre és kultúrája, belső tárgyi környezete is jelentős mértékben hozzájárul a tanulók motiválásához.

Programváltással - integrációs oktatás, gyermekközpontú programok, differenciált és kooperatív technikák alkalmazásával, projekt módszer alkalmazásával- elértük, hogy az általános iskolából, érettségit adó középiskolákban tovább tanuló tanulóink aránya növekedjék. Ezáltal is növeltük tanítványaink munkaerő piaci esélyegyenlőségét. A különböző típusú fogyatékosságokkal, részképesség-zavarokkal élő tanulóknak együttnevelése is megvalósult.

2.13.1 A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSE

Segítségnyújtás, tanácsadás

A segítségnyújtásnak és a tanácsadásnak elsősorban a problémák feltárásában a mindenki számára megfelelő megoldások megtalálásában van kiemelten fontos szerepe. Nagyon fontos a bizalmas légkör és a megfelelő tanár-diák kapcsolat, hiszen ezek nélkül nem képzelhető el a tényleges valóság feltárása.

A szociális helyzetből fakadó hátrányok szorosan összefüggenek a napról- napra tapasztalható beilleszkedési és magatartási nehézségekkel. Önmagában az elfogadó pedagógiai magatartás, a tolerancia sok esetben nem elegendő ezeknek a gondoknak az enyhítéséhez: ezekben az esetekben törekszünk a család bevonására és a körülményeknek – lehetőség szerinti – megváltoztatására.

2.14 A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSE

A fogyasztói magatartás

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttműködéshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és társadalmi kompetenciák tudatos, pedagógiailag megtervezett fejlesztése. Olyan szociális motívumrendszerek kialakításáról és erősítéséről van szó, amelyek gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoznak magukban. Szükséges a társadalmi és állampolgári kompetenciák kialakításának elősegítése, a jogaikat érvényesíteni tudó, a közéletben részt vevő és közreműködő fiatalok képzése. A szociális és társadalmi kompetenciák fejlesztése, a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek, mint például a vállalkozási, a gazdálkodási és a munkaképesség szoros összefüggése, az ún. cselekvési kompetenciák fejlesztése.

Fogyasztói magatartásunk sokféle hatás mentén, a szociális tanulás útján alakul, fejlődik. A tudatos fogyasztóvá válás és az ennek megfelelő magatartás kialakítása hosszú, sokoldalú folyamat. Ennek során az egyén megismeri a fogyasztási javakat és szolgáltatásokat, megtanulja, hogyan viselkedjen a piaci viszonyok között, hogyan legyen képes fogyasztói érdekeinek érvényesítésére a természeti erőforrások védelme mellett. A fogyasztói mintáknak a fenntarthatóság irányába történő fejlődése szempontjából a nevelés-oktatás különösen nagy jelentőségű. Mivel ismereteket kell elsajátíttatni, készségeket, hozzáállást, értékrendet kell formálni a fenntartható fogyasztás érdekében, ezért a gyermekkorban elkezdett fejlesztés döntő hatású. Amíg a kisiskolás korban leginkább jellemző fogyasztói magatartások a kiválasztás, az áruismeret, a döntés, a kockázatvállalás, a bizalmi elv érvényesülése, addig a kamaszkorban már megjelenik a jogérzék, kellő fejlesztés esetén a jogismeret, a szolgáltatási ismeret, a fogyasztói értékrend és a vállalkozási ismeret is.

A fogyasztás elemi meghatározója a család. A fogyasztói szokások tekintetében az otthonról hozott hatások a legélénkebbek, ezért is fontos a szülők, a családok bevonása a nevelési folyamatba. A napi gazdasági tapasztalatok, a gazdasági élet mind alaposabb és tudatosabb megismerése és megértése segít a fenntarthatóság eszméjének elfogadtatásában. Az emberek sokszor az olcsó, akciós termékeket részesítik előnyben, általában keveset költenek kultúrára, utazásra, erősen differenciálódnak abból a szempontból is, hogy mennyire akarnak, vagy tudnak megtakarítani. E gyakorlattal szemben a fenntarthatóság irányába ható fogyasztói minták kialakítását segítheti a korrekt sokoldalú tájékoztatás és információáramlás.

Az iskolai programokban a pszichológiai mozgatókra, és a helyes értékrend kialakítására kell a hangsúlyt fektetni. A fenntartható fogyasztás nem annyira tudományos vagy technikai kérdés, hanem inkább az értékek választásával, a tudatos beállítódással kapcsolatos viszony. Az értékek formálásában lényeges például:

- a kívánság és a szükséglet fogalmának tisztázása és elkülönítése,
- az egyéni és társadalmi jogtok tiszteletben tartása, a természeti értékek védelme.

Fontos továbbá a fogyasztás során:

- A tájékozódás képessége, a döntési helyzet felismerése és a döntésre való felkészülés.
- Meg kell ismertetni a tanulókkal a piac, a marketing és a reklám szerepét, alkalmassá téve őket e területen való eligazodásra. Hangsúlyozni kell a minőség és a biztonság szerepét a fogyasztás során, valamint a gazdaságosságot és a takarékosságot.
- A fogyasztóvédelmi oktatás céljaként megfogalmazott fogyasztói kultúra, valamint a kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése érdekében különösen fontos, hogy az általános és a középiskola befejezésekor a diákok értsék, valamint a saját életükre alkalmazni tudják az alábbi fogalmakat:
    - Tudatos, kritikus fogyasztói magatartás:
        - Olyan viselkedés, melyet a szuggesztív marketinghatásoktól való távolságtartás képessége, a fogyasztói szükségletek folyamatos mérlegelése, továbbá a felmerülő fogyasztói problémák megértésének, kommunikálásának és megoldásának képessége és készsége jellemez.
    - Ökológiai fogyasztóvédelem:
        - Az elmúlt években sokan felismerték, hogy a környezeti problémáink túlnyomó többségének gyökere a mai fogyasztói társadalmunkban keresendő. Mind a javak pazarló előállítási technológiája, mind pedig fogyasztásunk gyakran ön- vagy csupán vállalati profit-célú volta, mennyisége, valamint annak összetétele hozzájárul erőforrásaink feléléséhez és természeti környezetünk elszennyezéséhez. E szemlélet a környezet szempontjait is figyelembe veszi, ökológiailag tudatos fogyasztókat nevel, akik vásárlási választásaikkal egyben ökológiai környezetük megtartására törekednek.
    - Környezettudatos fogyasztás:

        - Kiegyensúlyozottan dinamikus középút az öncélú, bolygónk erőforrásait gyorsulva fel-élő fogyasztás és a környezeti erőforrásokat nem kizsákmányoló fogyasztás között.
    - Fenntartható fogyasztás:
        - A szolgáltatások és a hozzájuk kapcsolódó termékek olyan módon történő felhasználása, amely a jelenleginél jobb általános társadalmi életminőséget eredményez, de közben minimálisra csökkenti a természeti források és a mérgező anyagok használatát, valamint a hulladék- és szennyező anyagok kibocsátását az adott szolgáltatás, illetve termék teljes életciklusa során, annak érdekében, hogy a jövő nemzedékek szükségletei – és egészsége – ne kerüljenek veszélybe.
    - Preventív, vagyis megelőző fogyasztóvédelem:
        - Amikor a vevő már a kezdet kezdetén érvényesíteni tudja jogait és nincs szükség panaszbejelentésre, bírósági perekre.

2.14.1 A FOGYASZTÓVÉDELMI OKTATÁS SZÍNTEREI AZ OKTATÁSBAN

Az egyes tantárgyak tanórai foglalkozásaiba jól beépíthetők a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos tartalmak. Például:

- Matematika – banki, biztosítási vagy üzemanyag-fogyasztási számítások.
- Fizika – mérés, mértékegységek, mérőeszközök (villany, gáz, víz mérőórák).
- Magyar – reklámnyelv, feliratok; a reklám kommunikációs csapdái.
- Biológia – génmódosított élelmiszerek (GMO), amíg egy élelmiszer a boltba kerül, táplálkozás kiegészítők és divatjaik, egészséges táplálkozás.
- Kémia – élelmiszerbiztonság, élelmiszeradalékok (E-számok), vegyszermaradványok, háztartási vegyszerek, kozmetikumok célszerű és tudatos használatuk.
- Informatika – elektronikus kereskedelem (e-kereskedelem), internetes fogyasztói veszélyforrások, telefónia
- Történelem – EU fogyasztói jogok, fogyasztástörténet és fogyasztóvédelem, a reklám története stb.
- Tantárgyközi projektek (pl. Hogyan készül a reklám? A zsebpénz.)
- Tanórán kívüli tevékenységek (vetélkedők, versenyek, rendezvények)
- Iskolán kívüli helyszínek (piaci séták, üzletek, bankok látogatása)

- Hazai és nemzetközi együttműködések (más iskolákkal, állami és civil szervezetekkel, cégekkel)
- Az iskola fogyasztóvédelmi működése (az iskola, mint fogyasztó és mint piac), az ezzel kapcsolatos foglalkozások.

Módszertani elemek:

Valószínűleg akkor járunk a legjobban, ha az amúgy is zsúfolt iskolai tantervbe nem a hagyományos módszertani elemekkel és merev tanórai keretek között folyó oktatásból préselünk bele még többet, hanem bizonyos készségek fejlesztésével a fenntarthatóság és a fenntartható fogyasztás területén.

Ilyen készségek: a kritikus gondolkodás, az egyéni és csoportos döntéshozás és a problémamegoldás. A készségfejlesztésnek tartalmazni kell az egyén és társadalom viszonyáról szóló információgyűjtés, információfeldolgozás, a feldolgozott információk alapján való döntés és végrehajtás módszereit.

A fogyasztói szokásalakítás egyik fontos célja a szülők és a helyi közösségek együttműködésének megnyerése és bevonása az iskolai nevelési programokba. Így a családok és közösségek fenntartható fogyasztásra való törekvése is kialakulhat.

A tudatos fogyasztóvá nevelés gyakorlatában a szülők lehetnek a pedagógus legfontosabb segítői és viszont. Amennyiben rendszeresen adunk az áruismerettel, vásárlással, fogyasztói döntésekkel kapcsolatos házi feladatokat, bizonyos idő után segíthetünk abban, hogy a gyerekek minél tudatosabban éljék meg családjuk fogyasztói szokásait. Az adatkezelési szabályokat betartva ismereteket gyűjthetünk a családok vásárlási szokásairól. Az információk adott esetben lehetővé teszik azt is, hogy a pedagógus pozitívan befolyásolja a család vásárlói magatartását.

A hagyományostól eltérő tanulásszervezési formák alkalmazása, projektprogramok indítása megfelelő keretet teremthet a fogyasztóvédelem oktatásának, a kritikus, független gondolkodás fejlesztésének. Fontos, hogy a diákok e módszereket minél többször alkalmazzák, napjainkban tipikus helyi és globális problémákon keresztül:

- Interjúk, felmérések készítése az emberek vásárlási szokásairól.
- Riportkészítés az eladókkal.
- Médiafigyelés, médiaelemzés, reklámkritika.
- Egyéni és csoportos döntéshozatala.

- Helyi, országos- és U-s szabályozások tanulmányozása.
- Adatgyűjtés, adatfeldolgozás, információrögzítés csoportmunkában.
- Problémamegoldó gyakorlat ötletbörzével, értékeléssel.
- Szimulációs játék, esettanulmány.
- Viták, szituációs játékok (eladói és vásárlói érdekek összehangolása, jellemző piaci magatartások felismerése és elsajátítása, fogyasztói kosár készítése).
- Érveléstechnikai gyakorlatok (hatékony érdekérvényesítés)

2.15 A SZÜLŐI MUNKAKÖZÖSSÉG (SZM)

Az iskolai munka társadalmi kontrolljának e fórumát saját szervezetükként a szülők hozzák létre a közoktatási törvényben rögzített jogaik gyakorlására.

Az eddigi gyakorlat szerint minden osztály szülői kollektívája egy tagot delegál a munkaközösségbe.

Az SZM maga határozza meg a munkarendjét, választja vezetőjét és azt a két szülőt, akik az iskolaszékben a szülőket képviselik.

Az SZM a szülői értekezletek alkalmával ülésezik. Az SZM vezetője a munkaközösség feladatkörébe tartozó feladatokat bonyolítja, illetve a végrehajtást megszervezi. Kapcsolatot tart az iskola igazgatójával, ill. helyetteseivel, értekezletek közötti időben képviseli a SZM-et.

Az iskolai SZM figyelemmel kíséri a gyermeki, tanulói jogok érvényesülését, a pedagógiai munka eredményességét. Megállapításairól tájékoztatja az oktatói testületet és a fenntartót. A gyermekek, tanulók nagyobb csoportját érintő bármely kérdésben tájékoztatást kérhet a nevelési-oktatási intézmény vezetőjétől, az e körbe tartozó ügyek tárgyalásakor képviselője tanácskozási joggal részt vehet a nevelőtestület értekezletein. A nevelési-oktatási intézmény házirendjében kell meghatározni, mit kell érteni a gyermekek, tanulók nagyobb csoportja alatt.

Jogszabály, továbbá az iskola szervezeti és működési szabályzata az SZM részére további jogokat állapíthat meg.

Az SZM kritikát gyakorol, és javaslatot tesz az oktató-nevelő munkát és a tanulói szociális támogatást, gondozást érintő kérdésekben. Véleményt nyilvánít igazgató pályázatok alkalmával és minden más olyan kérdésben, amelyben az iskola vezetése ezt kéri. Propagandát fejt ki az iskolai alapítványok támogatására.

Az iskolához kapcsolódó szülők összessége a társadalmi és gazdasági környezet reprezentáns képviselőjének tekinthető. Ezért a munkaközösség igen hatásos segítséget tud nyújtani abban, hogy az iskola működését, tanulóink majdani munkavállalási esélyeit javító kapcsolatokat találjon az iskola vezetése. (Szakképzési hozzájárulás közvetlen átutalása, tehetséges tanulók szponzorálása, gyakorlati munkahelyek felkutatása, korszerű speciális eszközök, technológiák bemutatási lehetősége, kedvezményes utazási és szálláslehetőségek stb.)

2.16 A DIÁKÖNKORMÁNYZAT MŰKÖDÉSÉNEK ELVEI

Lehetővé kell tenni, hogy a tagjai és vezetői megismerjék a demokratikus érdek érvényesítését, a problémamegoldás és a konfliktuskezelés módszereit. Az iskola a maga sajátos eszközeivel kiépíti, folyamatosan ápolja és megújítja az önálló arculatához kapcsolódó hagyományait, erősítve a kollégiumi közösség együvé tartozását.

A diákönkormányzati munka sok többletfeladatot ad az oktatói testületnek. A csoportvezető oktatók a csoporttitkárokon keresztül segítik a diáktanács munkáját. Jó, lüktető diákélet nem képzelhető el színvonalas önkormányzati munka nélkül. Az itt elsajátított érdekérvényesítő, közösségépítő, felelősségvállaló, kezdeményező tevékenység is felkészíti a diákokat a társadalomban való eligazodásra.

Cél:

- A diákönkormányzat neveljen az egymásért, a közösségért végzett tevékenységre.
- A diákok ismerjék és gyakorolják a jogszabályokban megfogalmazott jogaikat, a demokrácia alapvető szabályait.
- Fontos az önkormányzó képesség megtanulása. El kell érni a diákok valóságos öntevékenységét.
- Helyes kritikai szellem alakuljon ki.
- A vezetés képességeinek kialakulása (tervezés, döntés, felelős, végrehajtás, ellenőrzés, értékelés).
- Kapjanak megfelelő képzést a diákönkormányzati tisztségviselők.

Működési rendjét –Diákönkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzata –a tanulóközösség küldöttgyűlése fogadja el. Élén a működési rendben meghatározott módon

választott Diákbizottság áll. Tevékenységét a diákönkormányzatot segítő oktató támogatja és fogja össze.

A diákönkormányzat **véleményét** ki kell kérni

- a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- a tanuló helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- a pályázati kiírások, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- a szakképző intézményi sportkör működési rendjének megállapításához,
- az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,
- a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,
- a házirend elfogadásához és
- a szakképző intézmény szervezeti és működési szabályzatában meghatározott egyéb ügyben

Működési rendjét saját maga határozza meg.

2.17 A TANULÓK JUTALMAZÁSA

Jutalmazás

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít, vagy
- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el, vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez, vagy
- iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális, stb. versenyeken, vetélkedőkön vesz részt, vagy
- bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez

az iskola jutalomban részesíti.

Az iskolai jutalmazás formái:

- szaktanári dicséret
- osztályfőnöki dicséret
- igazgatói dicséret
- oktatótestületi dicséret
- oklevél

- könyvjutalom

Büntetés

Azt a tanulót, aki

- a tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti, vagy
- a tanulói házirend szabályait megszegi, vagy
- igazolatlanul mulaszt, vagy
- bármely módon árt az iskola jó hírnevének, büntetésben lehet részesíteni.

Az iskolai büntetés formái:

Fegyelmező intézkedések

- szaktanári figyelmeztetés
- osztályfőnöki figyelmeztetés
- osztályfőnöki intés
- igazgatói intés

Ha a tanuló a tanulói jogviszonyából származó kötelességeit vétkesen és súlyosan megszegi, fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető.

A fegyelmi büntetés lehet

- megrovás,
- meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése vagy megvonása,
- áthelyezés másik osztályba, csoportba vagy szakképző intézménybe, illetve köznevelési intézménybe,
- kizárás a szakképző intézményből.

A tanulóval szemben ugyanazért a kötelességszegésért csak egy fegyelmi büntetés állapítható meg. A fegyelmi eljárásban hozott elsőfokú határozat, valamint a szakképzési államigazgatási szerv fegyelmi büntetéssel kizárt tanuló számára másik szakképző intézményt, illetve köznevelési intézményt kijelölő határozata ellen fellebbezésnek van helye. A fellebbezés benyújtására a tanuló, kiskorú tanuló A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 49§ esetén a kiskorú tanuló törvényes képviselője jogosult.

Végrehajtani csak végleges fegyelmi határozatot lehet. Ha a végrehajtás elmaradása a többi tanuló jogait súlyosan sértené vagy más elháríthatatlan kárral, veszéllyel járna, az elsőfokú határozat azonnal.

2.18 AZ ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSI ELVEI

A szülőket a megelőző tanév végén tájékoztatni kell azokról a tankönyvekről, tanulmányi segédletekről, taneszközökről, ruházati és más felszerelésekről, amelyekre a következő tanévben a nevelő és oktató munkához szükség lesz. Tájékoztatni kell őket továbbá az iskolától kölcsönözhető tankönyvekről, taneszközökről és más felszerelésekről.

A szakmai munkaközösség véleményét - szakterületét érintően - tankönyvek, segédkönyvek és tanulmányi segédletek kiválasztásához be kell szerezni.

2013. évi CCXXXII. törvény a nemzeti köznevelés tankönyvellátásról 3.§ (10)-(14), 4.§

Az iskolai tankönyvrendelést – a fenntartó egyetértésével – az iskola igazgatója készíti el, a szakmai munkaközösség véleményének beszerzését követően.

Szempontok:

- A kiadott tankönyvek tartalma feleljen meg a tantervek és a vizsgakövetelmények által kijelölt tananyagnak.
- A nevelő-oktató munka során csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép, szótár stb.) használunk, melyet az hivatalos tankönyvvé nyilvánítottak.
- A taneszközöknek biztosítaniuk kell a differenciálást, az önálló ismeretszerzést a tanulói munkáltatást.
- A tankönyvek szerkesztése, formátuma, ábrái segítsék a tananyag elsajátítását.
- A tankönyv legyen esztétikus, nyelvhelyességi szempontból kifogástalan.
- Tankönyvváltásra csak alapos indokkal kerüljön sor.
- Valamennyi tanuló idejében hozzájusson a tananyag elsajátításához szükséges tankönyvekhez.
- Az egyes tantárgyaknál a tankönyveken kívül a tananyag elsajátítását segítő kiadványok, szöveggyűjtemények, feladatgyűjtemények is álljanak rendelkezésre, figyelembe véve azonban, hogy ezzel a tanulókat ne terhelje szükségtelen többletköltség.
- Tartalmilag azonos és minőségi szempontból hasonló színvonalú tankönyvek közül az olcsóbb kerüljön kiválasztásra.

- A taneszközök feleljenek meg a munka- és balesetvédelmi előírásoknak.
- Elsősorban olyan eszközöket kell választani, melyeket a tanulók több éven keresztül használhatnak.

Az iskolai tankönyvrendelést az iskola – jogszabályban meghatározottak szerint, elektronikus formában – megküldi a könyvtárellátónak. A könyvtárellátó számára az iskola a tankönyvrendeléssel kapcsolatos, alábbi személyes adatokat adja át:

- a tanuló neve,
- a tanuló diákigazolványának száma,
- a tanuló törvényes képviselőjének neve,
- a tanuló lakcíme,
- a tanuló iskolájának neve, OM azonosítója,
- a tanuló évfolyamának, osztályának megjelölése,
- az iskola minden tanulója esetén az iskolai tankönyvellátás keretében megvásárolt tankönyvek címe, illetve a tankönyvvásárláshoz kapott támogatás összege, továbbá
- a tanuló nemzetiségének megjelölése, amennyiben a nemzetiség óvodai nevelésének irányelve és a nemzetiség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló jogszabályban meghatározott nyilatkozattal nemzetiséghez tartozóként vesz részt a nemzetiségi nevelés-oktatásban.

Az iskola átadja a könyvtárellátónak a tankönyvek tanulóra, évfolyamra, tantárgyra lebontott címlistáját.

Az iskola igazgatója minden év június 10-éig köteles felmérni, hány tanulónak kell vagy lehet biztosítani a tankönyvellátást az iskolai könyvtárból, könyvtárszobából történő tankönyvkölcsönzés útján, hányan kívánnak használt tankönyvet igénybe venni vagy új tankönyvet vásárolni.

A felmérés során tájékoztatni kell a szülőket arról, hogy várhatóan mely tanulók lesznek jogosultak ingyenes tankönyvellátásra.

A felméréssel egyidejűleg tájékoztatást kell adni arról, hogy az iskola, az iskola fenntartója vagy működtetője, illetve más támogató kíván-e biztosítani bármely további tankönyv-támogatási kedvezményt. Az iskolába belépő új osztályok tanulói esetében a felmérést a beiratkozás napjáig kell elvégezni.

3 KÉPZÉSI PROGRAM

3.1 ÓRATERVEK

Szakmai és közismereti óratervek

https://bankitatabanya.hu/iskolankrol/kozzeteteli-lista

https://bankitatabanya.hu/images/pdf/BDPA_ratervek_kozism_MI_kieg.pdf

3.2 SZAKKÉPZÉSI ALAPELVEK, CÉLOK

Alapelvek

- Korszerű szakmai tudással rendelkező, az új iránt fogékony, az "életre szóló tanulás" eszméjét elfogadó szakemberek képzése.
- Piacképes, gyakorlatorientált ismeretek nyújtása.
- Megalapozott felkészülés a szakirányú, magasabb szintű képzéshez.

A szakképzési stratégiai célok

A technikum a szakmai programban megfogalmazott küldetésből eredően az alábbi konkrét szakmai célokat jelöli ki a szakképzésben:

- A technikumba kerülő tanuló az érettségire felkészítő évfolyamok befejezése után, az érettségivel együtt legalább egy szakképesítést szerezzen.
- A képzési idő végén nyelvvizsga bizonyítvány megszerzése (képzési időtől függően alap vagy középfokú).
- A szakirányú továbbtanuláshoz szakmai előképzettség biztosítása.
- A szakképzés gyakorlatorientáltságának biztosítása az óratervi kereteken belül, illetve összefüggő szakmai gyakorlaton vesznek részt.
- Az európai szakmai és munkakultúra elsajátításának biztosítása.

3.3 MEGSZEREZHETŐ SZAKKÉPZETTSÉGEK

Nappali rendszerű, 5 évfolyamos technikumi oktatás

Elektronika és elektrotechnika ágazat

5 0714 04 01 Automatikai technikus (Szakmairány: gyártástechnika)

5 0714 04 03 Elektronikai technikus

Gépészet ágazat

5 0715 10 06 Gépgyártás-technológiai technikus

Specializált gép-és járműgyártás ágazat

5 0716 19 04 Gépjármű-mechatronikai technikus (Szakmairány: szerviz)

5 0714 19 12 Mechatronikai technikus

Sport ágazat

5 1014 20 02 Sportedző (a sportág megjelölésével) - sportszervező

Informatika és távközlés ágazat

5 0613 12 03 Szoftverfejlesztő és -tesztelő

Vegyipar ágazat

5 711 24 08 Vegyész technikus (Szakmairány: termelési folyamatirányító)

Felnőttoktatás – 1-1,5-2 évfolyamos képzések

Elektronika és elektrotechnika ágazat

5 0714 04 01 Automatikai technikus (Szakmairány: gyártástechnika)

5 0714 04 03 Elektronikai technikus

5 0713 04 04 Erősáramú elektrotechnikus

Gépészet ágazat

5 0715 10 06 Gépgyártás-technológiai technikus

Specializált gép-és járműgyártás ágazat

5 0716 19 04 Gépjármű-mechatronikai technikus (Szakmairány: szerviz)

5 0714 19 12 Mechatronikai technikus

5 0716 19 01 Alternatív járműhajtási technikus

Sport ágazat

5 1014 20 02 Sportedző (a sportág megjelölésével) - sportszervező

Informatika és távközlés ágazat

5 0613 12 03 Szoftverfejlesztő és -tesztelő

Vegyipar ágazat

5 711 24 08 Vegyész technikus (Szakmairány: termelési folyamatirányító)

3.4 A SZAKMAI VIZSGÁKHOZ KAPCSOLÓDÓAN SZERVEZETT FELKÉSZÍTÉS RENDJE

A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy mentesül a duális képzőhelyen történő rendelkezésreállási és munkavégzési kötelezettségének teljesítése alól

- a közismereti és az olyan oktatási napokon, amikor a szakirányú oktatáshoz kapcsolódó tananyagelemet a szakirányú oktatás 223/A. § (2) bekezdése szerint közösen elfogadott képzési programja szerint a szakképző intézmény végzi, vagy a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a tanulmányi versenyre a szakképző intézmény által szervezett felkészítésben, illetve versenyen vesz részt,
- a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy vizsgája napján és a vizsgát közvetlenül megelőző három munkanapon,
- érettségi vizsgatárgyanként – az érettségi vizsga napját is beszámítva – négy munkanapra.
- A szakképző intézmény a szakirányú oktatásban szakképzési munkaszerződéssel részt vevő tanuló kérésére a szakmai vizsga előtt – a szakmai vizsgára való felkészülés céljából – egy alkalommal legalább öt munkanap egybefüggő felkészítést szervez.

4 EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM

Jogszabályi háttér

- 2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről
- 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról
- Szakképzés 4.0.

Az egészségfejlesztési program elkészítésekor a hatályos jogszabályokon kívül figyelembe kell venni a már meglévő dokumentumainkat, az Szkr. által biztosított lehetőségeket, a gazdaság elvárásait és a diákok érdeklődését.

A szakképző intézmény szakmai programja meghatározza az intézmény egészségfejlesztési programját:

„teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen az oktatók a szakképző intézményben végzett tevékenységet és a tanuló, kiskorú tanuló törvényes képviselője részvételét a szakképző intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a tanuló egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő”

A szakképző intézményben folyó teljes körű egészségfejlesztés figyelembe veszi a tanulók biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait, beilleszthető a szakképző intézményben megvalósuló átfogó prevenciós programokba.

A szakképző intézmény teljeskörű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatait koordinált, nyomon követhető és mérhető, értékelhető módon kell megtervezni a szakképző intézmény szakmai programjának részét képező egészségfejlesztési program keretében. Az egészségfejlesztési programot az oktatói testület az iskola-egészségügyi szolgálat közreműködésével készíti el.

A Szkr. 102. § (2) bekezdése alapján, a szakképző intézmény mindennapos működésében kiemelt figyelmet kell fordítani a tanuló egészséghez, biztonsághoz való joga alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen

- az egészséges táplálkozás,
- a mindennapos testnevelés, testmozgás,
- a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- a személyi higiéné

Iskolánk egyik alapvető célkitűzése diákjaink egészségének megóvása, a folyamatos egészségnevelési tevékenység. Az egészségfejlesztési programunk célja, hogy a tanulóink életkori sajátosságaihoz és a tananyaghoz igazodva megismertetessük őket:

- az emberi szervezet működésének és a környezet kölcsönhatásainak törvényeivel,
- az egészséges táplálkozásra, életmódra, valamint az egészséges környezet megteremtésére vonatkozó tudnivalókkal,
- a személyes testi és lelki higiénés ismeretekkel, az életkorral járó biológiai – pszichohigiénes életmódi tennivalókkal,
- a stressz-helyzetek megelőzésének, megoldásának és a konfliktusok kezelésének módszereivel,
- a testmozgás és a sport egészségmegőrző szerepével,
- a társas kapcsolatok lelki-környezeti, egészségi - etikai kérdéseivel, a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepével az egészségmegőrzésben,
- az egészségre káros szokások biológiai - élettani - pszichés összetevőivel, a szenvedélybetegségekkel, ezek káros hatásaival, és a rászokás elkerülésének módjával,
- az elsősegélynyújtás elméletével és gyakorlatával,
- a betegségek megelőzésével és korai felismerésével kapcsolatos tudnivalókkal, az egészséges életvitelhez szükséges képességekkel,
- az „egészség – érték” szemlélet figyelemfelkeltő, tájékoztató, motiváló, aktivizáló szerepének fontosságával.
- a fertőzések elkerülésének módjaival

Ezen értékek birtokában képesek legyenek egészségük megőrzésére, betegségek megelőzésére, a helyes magatartás kialakítására, az egészséges személyiséggé válásra.

4.1 AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS ISKOLAI TERÜLETEI

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi négy alapfeladat köré szerveződik, ezeken belül pedig több területen kell egészségnevelési tevékenységet folytatni.

egészséges táplálkozás megvalósítása:

- az étkezés, táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe
- a táplálkozás és egyes betegségek kapcsolata
- diéták, táplálékérzékenységek, táplálékallergiák, táplálékkiegészítők
- lelki eredetű táplálkozási zavarok megelőzése, felismerése
- fogyasztóvédelem, a helyi termelés, helyi fogyasztás összekapcsolása
- divatok, reklámok, média hatása táplálkozásunkra

mindennapi testnevelés megvalósítása

- a mozgás fontosságának tudatosítása
- egészséges testtarás fontossága
- egészséges testkép kialakítása
- sport egészségügyi kockázatok, függőségek ismerete
- a testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata
- a szervezet fejlődése és működése testmozgással és annak hiányában
- gerincvédelem, gerinckímélet.

a gyermekek érett személyiséggé válásának elősegítése

- a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben
- a lelki egyensúly megteremtése
- személyes krízishelyzetek felismerése és stratégiák ismerete
- függőségek elkerülése
- személyes biztonság (közlekedés, önvédelmi technikák)
- a tanulási környezet alakítása
- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége, a környezeti ártalmak elkerülése
- az aktív szabadidő eltöltésének módjai
- a harmonikus párkapcsolat ideáljának kialakítása
- a családi életre való nevelés

egészség-ismeretek hatékony, azaz készséggé válást eredményező oktatása.

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete
- a betegség és a gyógyulást segítő magatartás
- elsősegélynyújtás, gyógyszerhasználat
- a testi higiénia

4.2 A PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSÁNAK FELTÉTELEI

- A program megvalósításának iskolán belüli személyi feltételei:
- Iskola igazgatója – vagy megbízottja,
- Osztályfőnökök, oktatók
- Testnevelők,
- Iskola-egészségügyi szolgálat (iskolaorvos – védőnő),
- Gyermek és ifjúságvédelmi felelős,

- Iskolarendőr,
- A program megvalósításának tárgyi feltételei:
- Jól felszerelt tornaterem és sportpálya,
- Kulturált étkezde saját konyhával,
- Iskolaorvosi rendelő,
- Jól felszerelt, világos osztálytermek, szaktantermek,
- Könyvtár,
- Büfé.
- Iskola egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő, asszisztens, iskolafogászat)

4.3 A PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSA

Állapot felmérés:

- Az intézmény tanulóinak, tanárainak, szülőknek az egészséges életmódhoz való viszonyulásának konkrét kérdőív formában való felmérése, Az oktatói testületnél különös hangsúlyt kap a problémakezelés módszerének vizsgálata, az elsődleges preventív egészségmegőrzés ismeretének tudásszintje,
- Iskolaorvosi szűrések-vizsgálatok
- Komoly igény jelentkezett Iskolapszichológus alkalmazására és bevonására
- Évente kétszer (ősszel és tavasszal) fizikai állapotfelmérés testnevelésórán,
- A kapott vizsgálati eredményeket azután rangsoroljuk, illetve súlypontozzuk és meghatározzuk, kidolgozzuk az elsődleges, illetve másodlakos prevenciós feladatokat és módszereket.

Az egyes színtereken tervezett módszerek:

Egészségnevelés tanórán:

Az iskolánk egészségfejlesztéshez kapcsolódó, a nevelés-oktatás egészét érintő feladatainak színtere minden tanóra, és tanórán kívüli foglalkozás. Az ismeretátadásban kiemelt szerepet kapnak a természettudományos órák.

Egészségnevelés az osztályfőnöki óra keretében:

Az osztályfőnöki órák tartalmát kötelezően nem határozza meg egyik köznevelléssel kapcsolatos törvény ill. szabály sem, ezért ebben a tekintetben nagy az iskola szabadsága és

ezzel együtt a felelőssége is. Az órakeret szűkös és a napi, valamint az aktuális problémák megbeszélése mellett helyet kell adni az egészségnevelésnek is

Egészségnevelés a testnevelésórán és a sportoktatásban:

Testnevelésórán célunk megszerettetni és megőrizni a mozgás szeretetét, változatos, hangulatos óravezetéssel sikerélmény biztosításával úgy, hogy ne csak a teljesítmény centrikus oktatás domináljon. Fenn kell tartani és lehetőség szerint bővíteni kell a differenciált oktatási formákat. A tanulók önmagukhoz mért fejlődése jelentse az értékelés fő elvét, mind a technikai, mind pedig a kondicionális képességfejlesztés területén, ne az abszolút teljesítményt osztályozzuk.

A könnyített- és gyógytestnevelés órákat külön csoportban szakos ellátással szervezzük, hogy minden diákunk a képességeinek és problémájának legjobban megfelelő fejlesztésben részesülhessen.

Tanóra megnevezése	**Tartalom**
Természetismeret	Az élelmiszerek tápanyagtartalma és értéke; az egészséges táplálkozás; az egészséget veszélyeztető anyagok hatásai. Az emberi szervezet felépítésének és működésének lényeges sajátosságai. A nikotin, alkohol, drog és a tudatállapotot befolyásoló anyagok veszélye. Tápanyagok szerepe. A táplálkozás egészségmegőrző szerepe. Az egészséges környezet fontossága, értékei.
Szakmai gyakorlat, Informatika	A szerszámok és eszközök, gépek balesetmentes, környezetkímélő használata.
Testnevelés és sport	Az egészséges testi fejlődés segítése: a keringési, légzési és mozgás szervrendszer fejlesztése. Megfelelő testtartás, terhelhetőség, betegségekkel szembeni ellenálló képesség. A sportolás igénye.
Osztályfőnöki óra	Egészséges életmód: étrend, napirend sport szerepe. Táplálkozási szokások. Felkészülés a pubertással járó biológiai és pszichés változásokra. Életvezetési ismeretek és készségek: drog, alkohol, dohányzás.
Társadalomismeret	A tanulás, mint munka és fejlesztő tevékenység.
Kommunikáció – magyar nyelv és irodalom	A tanulás, mint munka és fejlesztő tevékenység. Lelki egészség, érzelmi intelligencia. Társas kapcsolatok.

Diákjainktól elvárjuk, hogy lehetőségeikhez mérten

- legyenek tisztában a balesetmegelőzés, balesetvédelem és a kölcsönös segítségnyújtás fő elveivel, fontosságával,
- egészséges étkezési szokásokat alakítsanak ki,
- tudatosuljon bennük a káros szenvedélyek sportteljesítmény-csökkentő és egészségkárosító hatása.
- növekedjen a fizikai állapotuk az évenkénti NETfit teszt felmérések során.

Feladatok:

- Prevenció
- Táplálkozás
- Szexualitás és az AIDS
- Dohányzás

5 ELJÁRÁSREND

A szakmai program megalkotásának, jóváhagyásának, nyilvánosságának és ellenőrzésének szabályait a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. EMMI rendelet és a • 2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről, és a 12/2020.(II.07.) Korm. rendelet tartalmazza.

A nevelő és oktató munka az iskolában szakmai program szerint folyik. A szakmai programot az oktatói testület fogadja el és az intézményvezető hagyja jóvá. Az oktatót munkakörével összefüggésben megilleti az a jog, hogy az oktatói testület tagjaként részt vegyen a nevelési-oktatási intézmény szakmai programjának megalkotásában, elfogadásában és értékelésében. A szakmai munkaközösség véleményét - szakterületét érintően - a szakmai program elfogadásához ki kell kérni.

Az iskola szakmai programját vagy annak módosítását a jóváhagyást követő tanévtől felmenő rendszerben vezetheti be.

A fenntartó ellenőrzi a szakmai programot. A szakmai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra, a működtetőre többletkötelezettség hárul, a fenntartó, a működtető egyetértése szükséges. A fenntartónak, a működtetőnek, ha egyetértési

joga van a köznevelési intézmény szakmai programja tekintetében, az egyetértés kialakítására harminc nap áll rendelkezésre.

A szakmai programot nyilvánosságra kell hozni. A szülő joga különösen, hogy megismerje a nevelési-oktatási intézmény szakmai programját tájékoztatást kapjon az abban foglaltakról. A szervezeti és működési szabályzatban kell meghatározni, hogy hol, milyen időpontban lehet tájékoztatást kérni a szakmai programról. Az iskola a szakmai programjának legalább egy példányát oly módon köteles elhelyezni, hogy azt a szülők és a tanulók szabadon megtekinthessék. Az iskola vezetője vagy az általa kijelölt oktató köteles a szülők, tanulók részére tájékoztatást adni a szakmai programról. A szakmai programot a nevelési-oktatási intézmény honlapján nyilvánosságra kell hozni.

Az iskola szakmai programjának részeként a miniszter által kiadott kerettanterveket kiegészítve helyi tantervet készít. A helyi tanterv megnevezi az oktatásért felelős és KIM miniszter által kiadott kerettantervek közül választottat és rendelkezik a kerettantervben meghatározott, a kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozások időkerete legfeljebb tíz százalékának felhasználásáról.

A többcélú intézmény egységes, valamennyi nevelési-oktatási feladatot átfogó szakmai programot, ennek keretein belül az egyes feladatok ellátásához iskolai helyi tantervet használ.

6 MELLÉKLETEK

1. SZ. MELLÉKLET: ÓRATERVEK

Szakmai és közismereti óratervek

https://bankitatabanya.hu/iskolankrol/kozzeteteli-lista

https://bankitatabanya.hu/images/pdf/BDPA_ratervek_kozism_MI_kieg.pdf

2. SZ. MELLÉKLET: KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT

A közösségi szolgálat szabályai

A Köznevelési. törvény (CXC törvény) 2016-tól a középiskola elvégzését közvetlenül követő érettségi vizsgaidőszakban az érettségi vizsgák megkezdésének feltétele ötven óra közösségi szolgálat elvégzésének igazolása. Így az érettségi a tantárgyi tudás mérésén túl a szociális készségek, a társadalmi érzékenység kialakításában is szerepet játszik .

Közösségi szolgálat: szociális, környezetvédelmi, a tanuló helyi közösségének javát szolgáló, szervezett keretek között folytatott, anyagi érdektől független, egyéni vagy csoportos tevékenység és annak pedagógiai feldolgozása,

20/2012 EMMI rendelet:

A közösségi szolgálattal kapcsolatos rendelkezések:

133. § (1) * A középiskola feladata és az intézmény vezetőjének felelőssége a tanuló választása alapján az iskolai közösségi szolgálat megszervezése állami, önkormányzati, civil, nonprofit szervezetnél, illetve a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló törvény hatálya alá tartozó szervezetnél, középiskola magánszeméllyel kötött megállapodása alapján magánszemélynél vagy saját intézményben. Ennek keretében meg kell szervezni a tanuló közösségi szolgálatának teljesítésével, dokumentálásával összefüggő feladatok ellátását. A tanuló osztályfőnöke vagy az ezzel a feladattal megbízott pedagógus a tanuló előmenetelét rögzítő dokumentumokban az iratkezelési szabályok megtartásával nyilvántartja és folyamatosan vezeti a közösségi szolgálattal összefüggő egyéni vagy csoportos tevékenységet.

(2) A közösségi szolgálat keretei között

- az egészségügyi,
- a szociális és jótékonysági,
- az oktatási,
- a kulturális és közösségi,
- a környezet- és természetvédelemi,
- a katasztrófavédelmi,
- az óvodás korú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal, az idős emberekkel közös sport- és szabadidős,

- az egyes rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerveknél bűn- és baleset-megelőzési

területen folytatható tevékenység.

(2a) A közösségi szolgálat az intézményben meghatározott munkaköri feladatok ellátására nem irányulhat.

(2b) A tanuló a közösségi szolgálatot a lakóhelyén lévő, 133. § (2) bekezdés szerinti intézményben is teljesítheti.

(3) A tanulót fogadó intézménynek a (2) bekezdés a) és h) pontjában meghatározott tevékenységi területen minden esetben, a (2) bekezdés b) pontjában meghatározott esetekben szükség szerint mentort kell biztosítania.

(4) A gimnázium, a szakgimnázium a 9-13. évfolyamos tanulói számára szervezi meg a legalább ötven órás közösségi szolgálatot, vagy annak teljesítésére időkeretet biztosít.

(5) A közösségi szolgálatot az adott tanuló esetében koordináló pedagógus az ötven órán belül - szükség szerint a mentorral közösen - legfeljebb öt órás felkészítő, majd legfeljebb öt órás záró foglalkozást tart.

(6) A közösségi szolgálat teljesítése körében egy órán hatvan perc közösségi szolgálati idő értendő azzal, hogy a helyszínre utazás és a helyszínről hazautazás ideje nem számítható be a teljesítésbe.

(7) A közösségi szolgálat helyszínén a tanuló tanítási napokon alkalmanként legkevesebb egy, legfeljebb három órás, tanítási napokon kívül alkalmanként legkevesebb egy, legfeljebb ötórás időkeretben végezheti a tevékenységet.

(8) A közösségi szolgálat során a tanuló naplót köteles vezetni, amelyben rögzíti, hogy mikor, hol, milyen időkeretben és milyen tevékenységet folytatott.

(9) A közösségi szolgálat dokumentálásának kötelező elemeként

a) a tanulónak közösségi szolgálati jelentkezési lapot kell kitöltenie, amely tartalmazza a közösségi szolgálatra való jelentkezés tényét, a megvalósítás tervezett helyét és idejét, valamint a szülő egyetértő nyilatkozatát,

b) az osztálynaplóban, a bizonyítványban és a törzslapon a kijelölt pedagógusnak dokumentálnia kell a közösségi szolgálat teljesítését,

c) az iskola a közösségi szolgálat teljesítéséről a tanulói jogviszony tanév közbeni megszűnésekor igazolást állít ki két példányban, amelyből egy példány a tanulónál, egy pedig az intézménynél marad,

d) az iskola a közösségi szolgálattal kapcsolatos dokumentumok kezelését az iratkezelési szabályzatában rögzíti,

e) az iskolán kívüli külső szervezet és közreműködő mentor bevonásakor az iskola és a felek együttműködéséről megállapodást kell kötni, amelynek tartalmaznia kell a megállapodást

aláíró felek adatain és vállalt kötelezettségein túl a foglalkoztatás időtartamát, a végzett tevékenységeket, a mentor nevét és feladatkörét.

A közösségi szolgálat pedagógiai célzatú kötelezettség, a tevékenység kiválasztásában azonban megvalósulhat a szabad döntés.

2005. évi LXXXVIII. törvény a közérdekű önkéntes tevékenységről:

5. § (1) * A tizennyolcadik életévét be nem töltött személy, illetve a cselekvőképességében a közérdekű önkéntes tevékenység tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú személy olyan közérdekű önkéntes tevékenységet folytathat, amely megfelel életkorának, testi, értelmi és erkölcsi fejlettségének, illetve képességeinek, valamint amely nem veszélyezteti egészségét, fejlődését és tankötelezettségének teljesítését.

(2) * A tizenhatodik életévét be nem töltött önkéntes és a cselekvőképességében a közérdekű önkéntes tevékenység tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú önkéntes közérdekű önkéntes tevékenységet külföldön nem végezhet.

(3) A tizennyolcadik életévét be nem töltött önkéntes közérdekű önkéntes tevékenységet 20 óra és 6 óra között nem végezhet.

(4) A tizenhatodik életévét be nem töltött önkéntes által a közérdekű önkéntes tevékenységre fordítható idő nem haladhatja meg

a) tanítási szünet ideje alatt a napi három órát és a heti tizenkét órát,

b) tanítási időben a heti hat órát és

ba) tanítási napon a napi két órát.

bb) tanítási napon kívül a napi három órát.

(5) A tizenhatodik életévét betöltött, de tizennyolcadik életévét be nem töltött önkéntes által a közérdekű önkéntes tevékenységre fordítható idő nem haladhatja meg a napi négy és fél órát és a heti tizennyolc órát.

(6) A tizennyolcadik életévét be nem töltött önkéntes részére a közérdekű önkéntes tevékenység befejezése és másnapi megkezdése között legalább tizennégy óra pihenőidőt kell biztosítani.

Jogszabályi háttér: A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvényen túl a 110/2012. (VI.04) Kormányrendelet (NAT), a 20/2012. (VII.31.) EMMI rendelet, a közérdekű önkéntességről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvény, a 1068/2012. (III.20.) Korm. határozat (nemzeti önkéntes stratégia 2011-2020), a 2011. évi CLXXV. törvény (civil törvény).

7 LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉKOK

A módosított szakmai programot az intézmény oktatói testülete a 2026. év ..08.. hó 31. napján tartott értekezletén a szakmai munkaközösségek véleményének ismertetését követően elfogadta. (Az oktatói testület értekezletéről készült jegyzőkönyv a szakmai program mellékletét képezi.)

Tatabánya, 2026. 08.31.

Bardon Mónika

igazgató

Alulírott, Bardon Mónika a Tatabányai SZC Bánki Donát- Péch Antal Technikum igazgatója nyilatkozom, hogy az iskolában nem működik képzési tanács.

Tatabánya, 2026. 08.31.

igazgató

A Tatabányai SZC Bánki Donát- Péch Antal Technikumának módosított szakmai programját jóváhagyom.

Tatabánya, 2026. .....

Garaminé Vigánti Márta

főigazgatói feladat- és hatáskörőket gyakorló főigazgató-helyettes

A Tatabányai SZC Bánki Donát- Péch Antal Technikumának ..... módosított szakmai programjának jóváhagyásával egyetértek.

Tatabánya, 2026. .....

Gál Csaba

kancellár

A módosított szakmai program a főigazgatói jóváhagyó nyilatkozattal lép hatályba.

Ikt.sz.: NSZFH/641-TSZC/001711-3/2026.

Ügyintéző: Molnárné Varga Katalin
Tárgy: Főigazgatói jóváhagyás – Kancellári egyetértés

A Tatabányai SZC Bánki Donát -Péch Antal Technikum 2026/2027. évi Szakmai programjának jogszabályi tartalmaknak megfelelően készített tematika szerinti intézményi vizsgálata önellenőrzés keretében megtörtént.

Az erről szóló dokumentumot az Igazgató megküldte.

Annak tartalma megfelelő.

Jóváhagyom:

Tatabányai Szakképzési Centrum Főigazgató

.....
Garaminé Vigánti Mária
főigazgatói feladat- és hatáskört gyakorló
főigazgató-helyettes

Egyetértek:

Tatabányai Szakképzési Centrum Kancellár

.....
Gál Csaba
kancellár

Tatabánya, 2026. 10. 21.